

Tallinna Kaubamaja Grupp AS

Konsolideeritud
aastaruanne

2016

TALLINNA KAUBAMAJA GRUPP AS

KONSOLIDEERITUD 2016. MAJANDUSAASTA ARUANNE

Tallinna Kaubamaja Grupp ASi (edaspidi „Tallinna Kaubamaja Grupp“ või „Grupp“) ettevõtjate peamised tegevusalad on jae- ja hulgikaubandus. 2016. aasta lõpus andis Tallinna Kaubamaja Grupp tööd üle 4 100 töötajale.

Juriidiline aadress:	Gonsiori 2 10143 Tallinn Eesti Vabariik
Äriregistrikood:	10223439
Telefon:	372 667 3200
Faks:	372 667 3205
E-post:	tkmgroupp@tkmgroupp.ee
Majandusaasta algus:	1.01.2016
Majandusaasta lõpp:	31.12.2016
Audiitor:	PricewaterhouseCoopers AS
Pank:	Swedbank AS SEB Pank AS Nordea Bank AB Eesti filiaal LHV Pank AS
Jurist:	Helen Tulve

Tütär- ja sidusettevõtted:	Aksia- ja osakapital	Omakapital 31.12.2016	Osalus
Kaubamaja AS	25 TEUR	14 193 TEUR	100%
Selver AS	1 406 TEUR	28 207 TEUR	100%
Kulinaaria OÜ	3 TEUR	5 075 TEUR	100%
Selver Latvia SIA	285 TEUR	-13 166 TEUR	100%
Viking Security AS	134 TEUR	881 TEUR	100%
TKM Beauty OÜ	3 TEUR	-112 TEUR	100%
TKM Beauty Eesti OÜ	3 TEUR	38 TEUR	100%
TKM Auto OÜ	3 TEUR	6 129 TEUR	100%
KIA Auto AS	114 TEUR	5 837 TEUR	100%
Viking Motors AS	223 TEUR	346 TEUR	100%
Forum Auto SIA	14 TEUR	10 TEUR	100%
KIA Auto UAB	3 TEUR	298 TEUR	100%
TKM King AS	32 TEUR	-1 117 TEUR	100%
Tallinna Kaubamaja Kinnisvara AS	28 TEUR	153 264 TEUR	100%
Tartu Kaubamaja Kinnisvara OÜ	3 TEUR	41 085 TEUR	100%
SIA TKM Latvija	3 TEUR	2 746 TEUR	100%
Rävala Parkla AS	600 TEUR	3 524 TEUR	50%

Tütär- ja sidusettevõtted Kaubamaja AS, Selver AS, Kulinaaria OÜ, Viking Security AS, Tartu Kaubamaja Kinnisvara OÜ, Tallinna Kaubamaja Kinnisvara AS, TKM Auto OÜ, TKM Beauty OÜ, TKM Beauty Eesti OÜ, KIA Auto AS, Viking Motors AS, AS TKM King ja Rävala Parkla AS on registreeritud Eesti Vabariigis. Selver Latvia SIA, SIA TKM Latvija ja Forum Auto SIA on registreeritud Läti Vabariigis ja KIA Auto UAB Leedu Vabariigis.

Käesolev konsolideeritud majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest, sõltumatu vandeaudiitori aruandest ja kasumi jaotamise ettepanekust.

Sisukord

TEGEVUSARUANNE.....	4
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	30
JUHATAJA KINNITUS KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE.....	30
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE.....	31
KONSOLIDEERITUD KASUMI JA MUU KOONDKASUMIARUANNE	32
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	33
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	34
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	35
Lisa 1 Üldine informatsioon.....	35
Lisa 2 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	35
Lisa 3 Raamatupidamisarvestust puudutavad olulised otsused ja hinnangud.....	44
Lisa 4 Riskijuhtimine ja peamiste riskide kirjeldus	45
Lisa 5 Raha ja pangakontod.....	49
Lisa 6 Nõuded ja ettemaksed.....	50
Lisa 7 Nõuded ostjate vastu.....	50
Lisa 8 Varud.....	50
Lisa 9 Tütarettevõtjad.....	51
Lisa 10 Sidusettevõtjad	51
Lisa 11 Pikaajalised nõuded ja ettemaksed.....	52
Lisa 12 Kinnisvarainvesteeringud.....	52
Lisa 13 Materiaalne põhivara.....	54
Lisa 14 Immateriaalne põhivara.....	58
Lisa 15 Intressi kandvad võlakohustused	59
Lisa 16 Kapitali- ja kasutusrent.....	60
Lisa 17 Võlad ja ettemaksed.....	61
Lisa 18 Maksud.....	61
Lisa 19 Aktsiakapital	62
Lisa 20 Segmendiaruandlus	62
Lisa 21 Mitmesugused tegevuskulud	64
Lisa 22 Tööjõukulud	65
Lisa 23 Finantstulud ja -kulud.....	65
Lisa 24 Puhaskasum aktsia kohta.....	65
Lisa 25 Laenude tagatised ja panditud varad	66
Lisa 26 Tehingud seotud osapooltega	66
Lisa 27 Nõukogu ja juhatuse liikmete huvid	67
Lisa 28 Aktsionärid, kes omavad rohkem kui 5% Tallinna Kaubamaja Grupp AS aktsiatest	68
Lisa 29 Tingimuslikud kohustused.....	68
Lisa 30 Bilansipäevajärgsed sündmused.....	69
Lisa 31 Finantsinformatsioon emasettevõtja kohta	69
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	73
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	80
JUHATAJA JA NÕUKOGU ALLKIRJAD 2016. MAJANDUSAASTA ARUANDELE	81
MÜÜGITULU JAOTUS VASTAVALT EESTI MAJANDUSE TEGEVUSALADE KLASSIFIKAATORILE (EMTAK).....	82

TEGEVUSARUANNE

Grupi tegevuse ülevaade

Tallinna Kaubamaja Grupile kujunes 2016. aasta väga edukaks. Grupp teenis ajaloo suurima müügitulu ja sealjuures olid edukad kõik Grupi segmendid. Grupi puhaskasum kasvas enamikes olulistes ärisegmentides, ehkki aruandeaastal tuli veelgi teravamalt silmitsi seisata kasvava konkurentsi, tarbijakäitumise muutuste ja palgasurve väljakutsega. Grupi müügipinnad said täiendust kolme uue Selveri kaupluse näol Tallinnas ja selle lähiümbruses, kaubamajade segmendis renoveeriti Tartu müügimaja ning värske väljanägemise said mitmed Tallinna müügimaja müügimaailmad. Ärimudeli täiendamisel astus Grupp jõulise sammu e-kaubanduse arendusel. Kevadel alustas tööd Kaubamaja statsionaarne e-pood ning suure arengu tegi läbi 2015. aasta lõpus uksed avanud e-Selver. E-poodide tormiline areng ning meie kaupluste iseteeninduskassade populaarsuse kasv annab märku klientide ootustest innovaatiliste ning kaasaegsete lahenduste kasutuselevõtul. 2016. aastal investeeris Grupp kokku 13,1 miljonit eurot, aasta varem investeeriti 20,5 miljonit eurot. Lõviosa kapitalimahutustest tehti müügipindade renoveerimiseks ja laiendamiseks, lisaks oli oluliseks investeeringuks Grupi e-kaubanduse arendamine.

2017. aasta suurimaks väljakutseks on jätkuv kaubandusprotsesside optimeerimine ning täiendamine uute tehnoloogiliste lahendustega, e-poodide kasutajamugavuse, jõudluse ja teeninduskiiruse arendamine, samuti muude innovaatiliste digilahenduste rakendamine. Turuosa ja kasumi kasvatamise eesmägi täitmiseks on oluline jätkata müügipindade arendusega ja veelgi parandada kaupade kvaliteeti, kättesaadavust ning vastavust klientide ootustele ja ostujõule. Tööjõuvaldkonna arenduste keskmes on töökeskkonna parandamine ja töötajate rahulolu kasvatamine.

Tallinna Kaubamaja Grupi tähtsamad sündmused 2016. aastal ja kuni käesoleva aastaaruande avaldamiseni olid järgmised:

- Aasta alguses pälvis Grupp Nasdaq Baltic Market Awards konkursil tiitlid „Dekaadi parim (aktsia hinna tõus kombineerituna Baltic Market Awardsi tulemusega)“ ning „Usaldusväärseim ettevõtte Baltimaades investorite hinnangul“, 2. koht.
- Märtsis avati Kaubamaja e-pood, mis 2017. aasta jaanuaris pärjati Kaubandus.ee ning Eesti e-kaubanduse Liidu poolt kõige kasutajasõbralikumana e-poe tiitliga kaubamajade kategoorias.
- Mais sai uue juhi Grupi jalatsikaubanduse segment.
- Augustis avasid Grupi esindajad New Yorgis Times Square'il Nasdaq börs tseremoniaalse avakella helistamisega.
- Kaubamajades tegid põhjaliku uuenduse läbi Tallinna müügimaja Meestemaailm ning Naiste Kingamaailm. Tartus läbisid värskenduskuuri Ilu- ja Naistemaailm.
- Lõpule jõudis Tartu Kaubamaja keskuse põhjalik renoveerimine.
- Selver avas Kärberi, Arsenali ja Maardu Selverid ning renoveeris Tondi ja Veeriku Selveri kauplused, mille käigus laiendati Veeriku Selveri müügisaal.
- Selveri iseteeninduslahendus SelveEkspress lisandus seitsmesse supermarketisse ning kokku saavad kliendid SelveEkspressi teenust kasutada juba 27 Selveris.
- Tallinna Kaubamaja Grupp AS kuulutati 5. aastat järjest Eesti konkurentsivõimelisimaks jaekaubandusettevõtteks ning Emori 2016. aastal läbi viidud uuringu kohaselt on Selver tugevaima brändijõuga kauplusekett Eestis.
- Viking Motors arvati 30 Euroopa parima autodiileri hulka ning pärjati auhinnaga KIA Platinum Prestige Dealer Award ehk Baltikumi parim KIA diiler. Samuti valiti Viking Motors Opel'i poolt parimaks Baltikumi OPEL'i jälleteeninduseks.
- Detsembris käivitus viipemaksete lahendus Kaubamajade müügimajades, Selverites ja I.L.U. kauplustes.
- 2017. aasta jaanuaris asutati Leedus uus tütarettevõtte UAB TKM Lietuva, mille tegevuseks saab olema kinnisvara arendus.

Tallinna Kaubamaja Grupp lühidalt

Tallinna Kaubamaja Grupp on suurim Eesti jaekaubanduskett. Meie 4 100 töötajat teenindavad kliente 90 kaupluses, kus 595 000 lojaalset klienti teeb 42 miljonit ostu aastas.

598,4

Miljonit eurot

Müügitulu

(2015: 555,4 miljonit eurot)

25,7

Miljonit eurot

Puhaskasum

(2015: 22,1 miljonit eurot)

63

Senti

Puhaskasum aktsia kohta

(2015: 54 senti)

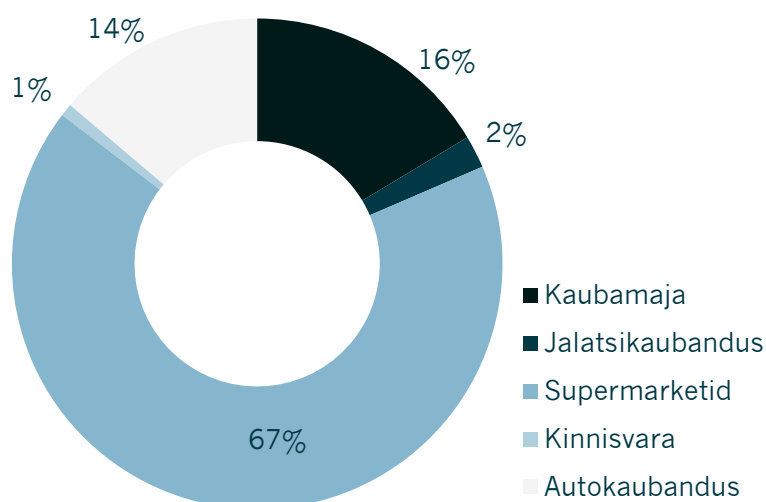
4 079

Aasta keskmine

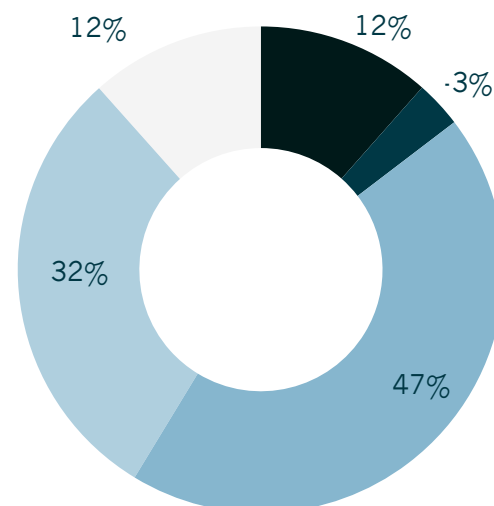
Töötajate arv

(2015: 3 946)

Müügitulu 2016

Puhaskasum 2016

Grupi visioon

Tallinna Kaubamaja Grupp AS-i eesmärgiks on olla Eesti kaubanduse lipulaev ja Balti regiooni üks edukamatest börsiettevõtetest igas oma tegutsemisvaldkonnas.

Grupi missioon

Grupi missiooniks on olla esimeseks valikuks oma klientidele, hinnatud tööandjaks töötajatele ja usaldusväärseks investeerimisobjektiks aktsionäridele.

Grupi põhiväärtused

Ausus

Oleme avatud ja siirad ning ei moonuta tõde.

Hoolivus

Oleme sõbralikud ja abivalmid ning avatud lahendustele.

Usaldusväarsus

Peame kinni oma lubadustest ja kohalduvatest reeglitest.

Uuendusmeelne

Oleme avatud uuenduslikele ja kaasaegsetele ideedele, püüame olla alati ühe sammu võrra ees.

Keskkonnateadlikkus

Hoolime meid ümbritsevast keskkonnast ja kasutame kõiki ressursse võimalikult säästlikult.

Eetilisus ja õiguskuulekus

Grupi äritegevuse aluseks on põhimõte, et Grupi kõikides tegutsemisvaldkondades peetakse kinni eetikanormidest. Grupp lähtub oma tegevuses seadustest ja muudest kehtivatest õigusaktidest ning vastaval tegutsemisalal kohalduvatest tavadest ja praktikast. Juhul, kui omavahelistes muudes kokkulepetes sisaldub erinevusi kohalduvate õigustaktidega, juhendatakse oma tegevuses rangematest nõuetest. Grupp käitub kogu oma tegevuses eetilisel, õiglasel ja professionaalsel viisil. Grupp toetab vaba ja ausat konkurentsi, välistades vaba konkurentsi takistamise, piiramise ja kahjustamise. Grupp käitub kooskõlas konkurentsieeskirjadega ning ei sõlmi ebaseaduslikke kokkuleppeid ega tegutse kellegagi kooskõlastatult viisil, mis kahjustaks konkurentsi.

Konfidentsiaalsus ja siseteabe käitlemine

- Grupi töötajad ja koostööpartnerid on kohustatud hoidma konfidentsiaalset teavet turvaliselt ja salajasena ega tohi neile teatavaks saanud siseteavet väärkasutada.
- Grupp taunib korruptsiooni kõikides selle vormides.
- Grupi töötaja ei tohi kasutada oma töökohast tulenevat positsiooni isikliku kasu saamiseks Grupi, selle koostööpartnerite, klientide või teiste töötajate arvel. Isikliku kasu saamiseks loetakse ka seda, kui kasu saab töötaja lähisugulane või töötajaga lähedalt seotud juriidiline isik.
- Grupp, selle töötajad ja koostööpartnerid ei paku ega nõustu võtma vastu altkäemaksu ega muul kujul meelega, kui see on mõeldud ebaseaduslikel viisil kellegi suunamiseks või mõjutamiseks midagi tegema või tegemata jätma.
- Grupi töötaja käitub usaldusväärselt ning väldib olukordi, kus tema isiklikud huvid oleksid vastuolus Grupi huvidega või kus töötaja ei saa tegutseda Grupi huvides.
- Grupi töötajal on kohustus viivitamatult teavitada oma otsest ülemust või vastutavat organit, kes mis tahes viisil teostab järelevalvet tema tegevuse üle, olukorrast kus huvide konflikt on tekkinud või on oht, et see võib tekkida.
- Grupi tegevus on läbipaistev ning vastab ühiskonnas kehtivale arusaamale avatusest ja aususest.
- Grupi töötajad ja koostööpartnerid annavad Grupile teada, kui nad kahtlustavad Grupi tegevuses eeskujuliku äritegevuse põhimõtete rikkumist. Grupi töötajad teavitavad rikkumise kahtlusest oma otsest ülemust, Grupi juhtkonda või vastavuskontrolli teostavat ja pädevat isikut.

Grupi struktuur

Tallinna Kaubamaja Grupi ettevõtjate peamised tegevusalad on jae- ja hulgikaubandus. Grupi tegevuses võib eristada järgmisi segmente:

- Supermarketid
- Kaubamajad
- Autokaubandus
- Jalatsikaubandus
- Kinnisvara

Supermarketite segmenti kuulub Selveri kauplustekett 47 Selveri kaupluse, e-Selveri ning kohvikuga, kogumüügipinnaga 89,6 tuhat m². Samuti kuuluvad segmenti Baltimaade suurim keskusköök Kulinaaria OÜ ning SIA Selver Latvia, kus hetkel äritegevust ei toimu.

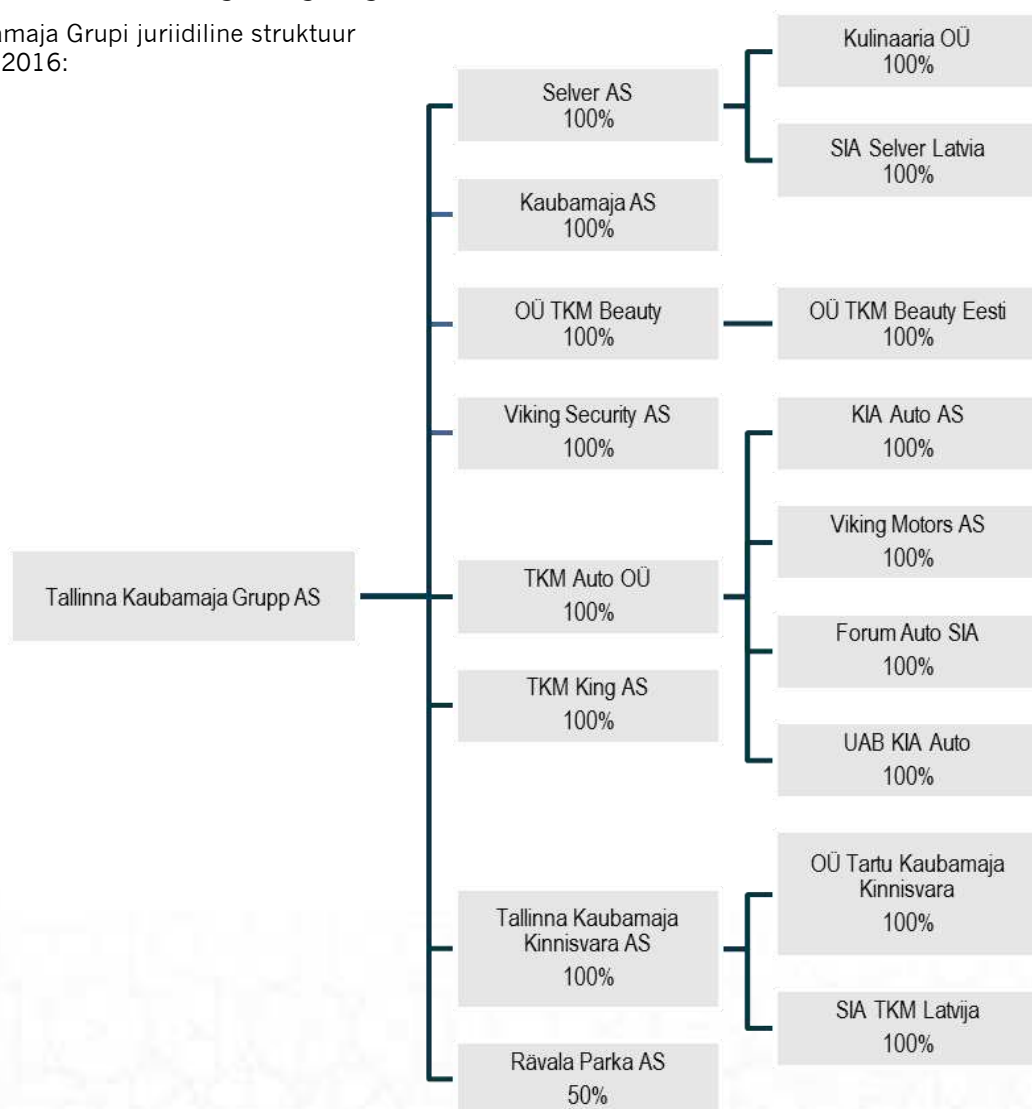
Kaubamajad opereerivad kahte täismahus müügituba Tallinna ja Tartu kesklinnas pakkudes laia valikut ilu- ja moetooteid. Kaubamaja segmentis raporteeritakse ka 8 kauplusega ilutoodete kaubanduse (I.L.U. ja L'Occitane) ning turvasegmenti (Viking Security AS) näitajad.

Jalatsikaubanduse segmenti kuulub 28 ABC Kinga ja SHU jalatsikauplust.

Autokaubandussegment on sõltumatu diilervõrguga KIAde maaletooja Baltikumis ning tegeleb sõidautode jaemüügiga kahes müügisalongis Tallinnas ning ühes müügisalongis Riias ja ühes Vilniuses. Lisaks KIAdele on valikus mitmed teised automargid, nagu OPEL ja Cadillac Eestis ning Peugeot Lätis.

Kinnisvarasegment tegeleb Grupi omanduses oleva kinnisvara haldamise, hooldamise ja kaubanduspindade välja rentimisega. Grupi Kinnisvara segmenti omanduses on Kaubamaja Tallinna müügituba, Tartu Kaubamaja keskus, Viimsi keskus, 3 automüügisalongi ning 18 Selveri hoonet, lisaks mitmed arendamise ootel kinnistud.

Tallinna Kaubamaja Grupi juriidiline struktuur seisuga 31.12.2016:

Majanduskeskkond

Käesoleva aruande koostamise ajal ei olnud veel avaldatud suuremat osa 2016. aasta Eesti majandust puudutavat statistikat, kuid teise poolaasta arengutele heidavad valgust III kvartali avaldatud näitajad. 2016. aasta esimese kolme kvartali sisemajanduse kogutoodang võrreldes 2015. aasta sama perioodiga kasvas 1,2%. Kolme kvartali vaates panustasid enim kasvu jae- ja hulgikaubandus ning info ja side tegevusalad. Üheksa kuu kokkuvõttes sisemajanduse nõudlus kasvas, kuid investeringud põhivarasse langesid 1,3%. Reaalarvestuses suurenesid 4,1% elanike lõpptarbimiskulutused, kulutati eelkõige toidukaupadele, transpordile ja vabale ajale. Eesti Panga 2016. aasta detsembris avaldatud prognoosi kohaselt kasvab Eesti majandus 2016. aastal 1%. Tarbijahinnaindeks Eestis kasvas aasta kokkuvõttes 0,1%. Sealhulgas toidu ja mittealkohoolsete jookide hind aasta kokkuvõttes ei kasvanud. Samas riietuse ja jalatsite kaubagrupp kallines aastaga 3,4%. Suurima hinnatõusu tegid aktsiisi kasvu tõttu läbi alkohoolsed joogid ja tubakas – 6,4%. Töötaja kohta makstud hüvitised kasvasid endiselt tootlikkusest kiiremini ning tööjõu ühikukulu 2016. aastal suurenes. Statistikaameti andmeil kasvas keskmine brutokuupalk 2016. aasta esimesel kolmel kvartalil ligikaudu 7,0%. Palgakasv oli kiirem valdavalt keskmisest madalama palgaga tegevusaladel. Rahandusministeeriumi hinnangul ei ole lähiajal oodata palgasurve olulist taandumist väheneva tööealise rahvastiku ja madala tööpuuduse tõttu.

Statistikaameti andmetel kasvas Eestis 2016. aastal jaekäibe kogumaht jooksevhindades 7,0%. Kõige hoogsamalt kasvas mootorsõidukite hooldus ja remont (18,7%). Rahalises mahus tegi suurima hüppe mootorsõidukite, nende osade ja lisaseadmete müük. Jaemüügi kasv spetsialiseerumata kauplustes (ülekaalus toidukaubad) kasvas 2016. aasta kokkuvõttes 3,7%. Jaemüük muudes spetsialiseerimata kauplustes kasvas 2,1%. Rahalises mahus on jaemüügi suurim pidurdumine toimunud aasta vaates mootorkütuse müügis, kus kahanemine oli 1,9%. Eesti Konjunkturiinstituudi andmetel on tarbijate kindlustunde indikaator 2016. aasta lõpukuudel näidanud tõusu.

Majandustulemused

FINANTSNÄITAJAD 2012-2016

<i>miljonites, EUR</i>	2012	2013	2014	2015	2016
Müügitulu	468	499	535	555	598
<i>Käibe muutus</i>	<i>7%</i>	<i>7%</i>	<i>7%</i>	<i>4%</i>	<i>8%</i>
Brutokasum	121	126	133	139	153
EBITDA	38	33	35	42	47
Ärikasum	26	22	24	27	32
Maksueelne kasum	25	21	22	26	31
Puhaskasum	21	18	20	22	26
<i>Puhaskasumi muutus</i>	<i>-3%</i>	<i>-16%</i>	<i>16%</i>	<i>9%</i>	<i>17%</i>
Müügitulu töötaja kohta	0,140	0,140	0,140	0,141	0,147
Brutorentaablus	26%	25%	25%	25%	26%
EBITDA marginaal	8%	7%	6%	8%	8%
Opereerimisrentaablus	6%	5%	4%	5%	5%
Maksueelse kasumi marginaal	5%	4%	4%	5%	5%
Puhasrentaablus	5%	4%	4%	4%	4%
Omakapitali osakaal	51%	51%	51%	52%	52%
Omakapitali tootlus (ROE)	14%	11%	12%	13%	13%
Varade tootlus (ROA)	8%	6%	6%	6%	7%
Maksevõime kordaja	1,0	1,0	1,1	0,9	1,1
Võlakordaja	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Varude käibekiirus	7,7	7,4	7,4	7,1	6,8
Keskmine töötajate arv	3 335	3 554	3 824	3 946	4 079

Brutokasum	= müügitulu – müüdnud kaubad ja kasutatud materjalid ja teenused
Brutorentaablus	= brutokasum / müügitulu
EBITDA	= kasum enne finantstulusid ja -kulusid ning amortisatsiooni
EBITDA marginaal	= EBITDA / müügitulu * 100%
Opereerimisrentaablus	= ärikasum / müügitulu * 100%
Maksueelse kasumi marginaal	= maksueelne kasum / müügitulu * 100
Puhaskasum	= puhaskasum / müügitulu * 100%
Müügitulu töötaja kohta	= müügitulu / keskmine töötajate arv
Omakapitali osakaal	= omakapital / bilansimaht * 100%
Omakapitali tootlus (ROE)	= puhaskasum / keskmine omakapital * 100%
Varade tootlus (ROA)	= puhaskasum / keskmine varade maht * 100%
Varude käibekiirus (kordaja)	= müüdnud kaubad ja kasutatud materjalid ja teenused / keskmised varud
Maksevõime kordaja	= käibevarad / lühiajalised kohustused
Võlakordaja	= kohustused kokku / bilansimaht

Tallinna Kaubamaja Grupi 2016. aasta konsolideeritud müügitulu oli 598,4 miljonit eurot, kasvades võrreldes 2015. aasta tulemusega, mil müügitulu oli 555,4 miljonit eurot, 7,7%. Grupi 2016. aasta puhaskasum oli 25,7 miljonit eurot, mis on 16,6% eelmise aasta kasumist parem. Maksueelne kasum oli 31,0 miljonit eurot, kasvades varasema aastaga võrreldes 19,4%. Puhaskasumit mõjutas dividendimakse, millelt 2016. aastal maksti tulumaksu 5,2 miljonit eurot, aasta varem maksti tulumaksu summas 3,9 miljonit eurot.

2016. aasta oli Grupile jätkuvalt eduka müügitulemusega, mil kõik Grupi segmendid kasvatasid oma müügitulu. Kogu aastat läbivalt tegi kõige võimsama kasvu autokaubandussegment. Tubli müügikasvu tiheda konkurentsi tingimustes saavutasid ka teised Grupi segmendid. 2016. aasta majanduskeskkond oli tarbimist soodustav. Samas kasvasid palgad Eestis jõudsalt ning Grupil tuli kvaliteetse tööjõu hoidmise nimel teha muudatusi palgatasemetes. Grupi kasumi kasvu panustas tugevalt varude oskuslik juhtimine brutomarginaali kasvatamisel ning ostuprotsessi tõhustamine. II kvartalis tagastas Tallinna Linn ebaseaduslikult kogutud aktsiisikaupade müügitulu Grupile summas 0,5 miljonit eurot, mis kasvatas ärikasumit. Sarnaselt 2015. aastaga mõjutasid Grupi ärikasumit veel kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutus, mis panustasid kulumieelsesesse kasumisse 1,6 miljoni euroga (2015. aastal 4,3 miljoni euroga).

2016. aasta algul avati Kärberi Selver Tallinnas, Lasnamäel ja suleti üks Selveri kauplus Narvas. Aruandeaasta teises pooles laiendas Selver müügipinda avades oktoobris Arsenali Selveri Põhja-Tallinnas ning detsembris Maardu Selveri. Suvel viidi Tondi Selveris Tallinnas ning III kvartalis Veeriku Selveris Tartus läbi põhjalikud renoveerimistööd. Selveri e-pood laiendas tegevuspiirkonda ning suurendas e-keskkonna funktsionaalsust. Kaubamajades läbis uuenduse Tartu Ilu- ja Naistemaailm. Tallinna müügitulajas tehti põhjalikud uuendused Meestemaailmas, Naiste Kingamaailmas ning kevadel avati Kaubamaja e-pood. I.L.U. kauplus Tartus koliti ümberkorralduste käigus Tasku keskusest uude Tartu kesklinnas avatud keskusesse Kvartal.

Tallinna Kaubamaja Grupi varade maht 31. detsembri 2016 seisuga oli 388,7 miljonit eurot, ületades sellega 2015. aasta lõpu bilansimahtu 11,7%.

Aruandeaasta lõpul oli püsiklientide arv üle 595 tuhande kasvades aastaga 0,8%. Püsiklientide ostude osatähtsus kontserni käibes oli 81,7% (2015. aastal oli see 80,4%). Partner Panga- ja krediitkaarte oli 2016. aasta detsembri lõpuks väljastatud üle 25 tuhande.

Investeeringud

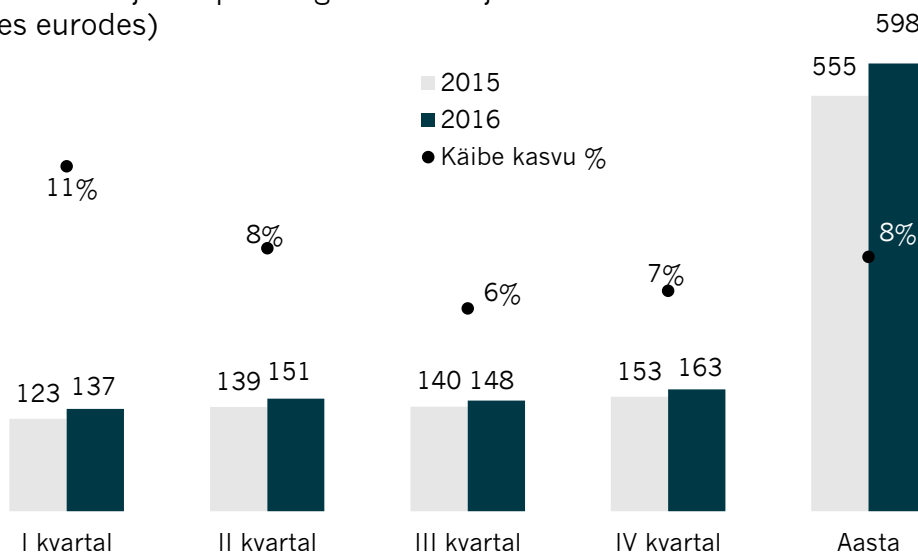
Grupp investeeris 2016. aastal 13,1 miljonit eurot (20,5 miljonit eurot 2015. aastal). Sealhulgas 13,0 miljonit eurot investeeriti materiaalsesse põhivarasse ja kinnisvarasse ning 0,1 miljonit eurot immateriaalsesse põhivarasse. Supermarketite ärisegmendis tehti 2016. aastal investeeringuid 7,6 miljoni euro ulatuses (2015. aastal 4,4 miljoni euro ulatuses). Investeeringuid tehti 3 uue kaupluse avamiseks, Tondi Selveri renoveerimiseks ning Veeriku Selveri renoveerimiseks ja laiendamiseks. Täiendavalt teostati kaupluste remondi- ja värskendustööd, soetati sisustust ja arvutustehnikat ning seitsmesse kauplusesse lisati SelveEkspressi SelfScan kassasüsteemid. Kaubamaja ärisegmendi investeeringute suuruseks oli 3,4 miljonit eurot (2,4 miljonit eurot 2015. aastal), millest suurem osa kulus Kaubamaja e-poe arendusele, Tartu müügitulajas Ilu- ja Naistemaailma ning Tallinna müügitulajas Naiste Kingamaailma ning Meestemaailma renoveerimistele. Autokaubanduse ärisegmendis oli aruandeperioodi investeeringute maksumuseks 0,5 miljonit eurot (0,2 miljonit eurot 2015. aastal). Jalatsikaubanduse segment investeeris kaupluste müügikeskkondade ja kassasüsteemi täiendamisse 0,1 miljonit eurot (0,1 miljonit eurot 2015. aastal). Kinnisvara ärisegmendi investeeringute maksumuseks oli 1,4 miljonit eurot (12,9 miljonit eurot 2015. aastal). Aruandeperioodi olulisemaks investeeringuobjektiks oli Tartu

Kaubamaja keskus, mis renoveeriti täies mahus.

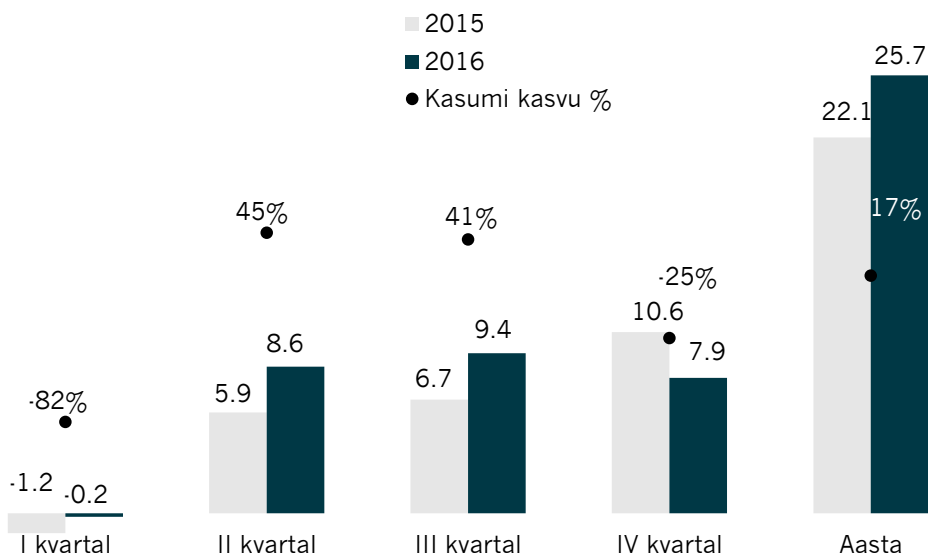
Äritegevuse hooajalisus ja riskid

Tallinna Kaubamaja Grupi äritegevuses ei ole suuri hooajalisi kõikumisi. Jaekaubandusele iseloomulikult on esimese kvartali müügitulu ligikaudu 10% madalam ja neljanda kvartali müügitulu ligikaudu 10% kõrgem kvartalite keskmisest müügitulust.

Tallinna Kaubamaja Grupi müügitulu 2015 ja 2016
(miljonites eurodes)

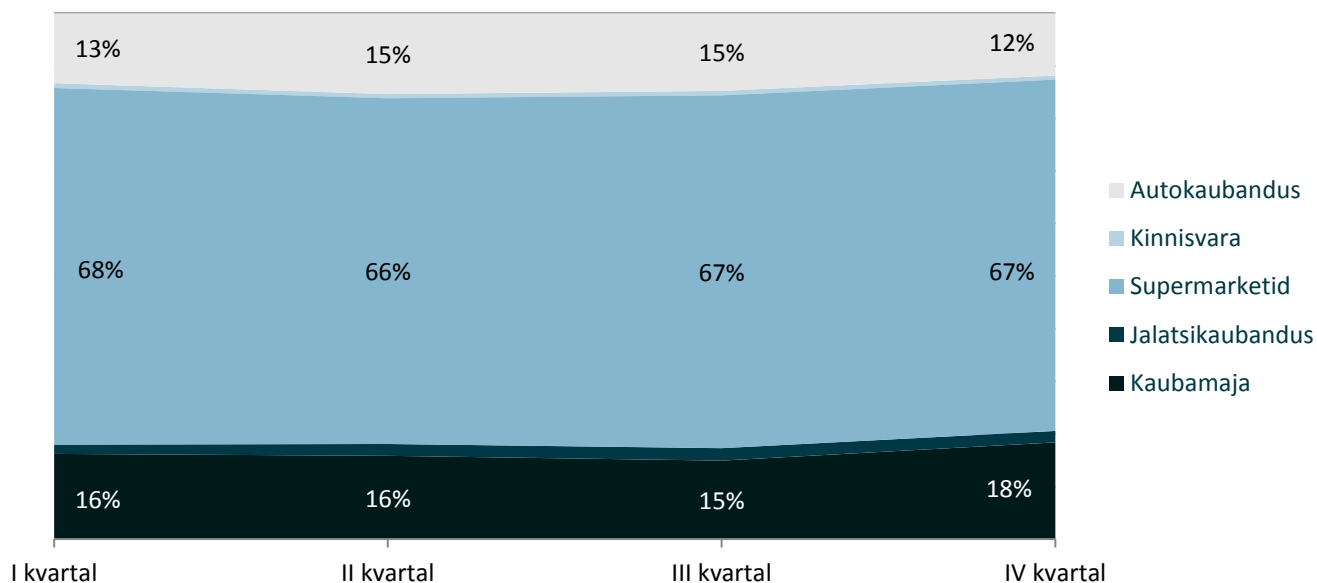

Tallinna Kaubamaja Grupi puhaskasum 2015 ja 2016
(miljonites eurodes)

Kvartalite lõikes on võimalik välja tuua teatud struktuurne muutus Grupi ettevõtete vahelises panuses müügitulemusse.

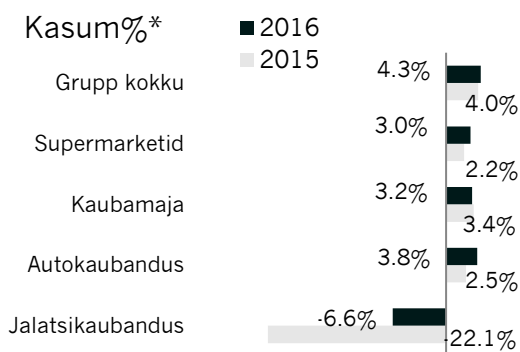
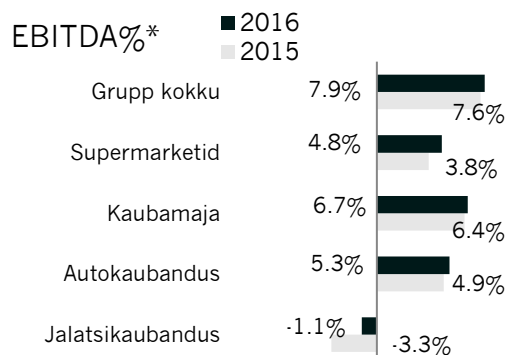
Tallinna Kaubamaja Grupi müügitulu jagunemine 2016. aastal

Grupi peamiste riskide kirjelduse ja riskijuhtimise põhimõtted leiab raamatupidamise aastaaruande lisast 4.

Ärisegmendid

miljonites, EUR	2015	2016	%
Müügitulu	555,4	598,4	7,7%
Supermarketid	383,4	400,0	4,3%
Kaubamaja	95,6	98,0	2,6%
Autokaubandus	60,8	82,6	35,9%
Jalatsikaubandus	11,9	12,8	7,5%
Kinnisvara	3,7	5,0	33,1%
EBITDA	42,2	47,3	12,1%
Supermarketid	14,5	19,0	30,8%
Kaubamaja	6,1	6,5	6,4%
Autokaubandus	3,0	4,4	47,9%
Jalatsikaubandus	-0,4	-0,1	-64,6%
Kinnisvara	18,9	17,5	-7,6%
Puhaskasum/-kahjum	22,1	25,7	16,6%
Supermarketid	8,5	12,1	41,5%
Kaubamaja	3,3	3,2	-3,5%
Autokaubandus	1,5	3,2	113,1%
Jalatsikaubandus	-2,6	-0,9	-67,8%
Kinnisvara	11,4	8,2	-28,5%

*suhe müügitulusse

Supermarketid

Supermarketite ärisegmendi 2016. aasta konsolideeritud müügitulu oli 400,0 miljonit eurot, kasvades võrrelduna aasta varasemaga 4,3%. Kuu keskmine kaupade müügitulu müügi pinna ruutmeetrile 2016. aastal oli 0,37 tuhat eurot, ületades aasta varasemat näitajat 2,8%. Võrreldavate kaupluste aasta keskmine kaupade müügitulu müügi pinna ruutmeetri kohta oli 0,37 tuhat eurot, näidates vastavalt 2,8%-list tõusu. Selveritest tehti 2016. aastal 36,2 miljonit ostu, mis ületas aasta varasemat 0,4%.

2016. aasta supermarketite segmendi konsolideeritud maksueelne kasum oli 14,7 miljonit eurot, puhaskasum 12,1 miljonit eurot, kasvades võrrelduna eelmise aastaga vastavalt 3,9 miljonit ja 3,5 miljonit eurot. Puhaskasumi ja tulumaksueelse kasumi erinevus tuleneb dividendidelt makstud tulumaksult. Eestis teenitud maksueelne kasum oli 16,8 miljonit eurot ja puhaskasum 14,1 miljonit eurot. 2016. aastal Lätis teenitud kahjum oli 2,1 miljonit eurot, kahjum vähenes aasta varasemaga võrreldes 0,3 miljonit eurot.

2016. aastal on konkurents jaekaubanduses olnud väga tihe. Turuosa säilitamise nimel tuleb järjest enam tööd teha. Supermarketite segmendi käibe kasvu toetas inimeste reaalsissetulekute kasvust kantud keskmise ostukorvi suurenemine ja edukad müügikampaaniad. Tihenevas konkurentsis on uute kaupluste avamisega juurde võidetud uusi kliente ja ületatud eelmise aasta ostude arvu tase. Negatiivset mõju käibe kasvule avaldasid 2016. aasta veebruaris suletud Kerese Selveri võrra kõrgem võrdlusbaas ning renoveerimistööde ajaks ajutiselt suletud kauplustes – Tallinnas Tondi Selveris (suletud 4 nädalat) ja Tartus veeriku Selveris (suletud 6 nädalat) – saamata jäänud käive. Kaupluste vaates veavad müügitulu kasvu viimastel aastatel avatud ja uuendatud Selverid.

Eestis teenitud kasumi kujunemisele on eelkõige mõju avaldanud kaupade müügist teenitud brutokasumi suurenemine, mis on saavutatud eelkõige läbi kaupade müügi opereerimispõhimõtete muudatuste ning kaupade sisseostuprotsessi optimeerimise. Tegevuskulude osas on suudetud tõsta 2015. aasta kuluefektiivset taset. Surve töötasude tõusule avaldub tugevalt ka supermarketite segmendis, mistõttu on 2016. aasta vaates vähenenud tööjõuefektiivsuse langus, võrrelduna eelneva aastaga.

Tallinna Halduskohus rahuldas Tallinna Ettevõtlusametilt müügi maksu tagastusnõude aktsiisikaupadelt kogutud müügi maksu osas. Ühekordne laekumine kajastus II kvartali tulemustes. Kahjum Lätis vähenes, tulenevalt ühe kaupluse üürilepingu lõppemisest.

2016. aastal avas Selver 3 kauplust: aprillis Kärberi Selveri Lasnamäel; oktoobris Arsenali Selveri Põhja-Tallinnas ning detsembris Maardu Selveri. Suleti 1 kauplus Narvas. Renoveerimine on toetatud kahes kaupluses – Tondi Selveris Tallinnas ja Veeriku Selveris Tartus. 2016. aasta suvest on e-Selveri teenusega kaetud kogu Tallinn ja enamused Harju maakonnast. 2016. aasta II poolel suurendati oluliselt e-Selveri võimekust teenindada suuremat arvu kliente. SelveEkspressi teenus laienes 27 Selverisse, neist seitsmes avati teenus 2016. aastal.

2017. aastal on kavas avada vähemalt 3 uut kauplust. SelveEkspressi teenus lisandub kõikidesse uutesse avatavatesse Selveritesse ja veel kolme juba olemasolevasse Selverisse.

Kaubamajad

Kaubamajade ärisegmendi 2016. aasta müügitulu oli 98,0 miljonit eurot, kasvades aastaga 2,6%. Kaubamajade 2016. aasta maksueelne kasum oli 4,3 miljonit eurot ja see oli aastatagusest tulemusest madalam 2,0%. Kaubamajade 2016. aasta keskmine müügitulu müügi pinna ruutmeetrile oli 0,3 tuhat eurot kuus, mis oli aasta varasemaga võrreldes 1,7% parem. Kaubamajade 2016. aasta müügitulu mõjutasid renoveerimistööd mõlemas müügi majas, kus esimeses kvartalis viidi lõpule Tartu Ilu- ja Naistemaailma renoveerimine ning septembri alguses avati uuenenud Naiste Kingamaailm ja Meestemaailma 3.korrus Tallinna müügi majas. Alates teisest kvartalist on Tartu kesklinnas suurenenud konkurents toidu- ja moekaupade osas mõjutanud negatiivselt Tartu müügi maja tulemust. Märtsi alguses avatud Kaubamaja e-poe käive ületas detsembri lõpuks 2016. aastaks plaanitud taseme. Pakutavate toodete arv ulatus aasta lõpuks juba 90 000ni. Kaubamajade kasumit on positiivselt mõjutanud eelmisest aastast madalamad kommunaalkulud seoses pehmemate ilmastikutingimustega ning investeringutega tänapäeva kaasaegsesse valgustusse ja tehnoloogiasse. Kaubamaja 2017. aasta plaanidesse kuulub uuele planeeritavale Tallinna müügi majale tervikliku ja mastaapse sisu ning selge formaadi andmine, samuti e-poe edasiarendus.

I.L.U. kosmeetikakauplusi opereeriva OÜ TKM Beauty Eesti 2016. aasta müügitulu oli 4,9 miljonit eurot, vähenedes 2015. aasta sama perioodiga võrreldes 4,0%. 2016. aasta kahjum oli 0,3 miljonit eurot, mis oli 2015. aasta kahjumist suurem 0,1 miljoni euro võrra. 2016. aastal toimus oluline muudatus Tartu kesklinna kaupluse asukohas. Mais suleti Tasku keskuse kauplus ning avati uus kauplus kaubanduskeskuses Kvartal. Kvartali I.L.U. käivitamine uuel müügi pinnal vahetult enne suvehooaega osutus väljakutseks. Kaupluse aasta müügitulemus jäi alla ootustele, mis mõjutas ka ettevõtte kogutulemust. Toimusid ümberehitustööd Ülemiste I.L.U. kaupluses, mille käigus avati täiendav kliendisissiepääs läbi kõrvalasuva L'Occitane kaupluse. 2017. aasta aprilli on planeeritud Tartu Lõunakeskuse kaupluse ümberkolimine atraktiivsemasse asukohta seoses

keskuse renoveerimise ning ümberehitusega. Jätkub sortimendi analüüs ning fokuseeritakse jaemarginaali tõstmisele ja kaupluste kasumlikkuse kasvatamisele. Kaupluse igapäevategevuses on tähelepanu all teenindustaseme ja konsultantide proaktiivse klienditeeninduse tõstmine.

Kaubamaja segmendis kajastatava turvaettevõtte kasv jätkus 2016. aastal kõigis turvavaldkondades: valveteenuse valdkonnas, valvetehnika projekteerimise, paigalduse ja hoolduse valdkonnas ning uues inventeerimise valdkonnas, mis on arenenud välja loogilise jätkuna turvateenustele tihedas koostöös kaubandusettevõtetega. Aruandeaastal sai turvaettevõtte oma tegevusele kvaliteedimärgid ISO 9001:2015 ja ISO 14001:2015 sertifikaatidega.

Autokaubandus

Autokaubanduse segmendi 2016. aasta müügitulu oli 82,6 miljonit eurot. Müügitulu ületas 35,9% eelmise aasta sama perioodi tulusid, sealhulgas kasvas KIAde müügitulu 33,5%. 2016. aastal müüdi Grupi autosegmendis kokku 3 893 uut sõidukit. Segmendi 2016. aasta puhaskasum oli 3,2 miljonit eurot, olles 113,1% aasta varasemast kasumist suurem. Segmendi 2016. aasta maksueelne kasum oli 3,7 miljonit eurot, ületades 2015. aasta kasumit 83,0%. 2016. aastal saavutati lisaks suurepärastele müügitulemustele hea kasumlikkus kõigis Grupi autoettevõtetes. Heade müügi kasvude taga on edasimüüjate tubli töö teeninduskvaliteedi ja kliendirahuolu kõrge taseme saavutamisel. See on aidanud kaasa uute autode müügi kasvule ning tänu usaldusvärsuse kasvule suurendanud järelteeninduse täituvust. Lisaks toetas uute autode müüki 2016. aastal autoturu kasv kõigis kolmes Balti riigis. Jätakuvalt on automüügi mootoriks olnud KIA hittmudel linnamaastur Sportage ja OPEL'i konkurentsivõimeline ning tugev mudelivalik kõikides mudelisegmentides. Lätis ja Leedus võib lisaks esile tuua mitme suurema riigihanke võitmist 2016. aastal. Uute autode müügi kasvu toetas omakorda kasutatud autode müük.

2017. aasta eesmärgiks on säilitada saavutatud müügi võimekus ja kasvatada järelteeninduse kvaliteeti.

Jalatsikaubandus

Jalatsikaubanduse segmendi 2016. aasta müügitulu oli 12,8 miljonit eurot, kasvades eelmise aastaga võrreldes 7,5%. Tulemust aitas parandada agressiivsem müügile suunatud strateegia, mis on aidanud parandada lao vanuselist struktuuri ja andnud hea lähtepositsiooni marginaali kasvuks. Võrreldes 2015. aastaga paranes jõudsalt SHU kingapoodide tulemus. Lisaks kingamüügile näitasid olulist müügi kasvu lastekaupade ja kottide kaubagrupid.

Uue majandusaasta suurimaks väljakutseks on kasumlikkuse parandamine. 2017. aastal on plaanitud optimeerida kaupluste müügi pindu, korrastada ABC Kinga kaupluste kontseptsiooni ja tõhustada kulude juhtimist.

Kinnisvarad

Kinnisvarade ärisegmendi 2016. aasta grupiväline müügitulu oli 5,0 miljonit eurot. Müügitulu suurenes eelmise aastaga võrreldes 33,1% ehk 1,2 miljonit eurot. Kinnisvara segmendi 2016. aasta maksueelseks kasumiks kujunes 9,1 miljonit eurot, mis on 19,9% väiksem, kui eelmise aasta samal perioodil. Müügitulu kasvu toetasid 2015. aasta augustis Viimsis avatud kaubandus- ja meelelahutuskeskus ning Lätis Rezekne hoone üürile andmine grupivälisele osapoolele. 2016. aasta märtsis jõudsid lõpule Tartu Kaubamaja keskuse renoveerimistööd, mille käigus muudeti kogu ostukeskkonda kaasaegsemaks. Kinnisvarasegmendi kasumit mõjutas segmendi varade ümberhindlus, mille tulemusena kvartali kasum kahanes 2,2 miljonit eurot (2015. aasta ümberhindluse tulemusena kasum kasvas 2,3 miljonit eurot).

Olulisemateks projektideks 2017. aastal kujunevad Kaubamaja Tallinna uue müügi maja arendus ning uue Leedu tütarettevõtte tegevuse koordineerimine. Kinnisvara haldusalase töö hõlbustamiseks on kavas juurutada uus haldustarkvara.

Aksia

Väärtpaberi informatsioon

ISIN	EE0000001105
Väärtpaberi lühinimi	TKM1T
Nominaal	0,40 EUR
Emiteeritud väärtpabereid	40 729 200
Noteeritud väärtpabereid	40 729 200
Noteerimise kuupäev	06.09.1996

Tallinna Kaubamaja Grupp ASi aktsia on noteeritud Tallinna Börsil 06. septembrist 1996 ja põhinimekirjas alates 19. augustist 1997. Emiteeritud on 40 729,2 tuhat ühte liiki nimelist lihtaktsiat nominaalväärtusega 0,40 eurot. Lihtaktsia omanikel on õigus saada dividende kui ettevõtte neid maksab. Iga lihtaktsia annab ühe hääle Tallinna Kaubamaja Grupp AS üldkoosolekul. Aktsiad on vabalt võõrandatavad, põhikirjakohaseid piiranguid ei ole, samuti ei ole ettevõtte ja aktsionäride vahel väärtpaberite võõrandamise piiranguid. Aktsionäride omavahelistes lepingutes sätestatud väärtpaberite võõrandamise piiranguid ei ole teada. Otsest olulist osalust omab NG Investeeringud OÜ. Spetsiifilisi kontrolliõigusi andvaid väärtpabereid ei ole emiteeritud.

Tallinna Kaubamaja Grupp ASi juhatuse liikmetel ei ole õigust Tallinna Kaubamaja Grupp ASi aktsiaid emiteerida ja tagasi osta. Samuti ei ole ettevõtte juhatuse ega töötajatega kokkuleppeid, milles sätestataks hüvitised seoses Väärtpaberituru seaduse 19' peatükis sätestatud ülevõtmisega.

Grupp pälvis märkimisväärse tunnustuse konkursil Nasdaq Baltic market Awards Balti aktsiaturu 10 aasta suurima aktsiatõusu ning usaldusväärsuse eest. Kõrgetasemelise auhinna kätte saamise raames avanes Grupi esindajatel võimalus helistada 17.08.2016 New Yorgis Times Square'il Nasdaq'i börspäeva tseremoniaalset avakella.

Dividendipoliitika

Grupp on eelnevatel aastatel järjepidevalt maksnud aktsionäridele dividende. Kutses aktsionäride üldkoosolekule, mis avaldati 01.03.2016, tegi juhatuse ettepaneku maksta dividende 21,2 miljonit eurot ehk 0,52 eurot aktsia kohta. Aktsionäride üldkoosolek kiitis ettepaneku heaks. Väljamakstavate dividendide määramisel on seni arvestatud eelkõige:

- Tuumikaktsionäride dividendiootustega;
- Väärtpaberituru üldise kapitalitootlusega;
- Grupi jätkusuutlikkuse tagamiseks vajaliku optimaalse kapitali struktuuriga.

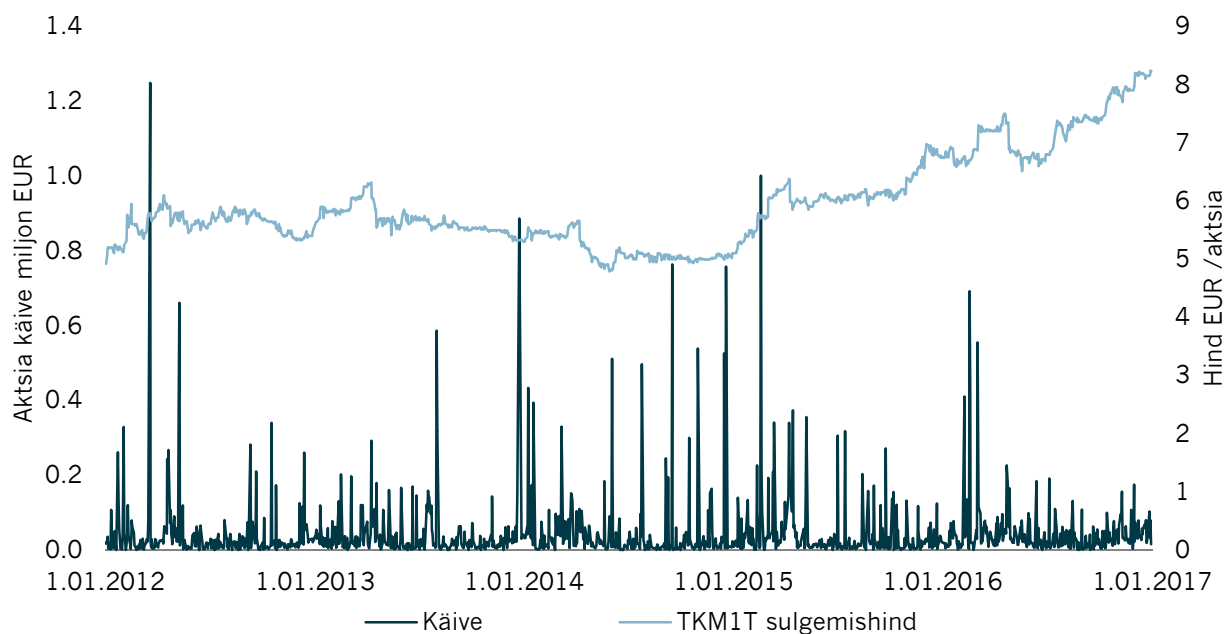
17.08.2016 Time Square, New York

Grupil oli 31.12.2016 seisuga 4 314 aktsionäri ning aktsiad jagunesid:

Omanike struktuur	Aktsionäride arv	Aktsionäride osakaal%	Aktsiate osa-kaal%	Häälte osakaal
Eraisikud	3 783	87,7%	10,5%	10,5%
Eesti ettevõtted	475	11,0%	3,2%	3,2%
Eesti finantsasutused	12	0,3%	3,2%	3,2%
Välismaised ettevõtted	2	0,0%	0,0%	0,0%
Välismaised finantsasutused	40	0,9%	9,3%	9,3%
ING LUXEMBOURG S.A.	1	0,0%	6,9%	6,9%
OÜ NG INVESTEERINGUD	1	0,0%	67,0%	67,0%
Kokku	4 314	100,0%	100,0%	100,0%

Aktsiate arv	Aktsionäride arv	Aktsionäride osakaal%	Aktsiate osa-kaal%	Häälte osakaal
1–100	1 152	26,7%	0,2%	0,2%
101–1 000	2 145	49,7%	2,2%	2,2%
1 001–10 000	929	21,5%	5,9%	5,9%
10 001–100 000	69	1,6%	4,5%	4,5%
100 001–1 000 000	17	0,4%	13,3%	13,3%
1 000 001–...	2	0,0%	73,9%	73,9%
Kokku	4 314	100,0%	100,0%	100,0%

Aktsia hind ning kauplemisstatistika Tallinna Börsil 01.01.2012 kuni 01.01.2017.

Aktsia kauplemisajalugu

Eurodes

	2012	2013	2014	2015	2016
Keskmine aktsiate arv (1000 tk)	40 729	40 729	40 729	40 729	40 729
Kaubeldud aktsiaid (tk)	1 907 270	1 757 026	2 368 070	1 933 408	1 647 752
Dividend / puhaskasum	68%	35%	80%	96%	100%*
P/E	10,7	12,4	10,2	12,4	13,0
P/BV	1,5	1,3	1,2	1,5	1,6
Avamishind	4,845	5,5	5,35	5,1	6,72
Aktsia hind, kõrgeim	6,13	6,37	5,69	7,0	8,30
Aktsia hind, madalaim	4,845	5,3	4,79	5,03	6,49
Aktsia hind, aasta lõpus	5,48	5,3	5,1	6,74	8,23
Aktsia hind, aasta keskmine	5,59	5,67	5,15	6,07	7,25
Käive (miljon)	10,70	9,95	12,19	11,60	11,87
Turuväärtus (miljon)	223,20	215,86	207,72	274,51	335,20
Puhaskasum aktsia kohta	0,5	0,4	0,5	0,5	0,6
Dividend aktsia kohta	0,35	0,15	0,40	0,52	0,63*
Omakapital aktsia kohta	3,6	4,1	4,3	4,4	5,0

*vastavalt kasumi jaotamise ettepanekule

P/E = aktsia hind aasta lõpus / kasum aktsia kohta

P/BV = aktsia hind aasta lõpus / omakapital aktsia kohta

2017. aasta suunad

Tallinna Kaubamaja Grupi 2017. aastal olulisemaiks arengusuundadeks ja eesmärkideks on:

- Grupi turuosa jätkuv kasvatamine
- Kasumlikkuse tõstmine
- e-Selveri jõuline laiendamine
- Selveri kaupluste arvu kasvatamine 3 kaupluse võrra
- Tööjõu hoidmine
- Kulinaaria keskusköögi tootmise laiendamine
- Jalatsikaubanduse segmendi kasumlikkuse parandamine
- I.L.U. tulemuse parandamine
- Partnerprogrammi arendamine
- Turvaäri teenuste baasi ja turuosa kasvatamine
- Autoäride laiendamine
- Äri laienemisvõimaluste leidmine

Eetilised äritavad ja vastutustundlik ettevõtlus

Eetiline äritegevus kuulub Tallinna Kaubamaja Grupi põhiväärtuste hulka ja on meie jaoks oluliseks edufaktoriks. Kõrgeid eetilisi põhimõtteid järgides edendame kasumlikku kasvu, võidame sidusrühmade usalduse ning toetame ausat konkurentsi ja võrdset kohtlemist.

Suhtume väga tõsiselt vastutustundliku ettevõtluse põhimõtete juurutamisse oma igapäevategevustes. Meie eesmärgiks on arendada keskkonnahoidlikku, vastutustundlikku ja jätkusuutlikku lähenemist igas tegevuses, alates kõige lihtsamast igapäevategevusest kuni mahukate investeerimisprojektideni.

Eetilisus, vastutustundlikkus ja jätkusuutlikkus tähendab Tallinna Kaubamaja Grupi jaoks kaugelt enam kui lihtsalt vastavust väliste nõuetega, see on meie äritegevuse lahutamatu osa. Sellise mõtteviisi edendamiseks on Tallinna Kaubamaja Grupis kehtestamisel eetikakoodeks, millega kõik kontserni töötajad on kohustatud tutvuma ning millest kinnipidamine on kohustuslik.

- Juhindume oma tegevuses eelistest põhimõtetest. Hoolitseme selle eest, et meie töötajad tunneksid neid põhimõtteid ning järgiksid neid oma igapäevatöös.
- Tegutseme vastutustundlikult, võttes arvesse Grupi tegevuse mõju ümbritsevale looduskeskkonnale, elanike tervisele ja elukvaliteedile ning haakumist erinevate sidusrühmade huvidega.
- Väärtustame looduskeskkonda, milles tegutseme, ja seetõttu kasutame ressursse jätkusuutlikult ning otsime pidevalt uusi lahendusi säästlikumaks tarbimiseks.
- Väärtustame inimõigusi ja järgime nende täitmist Grupis ja kõigis Grupiga seotud tegevustes, sealhulgas Grupi tarneahelas.
- Võitleme korruptsiooniga lähtudes ausast ja läbipaistvast äripidamisest.
- Täidame meie tegevust reguleerivaid nõudeid.
- Toetame oma kliente, loome väärtust aktsionäridele ja anname oma panuse majandusse tervikuna.
- Anname oma sotsiaalse panuse ühiskonda ja pakume võimalusi ja toetust ka neile, kes vajavad rohkem abi ja tähelepanu.
- Oleme heaks naabriks kogukonnas, toetame ja julgustame keskkonnahoiu ning tervisliku eluviisiga seotud tegevusi.

Kõikehõlmav vastutustundlik ja keskkonnahoidlik mõtteviis on integreeritud Tallinna Kaubamaja Grupi ettevõtetesse ja äriprotsessidesse. Selline lähenemine hõlmab eelkõige hoolimist keskkonnast ja loodusressurssidest, inimõiguste järgmist, korruptsioonivastast võitlust, ausat ja avatud dialoogi töötajate, klientide, hankijate ja teiste huvigruppidega.

Kõrvuti eesmärgiga saavutada suurim võimalik efektiivsus, paneme igapäevaselt kõigis oma tegemistes rõhku keskkonnakaitsele ja püüame viia oma äritegevuse mõju keskkonnale miinimumini.

Meile on oluline tõendada meie sotsiaalset ja keskkonnaalast vastutustundlikkust, olles avatud igakülgse kommunikatsioonis. Oleme valmis andma pädevat teavet nii kõigi Grupi ettevõtete, nende strateegiate ja eesmärkide kohta, kui kõnelema väiksema tähtsusega igapäevaprobleemidest. Ainult aus ja avatud dialoog ning koostöö kõigi huvigruppidega saab tagada pikaajalise eduka toimimise, arvestades tehnoloogia arengut kaasaegses maailmas.

Sotsiaalne vastutus

Tallinna Kaubamaja Grupp tunnetab oma rolli ja vastutust ühiskonnas ja teadvustab endale, et läbi oma tegevuste mõjutab Grupp ka ümbritsevat ühiskonda. Selle väljendamiseks järgime Grupis järgmisi valdavaks saanud sotsiaalse vastutuse põhimõtteid:

- Käsitleme Grupi Selveri keti kaupluseid kui regionaalseid kogukonna keskusi, mille ümber oleme koondanud mitmeid ühiskonnale olulisi avalikke teenuseid.
- Eelistame võimalusel, eriti just toidukaupade osas, kohalikku toodangut ja eestimaist väiketootjat.
- Viime Grupi kaubamajades ja kauplustes läbi kohalikku disaini ja tootjaid tutvustavaid üritusi.
- Osaleme aktiivselt sponseerimises ja –programmides ja viime läbi mitmesuguseid heategevuskampaaniaid.

- Toetame spordi populariseerimist läbi noortetöö ja profispordi edendamise.
- Toetame mitmeid väiksemaid ja suuremaid kultuuriprojekte, peamiselt väljaspool suuri linnu.
- Panustame puuetega inimeste tööhõive parandamisse ning pakume töökohti inimestele, kellel on tänaval tööhõuturul keerulisem konkureerida.
- Oleme riigile abiks töökohtade loomisel ja panustame riigi maksutuludesse.

Tallinna Kaubamaja Grupi ettevõtete poolt riigile ja kohalikele omavalitsustele tasutud maksud moodustasid 2016. aastal kokku 57,1 miljonit eurot, kasvades aastaga 18,4% (2015: 48,2).

Tallinna Kaubamaja Grupi maksude tasumine aastatel 2014, 2015 ja 2016 (miljonites eurodes)

Mõned näited Tallinna Kaubamaja Grupi ettevõtete tegevusest:

- Alates aastast 1994 on Tallinna Kaubamaja olnud vaderiks merikotkastele Tallinna Loomaaias.
- Tallinna Kaubamaja on TTÜ meeskoori toetanud enam kui 12 aasta jooksul.
- Koostöös Uuskasutuskeskusega on Kaubamajas avatud statsionaarsed kogumispunktid kasutatud riidele ja jalatsitele. Reklaamikampaaniate käigus kasutatavaid materjale on annetatud taaskasutuseks lasteasutustele ja erivajadustega inimeste käsitöök.
- Viimase kaheksa aasta jooksul on Kaubamaja läbi viinud kampaaniaid koostöös mitmete heategevusorganisatsioonidega, kogudes raha loomade varjupaigale, paljulapselistele peredele jms. Oma toetus-tegevustes oleme eelkõige keskendunud lastega seotud projektidele. Hulgaliselt on toimunud pisemaid laste- ja lasteasutustega seotud ettevõtmisi – laulukonkursse, spordipäevi, koolipidusid, kus Kaubamaja on tublimaid meeles pidanud meenetega. Koostöös meie klientidega viisime 2016. aasta lõpus Kaubamajas läbi heategevustoodete jõulumüügi ja annetasime poole saadud tulust.
- Koostöös SEB Heategevusfondiga on Kaubamaja töötajad alates 2014. aastast pakkinud projekti "Jõulusoovide puu" raames kingitusi turva- ja asenduskodude lastele, selle heaks tavaks saanud projektiga jätkasime ka 2016. aastal.
- Kaubamaja väärtustab Eesti moekunsti ja propageerib igakülgset Eesti disainerite loomingut. Eesti tooted on Kaubamajas erimärgistatud, et tutvustada kohalikku disaini ka turistidele, Tallinna Kaubamaja Naistemaailmas on eraldi ala Eesti moekunstnike loomingule ja Kaubamaja vaateakendel ja müügipindadel toimusid aasta jooksul mitmed Eesti disaini tutvustavad väljapanekud. Ka tulevased moekunstnikud on Kaubamajale tähtsad – julgustame koolide moeetenduste korraldamist ja aitame täita auhinnalauda. Toetame näiteks noorte moeürituste "MoeP.A.R.K." ja "NoorMood" korraldamist.
- Kaubamaja ja Selver liitusid 2012. aastal Mitmekesisuse kokkuleppega, millega kohustuti järgima võrdse kohtlemise ja võimaluste põhimõtteid. Panustame Grupis mitmekesisuse arendamisele. Ettevõttes, kus on väärtustatud töötajate mitmekesisus, olgu selleks erinev vanus, rass, rahvus, usutunnistus, erivajadustega töötajad, on enam teadmisi, oskusi, kogemusi, vaatenurki ning salliv tööõhkkond. Usume, et suudame seeläbi pakkuda paremat teenindust oma klientidele.
- Selver korraldas juba neljateistkümnendat aastat heategevusprojekti „Koos on kergem“, mille raames annetakse raha haiglate laste- ja sünnitusosakondade toetuseks. Igas kaupluses kogutakse raha oma maakonnahaigla tarbeks. 2016. aastal koguti 123 800 eurot (2015. aastal 113 500 eurot).

- Selver on viimased aastad teinud mitmekülgset koostööd heategevusorganisatsioonidega Shalom, Toidupank, SAK Fond ja kirikukogudused, et annetada realiseerimisaja lõpus olevaid toidukaupu puudust kannatavatele peredele. Nimetatud projektides osaleb täna ligikaudu 30 Selveri kauplust.
- Selver toetab järjepidevalt loomapark Elistveres, Alaveskis ning Tartu loomade varjupaika.
- Selver toetab jätkuvalt noortesporti ja on võrkpalliklubi Selver Tallinn nimisponsor. Klubi eesmärgiks on võrkpalli propageerimine kogu Eestis, samuti noortetöö ja profispordi edendamine. Klubiline tegevus toimub läbi järgmiste väljundite:
 - Esindusmeeskond: Selver Tallinn;
 - Noorteklubi järelkasvu kasvatamiseks: Selver/Audentes;
 - Noortesporti propageerimine: Audentese Võrkpallikool;
 - Rannavolle harrastamine: Caparoli Rannavolle Keskus;
- 2016. aastal jätkas Selver jalgpalliklubi FC Flora toetamist.
- Selver on Linnajooksude nimisponsor. Kokku kuulub sarja 7 etappi, mis toimuvad üle Eesti: Tartu Kevadjooks, Rapla Selveri Suurjooks, Narva Energiajooks, Eesti Ööjooks Rakveres, Jüri Jaanson 2 silla jooks Pärnus, SEB Tallinna Maraton, Paide-Türi Rahvajooks. Samuti on Selver „Muhu Väina regatt“ toetaja.
- Selver toetab väiksemaid ja suuremaid kultuuriprojekte, peamiselt väljaspool suuri linnu. 2016. aastal aidati kaasa näiteks Saaremaa Ooperipäevade, Hiiumaa kirikukontsertide, Viljandi Folgifestivali, Järvi Festivali, Hiiu Folgi ja Pärnu Grillfesti toimumisele. Lisaks toetati mitmeid väiksemaid kultuuriprojekte.

Personali heaolu ja motivatsioon

Tallinna Kaubamaja Grupi personalipoliitika eesmärk on väärtustada, arendada ja hoida Grupi töötajaid ühtsete põhimõtete järgi, mis hõlmab personalijuhtimist ja planeerimist, läbimõeldud värbamis- ja valikuprotsessi ning sellele järgnevat eesmärgipärast ja motiveerivat arengut ja seda toetava töökeskkonna loomist. Lähtume põhimõttest, et edu aluseks on lojaalsed, pühendunud, eetilised ja tulemustele orienteeritud töötajad.

Grupi personalipoliitika oluliseks osaks on personalijuhtimine, mis on iga juhi oluline ülesanne ja mille täitmine tagab sujuva koostöö ja hea töötulemuse.

Grupi personalijuhtimise peamised põhimõtted on:

- Arendame oma töötajaid ja meeskonnatööd.
- Oleme avatud ja ausad ning julgustame mitmepoolset kommunikatsiooni.
- Julgustame töötajate enesejuhtimist ja individuaalset tulemuslikkust.
- Tugineme üksmeelele ja koostööle.
- Areneme organisatsiooniks, mis õpib iga töötaja kogemustest ja teadmistest.

Tallinna Kaubamaja Grupp on üks Eesti suurimaid tööandjaid. 2016. aastal töötas meie Grupis keskmiselt 4 079 töötajat, võrreldes 2015. aastaga kasvas töötajate arv 3,4% (2015: 3 946).

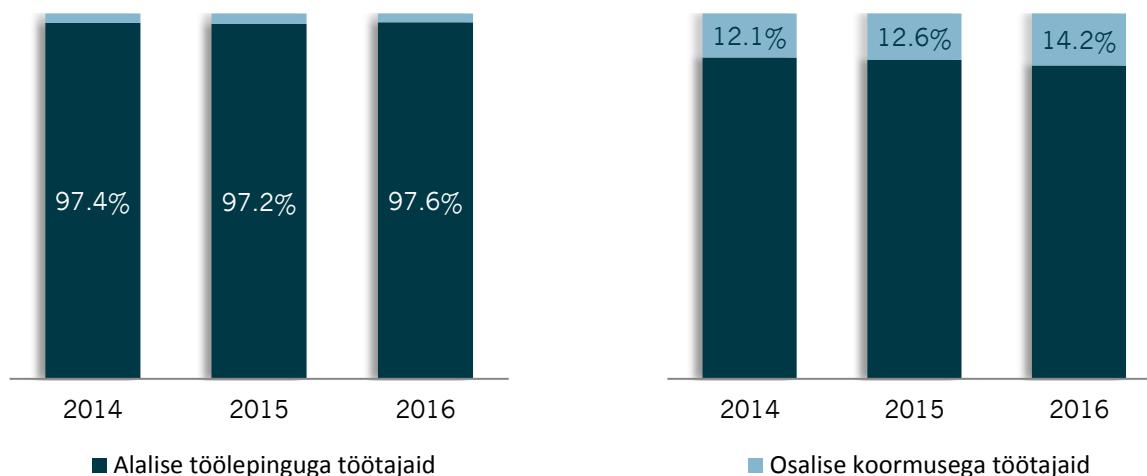
Tallinna Kaubamaja Grupp hindab pikaajalisi ja püsivaid töösuhteid, mis tagavad meie töötajatele stabiilsuse nende igapäevaelus ja kasvatavad aastate jooksul nende kompetentsi, läbi mille suureneb ka Grupi konkurentsivõime.

Ligikaudu 98% meie personalist töötas 2016. aasta lõpu seisuga alalise töölepingu alusel ja 2% tähtajalise töölepinguga. Tulles vastu töötajate soovidele ja võimalustele pakub Tallinna Kaubamaja Grupp võimalusi ka osalise tööajaga töötamiseks, 2016. aasta lõpu seisuga töötas ligikaudu 14% meie töötajatest osalise tööajaga.

97,6%
Alalise töölepinguga

14,2%
Osalise koormusega

Osalise töötajaga töötamise populaarsus on Grupis kasvanud iga aastaga, suuremat kasvu võis täheldada ka 2016. aastal.

Läbimõeldud värbamis- ja valikuprotsess ning sellele järgnev eesmärgipärane areng ja seda toetava töökeskkonna loomine on personalijuhtimise peamiseks eesmärgiks. Erinevad koolitus- ja atesteerimisprogrammid ning mitmesugused muud motiveerimisvahendid toetavad töötajate teenindusvalmidust, tulemustele orienteeritust ja pühendumist meie ettevõtetes.

Grupp hindab kõrgelt oma töötajate kogemust toetades töötajate pikaajalist ettevõttesisest stabiilset (nii vertikaalset kui horisontaalset) karjääri. Töötajatele pakutakse erialaseid täiendkoolitusi nii Eestis kui ka välisriikides. Grupi koolitustundide kogumaht oli 2016. aastal üle 13 tuhande tunni, mis oli 13% rohkem kui aasta varem. Kasvas ka koolitustundide arv töötaja kohta, mis 2016. aastal oli keskmiselt töötaja kohta 3,2 tundi (2015: 2,8). Tähtsal kohal on ettevõtetes pakutavad oma ala spetsialistide poolt läbiviidavad sisekoolitused, mille mahtu ja valikut oleme järjepidevalt kasvatanud vastavalt töötajate vajadustele ning ootustele.

Kaubamaja sisekoolitus pakub kõrgetasemelisi teeninduse ja meeskonnatöö koolitusi. Süsteemne teeninduse juhtimine, kus koolitamine, hindamine ja tagasiside loovad ühtse terviku, võimaldas Kaubamajas 2016. aastal hoida ja veelgi parandada teeninduskvaliteedi taset. Sisekoolitajatena jagavad oma kogemusi juhid, kogenud spetsialistid ja Teenindusklubi liikmed. Toetamaks meie personali järelkasvu ja arengut, alustas Kaubamaja 2016. aastal Kaubanduse arenguprogrammiga, mille peamiseks sihtgrupiks on kaubanduse sisseostu-meeskonnad.

Samuti jätkati Selveris tegevustega suurendamaks sisekoolituste mahtu ja Selveri sisekoolitajate poolt läbiviidavaid teeninduskoolitusi eesmärgiga veelgi parandada teeninduskvaliteeti ning pakkuda töötajatele võimalust ennast täiendada ning arendada. 2016. aastal osales Selveri sisekoolitusprogrammides kokku 1804 töötajat. Hästi toimib ka eelmistel aastatel juurutatud mentorluse süsteem, mis aitab vähendada personali voolavust, tagada uue töötaja kvaliteetne väljaõpe ning kergendada ettevõttesse sisseelamist. Selveris on sisekoolituste läbiviijateks kaupluste juhatajad ja erinevate valdkondade spetsialistid. Sisekoolitajad annavad oma panuse nii uute töötajate sisseelamise protsessi, kui juba kogenud töötajate teadmiste värskendamisse.

Ettevõtetes on jätkuvalt fookuses juhtimiskompetentside arendamine. Kaubamaja juhtidele käisid 2016. aastal esinemas mitmed põnevad lektorid, kes praktikutena jagasid tähelepanuväärseid juhtimiskogemusi.

Uute töötajate väljaõppeks ja sisselamisperioodi tõhustamiseks on Grupis loodud koolitusprogrammid, mida viivad läbi erinevad spetsialistid, kelle kogemused pikaajalise staaži vältel tagavad koolituse kõrge kvaliteedi ja õppimise tulemuslikkuse. Uutele juhtidele määratakse sisseelamisperioodiks mentor ning uute töötajate sisseelamise toetamiseks toimib läbimõeldud juhendamissüsteem. Töötajate jätkuv areng ja motiveeritus tagatakse atesteerimis- ja pädevustasemetega süsteemi abil, mis on vastavuses ettevõtete põhiväärtuste ja ametikohtade kompetentsimudelitega.

Töötajate järelkasvu tagamiseks on Tallinna Kaubamaja Grupp pakkunud tudengitele erinevaid praktikavõimalusi. 2016. aastal pakkusime praktikavõimalusi kokku 108-le noorele praktikandile, mis on 9% rohkem kui aasta varem. Meie Grupi ettevõtetel on hea koostöö ka üle Eesti paiknevate ametikoolide ja muude õppeasutustega, olles neile praktikabaasiks ning koostööpartneriks koolituste osas. Samuti oleme oma töötajatest tudengitele abiks kursuse- ning lõputööde kirjutamisel pakkudes võimalust kasutada Grupi ettevõtteid uurimisobjektina. Selline võimalus loob Grupi ettevõtetele järelkasvu edasipüüdlikest ja arenemissooviga inimestest. 2016. aastal on jätkunud aktiivne koostöö Töötukassaga nii praktikavõimaluste

pakkumiseks kui töötajatele vabade ametikohtade vahendamiseks. Selver ja Kaubamaja on sõlminud Töötukassaga töövahenduse- ja koostöölepingu, mille eesmärgiks on leida erinevaid täiendavaid koostöövõimalusi töötajate värbamisel ja täiendõppel.

Koostöös Töötukassaga on Tallinna Kaubamaja Grupp panustanud puuetega inimeste tööhõive parandamisse ning pakkunud töökohtasid inimestele, kellel tänasel tööjõuturul on keerulisem konkureerida.

Tallinna Kaubamaja Grupp lähtub oma tegevustes põhimõttest, et turvaline töökeskkond on meie personali üks põhiõigusi. Töökeskkonna ohutuse ja töotervishoiu tagamiseks oleme loonud meetmete süsteemi, mis hõlmab tervisekontrolli, regulaarset väljaõpet tööohutuse nõuete osas (sh tuleohutus- ja esmaabikoolitused), riskianalüüside läbiviimist ning kaitsevahendite võimaldamist. Oleme Grupis loonud süsteemi töökeskkonnavolinike aktiivseks kaasamiseks tervisliku töökeskkonna eest hoolitsemisse. 2016. aastal oli Grupis kokku 66 tööõnnetuse juhtumit.

Levinud on ühisüritused, mis panevad aluse heale õhkkonnale ja koostööle meeskondades. 2016. aastal alustas Selver Kultuuriklubi projektiga, mille eesmärgiks on korraldada ettevõtte personalile ühiskülastusi erinevatele kultuuriüritustele nagu muuseumid, teatrietendused, kontserdid jne. Olulisemaid tähtpäevi tähistame ikka koos oma töötajatega. Kaubamaja Tartu müügi- ja 50-nda aastapäeva tähistamiseks korraldas Kaubamaja vastavatu Eesti Rahva Muuseumis piduliku vastuvõtu, kuhu olid oodatud kõik ettevõtte töötajad. Grupp toetab tervislike eluviiside järgimist töötajate seas, suurendades töötajate teadlikkust oma tervise eest hoolitsemisel, luues turvalise ja tervist säästva töökeskkonna, võimalusi nii sportimiseks, lõõgastumiseks ning tervislikeks lõuna- ja puhkepausideks mugavas keskkonnas (puhketubades), perearstiteenuse kasutamiseks ning vererõhuaparaatide, massaažitoolide ja massaažiteenuse kasutamiseks. Grupi töötajad saavad kasutada individuaalseid ja meeskondlikke sportimisvõimalusi. Jätkuvalt osaletakse meeskondadega ka erinevatel rahvaspordiüritustel.

Pöörame Grupis tähelepanu töötajate motivatsiooni hoidmisele nii rahaliste kui mitterahaliste motivaatorite kaudu. Kaubamaja motivatsioonisüsteemi jätkuvaks eesmärgiks on tagada eesmärkide sidusus, kus lisaks äri-eesmärkide täitmisele oleks arvestatud ka kliendi rahulolu ja tööprotsesside efektiivsuse ning arenguga. Motivatsioonisüsteemi raames peame oluliseks tunnustada põhiväärtustele vastavat käitumist. Kaubamaja parimad teenindajad ja töötajad on eeskujuks oma pühendumisega ja põhiväärtuste järgimisega.

Toetame tervislike eluviiside järgimist töötajate seas ja pakume töötajatele pere ja tervise eest hoolitsemisega seotud soodustusi. Toimuvad tervisenädalad töötajatele, kus soovitusi ja teadmisi jagavad paljud tervisespetsialistid ning -ekspertid.

Samuti panustame Grupis mitmekesisuse arendamisele väärtustades sallivat tööõhkkonda ja töötajate mitmekesisust, olgu selleks erinev vanus, rass, rahvus, usutunnistus või erivajadustega töötajad.

Tallinna Kaubamaja Grupi tööjõukulud kasvasid kokku 10,8% (palgakulu ja sotsiaalmaksukulu), mis 2016. aastal olid 56,4 miljonit eurot. Kuu keskmine tööjõukulu töötaja kohta kasvas 2016. aastal 7,3% võrreldes 2015. aasta keskmise tööjõukuluga. Töötasusid on korrigeeritud määral, mis aitab hoida ära tööjõu voolavuse kasvu ja efektiivsuse langust seoses värbamisvalikute kitsenemisega.

Tallinna Kaubamaja Grupi tööjõukulud aastatel 2014, 2015 ja 2016 (miljonites eurodes)

Inimõiguste järgmine ja vastutustundlik hange

Tallinna Kaubamaja Grupp kinnitab, et austab ÜRO poolt kehtestatud „Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni“ ja panustab selles deklaratsioonis kuulutatud eesmärkide tagamisse läbi inimõiguste ja põhivabaduste järgimise kõigis oma tegevustes.

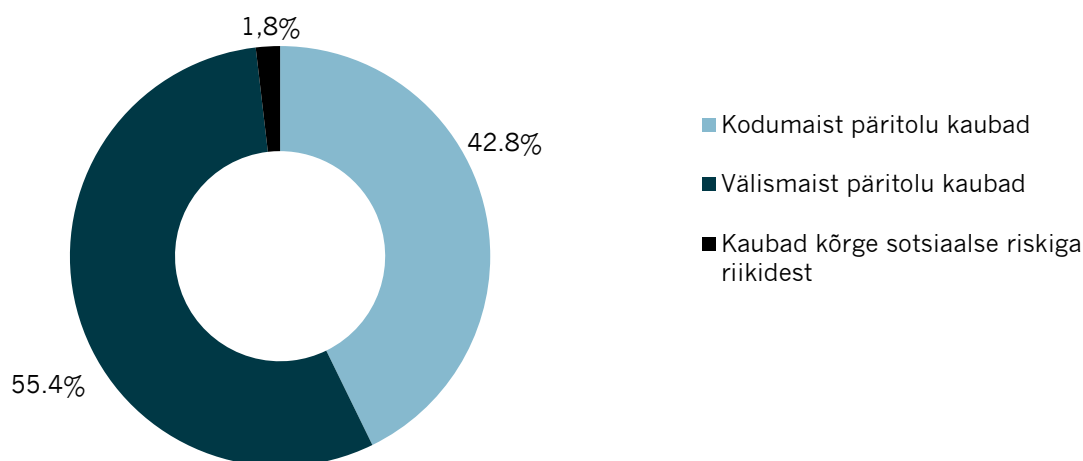
Grupp on analüüsinud oma tegevusi ja hinnanud võimaliku riskikohana inimõiguste ja põhivabaduste kaitses

Grupi tarneahela. Sellest tulenevalt oleme võtnud eesmärgiks järjepidevalt arendada oma hanke vastutustundlikkust ja jätkusuutlikkust. Vastutustundlikkus on meie hankeprotsessi oluline osa, mis hõlmab lisaks tootespetsiifilistele kvaliteedinõuetele ka mitte-diskrimineerimise põhimõtteid ning töö- ja inimõiguste austamist, pöörates suuremat tähelepanu hangetele kõrge sotsiaalse riskiga riikidest (nt Aafrika, Aasia, Lõuna- ja Kesk Ameerika riigid).

2016. aastal hankisid Tallinna Kaubamaja Grupile tooteid kokku üle 2800 tarnija. 70% Tallinna Kaubamaja Grupi ostudest on tehtud kodumaiste tarnijate vahendusel.

Sotsiaalse vastutuse seisukohalt on Tallinna Kaubamaja Grupil tarnijaid ka kõrgema sotsiaalse riskiga riikidest, sellisteks riikideks on meie jaoks mõned Aafrika, Aasia, Lõuna- ja Kesk Ameerika riigid. Ostud nendest riikidest on siiski väga minimaalsed ja moodustasid 2016. aastal ligikaudu 1,8% kõigist sisseostudest.

Tallinna Kaubamaja Grupi kaupade päritolu jagunemine 2016. aastal

„Privat Label“ tooted

1,5% Tallinna Kaubamaja Grupi ostetud toodetest moodustavad „Privat Label“ tooted, millest omakorda 26,7% on ostud kõrge sotsiaalse riskiga riikidest. Kõrge riskiga riikide toodete ulatus varieerub sõltuvalt tootekategooriatest, see on kõrgem tekstiilitoodete ja tööstuskaupade osas ja madalam toidukaupade osas.

Grupi põhimõte on vastutada omatoodete (*Privat Label*) ja nende ohutuse eest. Selle tagamiseks oleme oma hangetes:

- Leidnud tootjad, kellel on võimekus toota just meile sobivaid tooteid.
- Analüüsinud toodete ja sealhulgas ka nendes kasutatava tooraine tootmise asukohaga seotud riske.
- Tuvastanud tootjatel vajalike sertifikaatide olemasolu ja vastavuse nõuetele.
- Sõlminud hankelepingud, mis sätestavad konkreetsed nõuded nii toodangule kui ka selles kasutatavale toormaterjalile.

Meie „Privat Label“ toodete kvaliteet ja ohutus on järjepideva jälgimise all, teostame kontroll-analüüse ja kuu-lame klientide tagasisidet. Tooteid, mis on juba tootevalikusse jõudnud, testitakse vastavalt iga-aastasele riski-kontrolli kavale. Näiteks liha- ja kalatooteid testitakse aastas mitmeid kordi, samas mitte-toidukaupu mõnevõr-ra harvemini.

Toodete jälgitavus ja päritolu

Tallinna Kaubamaja Grupi müügi- ja kauplustes müüdavate toodete jälgitavus ja nende päritolu tuvastamine on oluline nii Grupile kui ka meie klientidele. Sellest tulenevalt me:

- Väärtustame kohalikku kvaliteetset toitu ja pakume seda kliendile võimalikult suures ulatuses.
- Soosime võimalusel kohalikke tootjaid, sealhulgas ka väiketootjaid.
- Avalikustame toodete ja nendes kasutatava tooraine päritolumaa kliendile võimalikult selgelt ja lihtsalt.

- Jälgime töötingimusi ja inimõiguste austamist oma tarneahelas.

Oleme teadlikud meie klientide kasvavast eelistusest tarbida eelkõige kohalikku toodangut ja toidukaupu. Sellest tulenevalt oleme iga aastaga suurendanud kohaliku kauba valikut oma kaubamajades ja kauplustes. 2016. aastal moodustasid kodumaise päritoluga kaubad ligikaudu 43% kõigist kaupadest. Järgmistel aastatel on meie eesmärgiks veelgi täiendada ja suurendada kodumaise kauba valikut.

Tallinna Kaubamaja Grupi eesmärgiks on oma tarneahela väga hea tundmine ja selle läbipaistvuse tagamine, läbi mille me tuvastame toodetega seotud riskid ja võimalused ning toetame vastutustundlikku tootmist. Oleme läbi aastate näinud palju vaeva parandamaks töötingimusi meie tarneahelas.

Meie Grupi kaubamajades ja kauplustes müüdavate toodete ja nendes kasutatud tooraine päritolu oleme oma klientidele avalikustanud nii läbipaistvalt kui võimalik, eelkõige just „Privat Label“ toodete ja toidukaupade pakendid oleme varustatud infoga toodangu päritolu kohta. Selveri keti kauplustes on müügil „Fair Trade“ märgiga tähistatud tooted, millega kinnitame oma klientidele, et nende toodete tootmisel ei ole kasutatud lastööjõudu ja töötajatele on makstud õiglast palka.

Vastutuse teostamiseks tarneahelas viime regulaarselt läbi sisemisi auditeid, lisaks sellele külastame tootjate tehaseid saamaks ülevaadet tootmistingimustest ja arutamaks tootjatega meie ootusi ja tootja suutlikkust nendele vastata.

Tallinna Kaubamaja Grupis kantakse järjepidevalt hoolt selle eest, et tarnijatega kokkulepitud ja koostöös praktiseeritud alarmsüsteemid ja tegevused kahjustunud toodete tarne peatamiseks või kiireks tagasikutsumiseks enne toodete müügile jõudmist, oleksid tõhusad ja töökorras. 2016. aastal esines Grupi ettevõtetes kokku 54 tagasikutsumise juhtumit (2015: 32 juhtumit).

Kui meil peaks tekkima vähimgi põhjus kahtlustada, et mõni kliendini jõudnud toode on kahjustunud ja võib osutada ohtu tema tervisele, viiakse viivitamatult ja koordineeritult läbi nende toodete tarbijalt tagasikutsumine. Sellist põhimõtet kohaldatakse kõigis EU riikides sarnaselt. 2016. aastal meie kaubamajades ja kauplustes sellised juhtumid puudusid (2015: 5 juhtumit).

Lisaks eelnevale rakendatakse meie kaubamajade ja kaupluste toidukaupade osakondades igapäevaseid seiremeetmeid toodete värskuse ja kvaliteedi tagamiseks. Juhul, kui toode peaks olema mingil põhjusel kahjustunud, siis eemaldatakse see koheselt müügil.

Keskkond

Tallinna Kaubamaja Grupp teadvustab endale, et keskkonnahoidlik tegevus on aluseks tõhusalt toimiva keskkonna ja jätkusuutliku ühiskonna loomisel.

Kõrvuti eesmärgiga saavutada suurim võimalik efektiivsus, paneme igapäevaselt kõigis oma tegevustes rõhku keskkonnakaitsele ja püüame viia oma äritegevuse mõju keskkonnale miinimumini. Oleme seadnud oma igapäevategevuse prioriteetideks inimese ja keskkonna. Seetõttu jälgime nii oma töötajate väärtushinnangute kujundamisel kui ka oma igapäevategevuses vastutustundliku töö ja keskkonnohoiu põhimõtteid.

Tallinna Kaubamaja Grupp lähtub oma tegevuses järgmistest keskkonnapoliitilistest põhimõtetest, mille järgimine on kohustuslik kõigile meie töötajatele:

- Parandame oma tegevuse ressursitõhusust ja rakendame energiasäästumeetmeid.
- Vähendame jäätmeteket ja edendame jäätmete liigiti kogumist.
- Vältime ja vähendame paberikasutust, sealhulgas propageerime paberivaba dokumendiringlust ning digiallkirja kasutamist.
- Toodete ja teenuste ostmisel lähtume keskkonnahoidlike hangete põhimõtetest, võimaluse korral eelistame eestimaiseid tooteid.
- Kaasame keskkonnapoliitika põhimõtete rakendamisse kõik oma töötajad ja võimaluste piires ka partnerid.
- Jälgime ja vähendame tööreisidest tulenevat keskkonnamõju ning edendame säästvat liikuvuskorraldust.
- Tagame oma töötajatele tervisliku ja sotsiaalselt vastutustundliku töökeskkonna ning toetame nende sportimisharjumusi.
- Jälgime ja hindame regulaarselt oma keskkonnategevuse tulemuslikkust.
- Jälgime oma töötajate keskkonnateadlikkuse suurendamiseks igakülget informatsiooni.

Tulenevalt Tallinna Kaubamaja Grupi ulatuslikust kaupluste võrgustikust on nii meie energiatarbimine kui ka jäätmete genereerimine suuremahuline. Seetõttu oleme võtnud eesmärgiks lähtuda kõigis meie tegevustes

teadlikust ressursitarbimisest ja panustame jätkusuutlikusse arengusse, pöörates erilist tähelepanu oma tegevuste energiaefektiivsusele, jäätmete vähendamisele ja nende efektiivsele taaskasutamisele.

Teadlikkuse ja jätkusuutlikkuse tagamiseks on Tallinna Kaubamaja Grupi ettevõtted võtnud oma kohustuseks järjepideva keskkonna-alase informatsiooni kogumise. Saadud andmed on aluseks Grupi ökobilansi koostamisele, mis annab meile detailsema ülevaate nii tarbitavatest energiaressurssidest kui ka genereeritud jäätmetest.

Tallinna Kaubamaja Grupp töötab järjepidevalt eesmärgiga parandada Grupi ettevõtete energiakasutuse efektiivsust, et seeläbi säästa meie energiaressursse. Olulisemateks meetmeteks selles protsessis on nii energiatarbimise ja -kulude jälgimine kui ka konkreetsete eesmärkide seadmine. Ülekaalukas osa Grupi energiakasutusest tuleneb meie kaubamajadest ja kauplustest - jahutus- ja külmasüsteemid, valgustus, ventilatsioon ja küte. Energiaefektiivsusest lähtume nii oma igapäevategevustes kui ka suuremates investeeringuprojektides, nagu olemasolevate kaupluste renoveerimine või uute avamine. Parema jälgitavuse saavutamiseks oleme lähtunud põhimõttest jälgida Grupi energiaressursside tarbimist ettevõtete ja kaupluste tegevuskohapõhiselt, tagades seeläbi detailsema ülevaate.

Oluliseks võtmekohaks säästlikumas energiatarbimises on meie kaubamajade ja kaupluste energiaefektiivne valgustus. Järk-järgult oleme vahetanud senikasutatavad valgustussüsteemid efektiivsemate led-valgustuse lahenduste vastu. Disainides valgustuslahendusi võtame arvesse nii ruumi, sisustuse kui kauba asetust eesmärgiga vähendada valgustust vähemolulistele kaupadele, ent tagades siiski piisava vajaliku valgustuse kogu kaupluses.

Märgatavalt on kasvanud ka Grupi kaubamajades ja kauplustes kasutatavate jahutus- ja külmasüsteemide energiaefektiivsus. Selle saavutamiseks oleme vanemate, freooniga töötavate seadmete asemel järk-järgult kasutusele võtnud uusi, CO₂-süsteemil põhinevaid jahutus- ja külmasüsteemide seadmeid. Lisaks tundub väiksemale energiatarbele on nende seadmete kasutamine ka oluliselt väiksema riskiga meie väliskeskkonnale. Lisaks eelnevale aitab energiaefektiivsust tagada klaasuste- ja katete paigaldamine kaupluste külmiulitele, -lettidele ja -kirstudele.

Muude energiaefektiivsus meetmete hulgas on suur mõju kütte- ja ventilatsiooniseadmete kontrollitud seadistamisel ja juhtimisel läbi kaughaldussüsteemide.

Tallinna Kaubamaja Grupp soosib keskkonnasõbralikke pakendeid ja pakub alternatiive plastikule ja kilele. Meie kaubamajades ja kauplustes on müügil nii paberkotid kui ka mitmekordselt kasutatavad tekstiilkotid, viimaseid müüdi 2016. aastal üle 95 tuhande tüki ehk 16% rohkem kui aasta varem. Oluliselt on kasvanud ka paberkottide ostmine, mida eelmisel aasta müüdi kokku üle 837 tuhande tüki ehk 75% enam kui aasta varem. Lisaks tavapärastele väikestele kilekottidele on Selveri keti kaupluste puu- ja juurviljade pakendamiseks saadaval ka loodussõbralikud korduv-kasutatavad võrkkotid ja kassades on tavapärasele kilekotile alternatiivina saadaval ka bioloogiliselt lagunevad kilekotid. Suureks edusammuks kilepakendite vähendamisel on tasuta jagatavate väikeste kilekottide koguse oluline vähenemine võrreldes 2015. aastaga ehk -50%.

100% Selveri keti kaupluses tekkivast paber- ja kilepakendijäätmetest suunatakse taaskasutusse. Vähendamaks oluliselt kauba transpordipakendite vedamise ja ladustamise mahtu, kasutab Selver oma logistikaprotsessis Bepco lihtsalt kokkupakitavad ja vastupidavad transpordikaste.

Vältimaks ohtlike jäätmete sattumist loodusesse, on Tallinna Kaubamaja Grupi kaubamajadesse ja kauplustesse paigaldatud kogumiskonteinerid. See annab meie kliendile võimaluse vabaneda lihtsalt oma kasutatud akudest ja patareidest, kasutatud väikeelektroonikast, paber-, klaas- ja plastikpakenditest. Kõikide toidukaupluste juurde oleme paigaldanud taaraautomaadid, mis koguvad pandimärgiga joogipakendeid.

Korruptsioonivastane võitlus

Tallinna Kaubamaja Grupp käsitleb korruptsioonina ametikohast tuleneva võimu ärakasutamist isikliku kasusaamise otstarbel ja teadvustab endale, et korruptsioon seab ohtu demokraatia ja inimõigused, õõnestab head valitsemist, sotsiaalset õiglust, halvendab riikide konkurentsivõimet ja majanduslikku arengut, seab ohtu demokraatlikud institutsioonid ning ühiskonna moraalsed alustalad.

Meie peamiseks eesmärgiks on korruptsiooni ennetamine, kuid olulist tähelepanu pöörame ka tegevuste kontrollile. Olulisemateks meetmeteks on huvide konflikti vältimine, tegevuste läbipaistvuse tagamine ja teadlikkuse kasvatamine Grupis.

Peamised korruptsioonivormid, mille ennetamisele Grupp muuhulgas keskendub on:

- altkäemaksu ehk pistise andmine ja võtmine;
- ametiseisundi ja mõjuvõimu kuritarvitamine;
- huvide konflikt;

- onupojapoliitika;
- omastamine;
- oskus- ja siseteabega kauplemine või selle kasutamine erahuvides.

Võitluses korruptsiooniga lähtume järgmistest põhimõtetest:

- Suhtlemisel töötajatega juhivad Grupi ettevõtete juhid regulaarselt tähelepanu, et korruptsiooni ükski vorm ei ole Grupis aktsepteeritav ja on vastuolus Grupi eetilistele tõekspidamistele.
- Lähtume eetilisest, ausast ja läbipaistvast äripidamisest ning rakendame sellele kaasa aitavaid meetmeid (nt korrad, juhendid, lepingud, deklaratsioonid jne).
- Suhetes koostööpartneritega järgime vastastikuselt ja igakülgset kõiki korruptsiooni ennetamise põhimõtteid.
- Korruptsioonijuhtumite ilmnemisel edastame vastava info politseile või prokuratuurile.

Tegevuste läbipaistvuse tagamiseks on Grupis kehtestatud korrad ja juhendid, mis käsitlevad muuhulgas firmaautode kasutamist, majanduslike huvide deklareerimist, siseteabega ümberkäimist, väärtpaberitega tehingute tegemist, investeeringute juhtimist, hangete läbiviimist, personali värbamist, riskide juhtimist, asjaajamist ja dokumendihaldust.

Tegevuste läbipaistvuse ja nõuetele vastavuse kontrolliga tegeleb Grupi siseauditi osakond.

Teadlikkuse kasvatamise eesmärgiga viiakse Grupis regulaarselt läbi nii sisemisi kui väliseid koolitusi kasvatamaks nii juhatuse- ja juhtkonnaliikmete kui ka töötajate teadlikkust korruptsiooni ennetamisest ja vältimisest.

Hea Ühingujuhtimise Tava aruanne

Hea Ühingujuhtimise Tava (HÜT) on juhiste ja soovituslike reeglite kogum, mis on mõeldud järgimiseks eelkõige börsiettevõtetele. Tallinna Kaubamaja Grupp järgib valdavas ulatuses HÜT juhiseid vaatamata nende soovituslikule iseloomule. Järgnevalt on kirjeldatud Tallinna Kaubamaja Grupi juhtimispõhimõtteid ja 2016. aastal toimunud üldkoosolekuid lähemalt ning põhjendatud HÜT punkte, mida ei järgita.

Üldkoosolek

Aksionäride õiguste teostamine

Aksionäride üldkoosolek on Tallinna Kaubamaja Grupi kõrgeim juhtimisorgan. Korraline üldkoosolek toimub üks kord aastas ning erakorralisi üldkoosolekuid võib juhatus kokku kutsuda seaduses ette nähtud juhtudel. Põhikirjas ei ole ette nähtud eri liiki aktsiatele õigusi, mis tooks kaasa aksionäride ebavõrdse kohtlemise hääletamisel. Üldkoosoleku pädevuses on põhikirja ja aktsiakapitali muutmine, nõukogu liikmete valimine ja tasustamise otsustamine, audiitori määramine, majandusaasta aruande kinnitamine ja kasumi jaotamine ning muude põhikirjas ja seadustes ettenähtud küsimuste otsustamine.

Üldkoosoleku kokkukutsumine ja avalikustatav teave

Tallinna Kaubamaja Grupp avalikustas korralise üldkoosoleku kokkukutsumise teate Nasdaq Tallinna börsi infosüsteemi kaudu ja oma veebilehel 1. märtsil 2016 ning 2. märtsil 2016 Eesti Päevalehes. Grupp võimaldas aksionäridel esitada küsimusi päevakorras nimetatud teemade kohta teates esitatud e-posti aadressil kui ka telefoni kaudu ning tutvuda majandusaasta aruandega oma veebilehel ning oma asukohas Gonsiori 2 Tallinnas alates 1. märtsist 2016.

Tallinna Kaubamaja Grupi aksionäride üldkoosolek toimus 12. aprillil 2016. aastal algusega kell 14.00 Tallinnas, aadressil Viru väljak 3 asuvas Nordic Hotel Forum konverentsikeskuses. Üldkoosolekul tehtud otsused on avalikustatud nii Nasdaq Tallinna börsi infosüsteemis kui ka Tallinna Kaubamaja Grupi veebilehel.

Nõukogu liikme valikul on avalikustatud kandidaadi andmed tema osalemise kohta teiste äriühingute nõukogude, juhatuste või tegevjuhtkonna töös.

Üldkoosoleku läbiviimine

Üldkoosolek saab vastu võtta otsuseid, kui kohal on üle poole aktsiatega esindatud häälest. Üldkoosoleku otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud üle poole üldkoosolekul esindatud häälest, juhul kui seadusega ei ole ette nähtud suurema häälteenamusega nõuet.

2016. aastal toimunud korralise üldkoosoleku keeleks oli eesti keel ning koosoleku juhatajaks oli Tallinna Kaubamaja Grupp ASi peajurist Helen Tulve. Koosolekul osalesid ka nõukogu esimees Jüri Käo, Andres Järving, Enn Kunila, Meelis Milder ja Gunnar Kraft, juhatuse liige Raul Puusepp ning Aktsiaselts PricewaterhouseCoopers audiitor Ago Vilu. Üldkoosolekul oli kohal 79,38% aktsiatega esindatud häälest. Kasumi jaotamist arutati üldkoosolekul eraldiseisva teemana ning selle kohta võeti vastu eraldi otsus.

Tallinna Kaubamaja Grupp ei pidanud otstarbekaks üldkoosolekute jälgimise ja sellest osavõtu korraldamist interneti teel, sest Grupil puudusid selleks vajalikud tehnilised vahendid.

Arvestades ülaltoodud 2016. aastal läbiviidud üldkoosolekute kirjeldustega, on Grupp täitnud 2016. aastal HÜT soovitusi aksionäride informeerimisel, üldkoosoleku kokkukutsumises ja läbiviimises valdavas ulatuses.

Juhatus

Juhatus on Tallinna Kaubamaja Grupi juhtimisorgan, mis esindab ja juhib Gruppi igapäevaselt. Vastavalt põhikirjale võib juhatusel olla üks kuni kuus liiget. Vastavalt äriseadustikule valib Tallinna Kaubamaja Grupp ASi juhatuse liikme(d) nõukogu. Juhatuse liikme valimiseks on vajalik tema nõusolek. Juhatuse liige valitakse põhikirja järgi tähtajaliselt kuni kolmeks aastaks. Juhatuse liikme ametiaja pikendamist ei või otsustada varem kui üks aasta enne ametiaja kavandatavat möödumist ja pikemaks ajaks, kui on seaduses või põhikirjas ettenähtud ametiaja ülemmäär. Praegu on Tallinna Kaubamaja Grupp ASi juhatus üheliikmeline. Juhatuse liikme Raul Puuseppa ametiaega pikendati 2017. aasta 17. veebruaril ning tema volitused lõpevad 6. märtsil 2020.

Juhatuse esimehe Raul Puuseppa ülesanded ja tasu on määratletud nõukogu esimehega sõlmitud ametilepingus. Lepingu kohaselt makstakse juhatuse esimehele juhatuse liikme tasu ning tal on võimalus saada tulemustasu vastavalt Grupi majandustulemustele. 2016. aasta eest on juhatuse esimehele makstud tasusid koos sotsiaalmaksudega summas 251 tuhat eurot (2015. aastal 161 tuhat eurot) ja arvestatud tasusid koos sotsiaalmaksudega summas 162 tuhat eurot (2015. aasta eest maksti tulemustasud 147 tuhat eurot).

Erinevalt HÜT punktis 2.2.1. sisalduvast soovituselt on Tallinna Kaubamaja Grupp ASi juhatus üheliikmeline. Tegemist on ajaloolise traditsiooniga. Tallinna Kaubamaja Grupp AS emajäse juhtkond seevastu on kolmeliikmeline. Kõik otsused võtab Tallinna Kaubamaja Grupp AS-i juhatus vastu koostöös emajäse juhatusega ja emajäse nõukoguga. Tallinna Kaubamaja Grupp ASi juhtimisel tehakse tihedat koostööd ka tütarühingute juhtide ja vastavate valdkondade eest vastutajatega. Grupp on seisukohal, et selline juhtimisstruktuur kaitseb kõige paremini aktsionäride huve ning tagab emajäse jätkusuutlikkuse.

Nõukogu

Nõukogu planeerib aktsionäride koosolekute vahelisel perioodil Tallinna Kaubamaja Grupi tegevust, korraldab juhtimist ja teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Kontrolli tulemused teeb nõukogu teatavaks üldkoosolekule. Nõukogu annab juhatusele korraldusi Grupi juhtimise korraldamisel. Nõukogu otsustab Grupi arengustrateegia ja investeerimispoliitika üle, kinnisasjade tehingute teostamise ning juhatuse poolt koostatud investeeringute ja aastaeelarve vastuvõtmise. Nõukogu koosolekud toimuvad korraliselt. 2016. aasta jooksul toimus 12 korralist nõukogu koosolekut ja 1 erakorraline nõukogu koosolek ning 2015. aastal toimus samuti 12 korralist ja 1 erakorraline nõukogu koosolek.

Nõukogul võib olla kolm kuni kuus liiget vastavalt üldkoosoleku otsusele ning liige valitakse kuni kolmeks aastaks. Nõukogu töö korraldab nõukogu esimees. Nõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kolme kuu jooksul.

26. märtsil 2015 toimunud üldkoosoleku otsusega valiti nõukogu liikmeteks Andres Järving, Jüri Kõo, Enn Kunila, Meelis Milder ja Gunnar Kraft. Praeguste nõukogu liikmete Andres Järvingu, Jüri Kõo, Enn Kunila, Meelis Milderi ja Gunnar Krafti volitused lõpevad 19. mail 2018. Nõukogu otsusel jätkas nõukogu esimehena Jüri Kõo, kes on olnud Tallinna Kaubamaja Grupi nõukogu liige alates 1997. aastast ja on olnud varasemalt nõukogu esimees aastatel 2000-2001 ning 2009-2015.

Vastavalt 26. märtsil 2015 toimunud korralise üldkoosoleku otsusele on Tallinna Kaubamaja Grupp ASi nõukogu liikme tasu 1 000 eurot kuus, nõukogu esimehel 1 200 eurot kuus. 2016. aastal on arvestatud Tallinna Kaubamaja Grupi nõukogu liikmetele nõukogu liikme tasu koos sotsiaalmaksudega 83 tuhat eurot, sealhulgas nõukogu esimehele 19 tuhat eurot (2015. aastal 83 tuhat eurot, sealhulgas nõukogu esimehele 19 tuhat eurot). Lisaks on arvestatud nõukogu liikmetele tasu koos sotsiaalmaksudega Grupi auditikomitees osalemise eest kokku summas 17 tuhat eurot, sealhulgas nõukogu esimehele 5 tuhat eurot (2015. aastal 17 tuhat eurot, sealhulgas nõukogu esimehele 5 tuhat eurot).

Juhatus ja nõukogu koostöö

Juhatus ja nõukogu teevad Tallinna Kaubamaja Grupi huvide parima kaitsmise eesmärgil tihedat koostööd. Juhatus, juhtkond ja nõukogu töötavad ühiselt Grupi strateegia arendamises. Juhatus ja juhtkond lähtuvad juhtimisotsuste tegemisel nõukogu poolt antud strateegilistest juhistest.

Juhatus teavitab nõukogu korrapäraselt kõikidest olulistest asjaoludest, mis puudutavad Grupi tegevuse planeerimist ja äritegevust ning juhib eraldi tähelepanu olulistele muutustele Tallinna Kaubamaja Grupi äritegevuses. Juhatus edastab nõukogule andmed, sh. finantsaruanded, piisava ajavaruga enne nõukogu koosoleku toimumist.

Grupi juhtimisel lähtutakse seadusest, põhikirjast, aktsionäride ja nõukogu koosolekute otsustest ja püstitatud eesmärkidest. Muudatuste tegemine põhikirjas toimub vastavalt Äriseadustikule, mille kohaselt põhikirja muutmise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 aktsionäride üldkoosolekul esindatud häältel. Põhikirja muutmise otsus jõustub vastava kande tegemisel äriregistrisse. Tallinna Kaubamaja Grupp AS-i põhikirjas ei ole suuremat häälteenamuse nõuet.

Teabe avaldamine

Tallinna Kaubamaja Grupp kohtleb kõiki aktsionäre võrdselt ja teavitab kõiki aktsionäre olulistest asjaoludest võrdselt, kasutades nii enda veebilehte kui ka Tallinna börsi infosüsteemi.

Tallinna Kaubamaja Grupi veebileht www.tkmgroup.ee sisaldab Grupi ja võtmetöötajate üldtutvustust, börsiteateid ja aruandeid. Aasta- ja vahearuannetest leiab info Grupi strateegia ja finantstulemuste kohta, kui ka aruande Hea Ühingujuhtimise Tava osas. Börsiteadete alajaotuses on avaldatud info nõukogu koosseisu ja audiitori kohta, üldkoosoleku otsused ja muud olulisem info.

Finantsaruandlus ja auditeerimine

Tallinna Kaubamaja Grupi juhatuse avalikustab korra igal aastal majandusaasta aruande ning majandusaasta jooksul vahearuanded. Eelkõige järelevalve eesmärgil osalevad vastavalt vajadusele majandusaasta aruande koostamise protsessis auditikomitee liikmed. Nõukogu koosolekul, kus vaadatakse läbi majandusaasta aruanne, osaleb nõukogu kutsel ka ettevõtte audiitor. Aktsionäridele esitatakse tutvumiseks majandusaasta aruanne, millele on alla kirjutanud juhatuse ja nõukogu liikmed.

Auditikomitee

Auditikomitee on nõukogu moodustatud organ, mille ülesanne on nõukogu nõustamine järelevalve teostamisega seotud küsimustes. Selleks teostab auditikomitee järelevalvet:

- raamatupidamise põhimõtetest juhindumise;
- finantseelarve ja -aruandluse koostamise ja kinnitamise;
- välisauditi teostamise piisavuse ja tõhususe;
- sisekontrollisüsteemi arendamise ja toimimise (s.h. riskide juhtimise);
- Grupi tegevuse seaduslikkuse monitooringu osas. Eraldi osaleb komitee välisauditi protsessi ja tegevuse sõltumatuse tagamisel ning siseauditi tegevuse planeerimisel ja hindamisel.

Oma ülesannete täitmisel teeb auditikomitee koostööd nõukogu, juhatuse, sise- ja välisaudiitorite ning vajadusel väliste ekspertidega.

Auditikomitee koosseisu kuulub 5 liiget, kellest vähemalt pooled määratakse nõukogu liikmete hulgast. Auditikomitee liikmed määratakse nõukogu poolt kolmeks aastaks. Käesoleva aruande koostamise ajal koosnes auditikomitee järgmistest liikmetest: Andres Järving, Jüri Kõo, Gunnar Kraft, Kaia Salumets ja Kristo Anton.

Auditikomitee koostab põhimääruses toodud eesmärkide täitmise kohta iga-aastase koondaruande nõukogule, milles hindab oma tegevust.

Tulenevalt oma kohustustest annab auditikomitee jooksvaid hinnanguid ja teeb ettepanekuid nõukogule, juhatusele, siseauditile ja/või välisauditi teostajale.

Aruandeperioodil toimus 10 korraliselt planeeritud auditikomitee koosolekut.

Juhataja kinnitus ja allkiri tegevusaruandele

Juhataja kinnitab, et peatükkidest „Grupi tegevuse ülevaade“, „Eetilised äritavad ja vastutustundlik ettevõtlus“ ning „Hea Ühingujuhtimise Tava aruanne“ koosnev tegevusaruanne annab õige ja õiglase ülevaate aruandeperioodi jooksul toimunud olulistest sündmustest ning nende mõjust raamatupidamisaruandele, sisaldab peamiste riskide ja ebaselguste kirjeldust ning kajastab olulise tähtsusega tehinguid seotud osapooltega.

Raul Puusepp
Juhataja

Tallinnas, 23. veebruaril 2017

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

JUHATAJA KINNITUS KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

Juhataja kinnitab lehekülgedel 30 kuni 72 toodud Tallinna Kaubamaja Grupp ASi 2016. a. konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsust ja täielikkust.

Juhataja kinnitab, et:

1. raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
2. raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt emaettevõtja ja kontserni finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid;
3. Tallinna Kaubamaja Grupp AS ja tema tütarettevõtjad on jätkuvalt tegutsevad.

Raul Puusepp
Juhataja

Tallinnas, 23. veebruar 2017

KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE

Tuhandetes eurodes

	Lisa	31.12.2016	31.12.2015
VARAD			
Käibevara			
Raha ja pangakontod	5	32 375	13 911
Nõuded ja ettemaksed	6	15 396	20 191
Varud	8	70 186	61 110
Käibevara kokku		117 957	95 212
Põhivara			
Pikaajalised nõuded ja ettemaksed	11	264	293
Sidusettevõtjad	10	1 762	1 778
Kinnisvarainvesteeringud	12	48 684	44 963
Materiaalne põhivara	13	211 511	196 691
Immateriaalne põhivara	14	8 505	9 043
Põhivara kokku		270 726	252 768
VARAD KOKKU		388 683	347 980
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused	15	26 852	33 377
Võlad ja ettemaksed	17	83 812	77 066
Lühiajalised kohustused kokku		110 664	110 443
Pikaajalised kohustused			
Võlakohustused	15	73 772	57 426
Pikaajalised eraldised ja ettemakstud tulevaste perioodide tulud		403	502
Pikaajalised kohustused kokku		74 175	57 928
KOHUSTUSED KOKKU		184 839	168 371
Omakapital			
Aktiivkapital	19	16 292	16 292
Kohustuslik reservkapital		2 603	2 603
Ümberhindluse reserv		83 932	65 701
Konverteerimiserinevused		-255	-255
Jaotamata kasum		101 272	95 268
OMAKAPITAL KOKKU		203 844	179 609
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		388 683	347 980

Lisad lehekülgedel 35 - 72 on käesoleva konsolideeritud aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD KASUMI JA MUU KOONDKASUMIARUANNE
Tuhandetes eurodes

	Lisa	2016	2015
Müügitulu	20	598 414	555 447
Muud äritulud		3 200	5 140
Müüdud kaubad, kasutatud materjalid ja teenused	8	-445 424	-416 134
Mitmesugused tegevuskulud	21	-51 808	-50 776
Tööjõukulud	22	-56 371	-50 890
Põhivara kulum ja väärtuse langus	13,14	-15 590	-15 234
Muud ärikulud		-729	-609
Ärikasum		31 692	26 944
Finantstulud	23	3	12
Finantskulud	23	-871	-1 144
Kasum sidusettevõtja aktsiatelt	10	159	142
Kasum enne tulumaksustamist		30 983	25 954
Tulumaks	18	-5 258	-3 883
Aruandeperioodi puhaskasum		25 725	22 071
Muu koondkasum			
<i>Kirjed, mida võidakse edaspidi ümber klassifitseerida kasumiaruandesse</i>			
Maa ja ehitiste ümberhindlus		19 689	0
Aruandeperioodi muu koondkasum kokku		19 689	0
ARUANDEPERIOODI KOONDKASUM		45 414	22 071
Tava-ja lahustatud puhaskasum aktsia kohta (eurodes)	24	0,63	0,54

Aruandeperioodi puhaskasum ja muu koondkasum on omistatav emaettevõtja omanikele.

Lisad lehekülgedel 35 - 72 on käesoleva konsolideeritud aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

Tuhandetes eurodes

	Lisa	2016	2015
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST			
Puhaskasum		25 725	22 071
<i>Korrigeerimised:</i>			
Intressikulu	23	871	1 144
Intressitulu	23	-3	-12
Põhivara kulum ja väärtuse langus	13,14	15 492	15 208
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus	12	-1 585	-4 314
Kahjum põhivara müügist ja mahakandmisest	13	98	26
Kasum põhivara müügist	13	-117	-18
Kapitaliosaluse meetodi mõju	10	-159	-142
Dividendide tulumaksu kulu	19	5 219	3 873
Varude muutus		-9 074	-4 227
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus		-176	-1 209
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus		6 689	6 496
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST KOKKU		42 980	38 896
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST			
Materiaalse põhivara soetus (v.a. kapitalirent)	13	-12 991	-19 982
Materiaalse põhivara müük	13	911	389
Kinnisvarainvesteeringute müük	12	35	0
Immateriaalse põhivara soetus	14	-157	-544
Tütarettevõtja aktsiate soetamine	9	0	-47
Emaettevõtja kontsernikonto saldo muutus	26	5 000	-1 000
Saadud dividendid	10	175	142
Saadud intressid	23	3	12
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST KOKKU		-7 024	-21 030
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST			
Saadud laenud	15	63 454	49 005
Saadud laenude tagasimaksed	15	-54 108	-57 214
Arvelduskrediidi saldo muutus	15	475	943
Makstud dividendid	19	-21 179	-16 292
Dividendide tulumaks	19	-5 259	-3 873
Makstud intressid	23	-875	-1 150
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST KOKKU		-17 492	-28 581
RAHAVOOD KOKKU		18 464	-10 715
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	5	13 911	24 626
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	5	32 375	13 911
Raha ja raha ekvivalentide muutus		18 464	-10 715

Lisad lehekülgedel 35 - 72 on käesoleva konsolideeritud aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

tuhandetes eurodes

	Aktia- kapital	Kohustuslik reserv- kapital	Ümber- hindluse reserv	Konver- teerimis- erinevused	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2014	16 292	2 603	67 159	-255	88 031	173 830
Aruandeperioodi puhaskasum	0	0	0	0	22 071	22 071
Aruandeperioodi koondkasum kokku	0	0	0	0	22 071	22 071
Ümberhinnatud maa ja ehitiste kulumi ümberklassifitseerimine	0	0	-1 458	0	1 458	0
Makstud dividendid	0	0	0	0	-16 292	-16 292
Saldo seisuga 31.12.2015	16 292	2 603	65 701	-255	95 268	179 609
Aruandeperioodi puhaskasum	0	0	0	0	25 725	25 725
Maa ja ehitiste ümberhindlus (Lisa 13)	0	0	19 689	0	0	19 689
Aruandeperioodi koondkasum kokku	0	0	19 689	0	25 725	45 414
Ümberhinnatud maa ja ehitiste kulumi ümberklassifitseerimine	0	0	-1 458	0	1 458	0
Makstud dividendid	0	0	0	0	-21 179	-21 179
Saldo seisuga 31.12.2016	16 292	2 603	83 932	-255	101 272	203 844

Täpsem informatsioon aktsiakapitali ja muude omakapitali kirjete kohta on toodud lisa 19.

Lisad lehekülgedel 35 - 72 on käesoleva konsolideeritud aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Lisa 1 Üldine informatsioon

Tallinna Kaubamaja Grupp AS („ettevõtja“) ja tema tütarettevõtjad (koos „Tallinna Kaubamaja Grupp“ või „Grupp“) on jaekaubanduse ja sellega seotud teenuste osutamisega tegelevad ettevõtted. Tallinna Kaubamaja Grupp AS on 18. oktoobril 1994 Eesti Vabariigis aadressil Gonsiori 2, Tallinn, registreeritud äriühing. Tallinna Kaubamaja Grupp ASi aktsiad on noteeritud NASDAQ Tallinna börsil. Tallinna Kaubamaja Grupp AS enamusaktsionär on OÜ NG Investeeringud (lisa 28), mille enamusomanik on NG Kapital OÜ. NG Kapital OÜ on Tallinna Kaubamaja Grupp AS Grupi üle lõplikku valitsevat mõju omav ettevõtja.

Käesolev konsolideeritud aruanne on juhatuse poolt allkirjastatud avaldamiseks 23. veebruaril 2017. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kiidab majandusaasta aruande heaks ettevõtte nõukogu ja kinnitab aktsionäride üldkoosolek.

Lisa 2 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Koostamise alused

Tallinna Kaubamaja Grupi 2016.a. konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud maa ja ehitiste puhul, mis on ümber hinnatud ning kajastatud ümberhindluse meetodil, nagu on kirjeldatud vastavates arvestuspõhimõtetes ning kinnisvarainvesteeringud, mis on kajastatud õiglases väärtuses.

Tallinna Kaubamaja Grupi arvestus- ja esitusvaluutaks on euro (EUR). Kõik aruandes esinevad summad on ümardatud lähima tuhandeni, kui ei ole öeldud teisiti.

Konsolideeritud aruannete koostamisel on lähtutud alltoodud arvestuspõhimõtetest, mida on järjepidevalt kohaldatud kõikidele aruandes märgitud perioodidele, välja arvatud juhtudel, kui on kirjeldatud teisiti.

Vastavalt rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele tuleb teatud osades teha juhtkonnapoolseid raamatupidamislikke hinnanguid. Samuti peab Grupi raamatupidamispõhimõtete rakendamisel tegema juhtkonnapoolseid otsuseid. Valdkonnad, kus juhtkonna otsuse tähtsus ning keerukus on olulisema mõjuga või kus konsolideeritud aruanded sõltuvad oluliselt eeldustest ja hinnangutest, on kirjeldatud lisa 3.

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Kehtivad standardimuudatused

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Grupile kohustuslikuks alates 01.01.2016.

“Kapitaliosaluse meetodi kasutamine konsolideerimata aruannetes” – IAS 27 muudatused
(rakendub 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

Muudatus lubab ettevõtete konsolideerimata aruannetes tütar-, ühis- ja sidusettevõtete kajastamisel kasutada kapitaliosaluse meetodit. Emaettevõtja on rakendanud eelmisest majandusaastast ennetähtaegselt IAS 27.

“Muudatused IFRS-ides 2014”
(rakendub 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

IAS 34 nõuab vahefinantsaruandesse ristviidet, mis osutaks, kuskohas asub info, mis on „avalikustatud mujal vahearuandes“. Grupi hinnangul oluline mõju finantsaruandele puudub.

“Avalikustamise projekt” – IAS 1 muudatused
(rakendub 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

Muudatused selgitavad standardi IAS 1 juhiseid olulisuse, info koondamise, vahesummade esitamise, finantsaruannete struktuuri ja arvestuspõhimõtete avalikustamise osas. Grupi hinnangul oluline mõju finantsaruandele puudub.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“, muudatus standardi IFRS 15 jõustamise osas
(rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

Uue standardi põhiprintsiibi kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle, ning müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüdüd kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ning lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb reeglina allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud kulutused tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulusid. Grupp hindab, et IFRS 15 muudatused ei oma olulist mõju ettevõtte tulemustele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 01.01.2016 algaval aruandeaastal, ei ole olnud olulist mõju Grupile.

Kehtima hakkavad standardimuudatused

“Avalikustamise projekt” – IAS 7 muudatused

(rakendub 1. jaanuaril 2017 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudetud standard IAS 7 nõuab finantseerimistegevusest tekkinud kohustuste alg- ja lõppsaldo vahel toimunud liikumiste avalikustamist. Grupi hinnangul oluline mõju finantsaruandele puudub.

“Muudatused IFRS-ides 2014–2016”

(rakendub 1. jaanuaril 2017 või hiljem algavatele aruandeperioodidele (IFRS 12 muudatused) või 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele (IFRS 1 ja IAS 28 muudatused) ; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudatused mõjutavad kolme standardit. Muudatused selgitavad et IFRS 12 avalikustamise nõuded, v.a paragrahvides B10-B16 toodu, kehtivad ka ettevõtte investeeringutele teistes ettevõtetes, mis on klassifitseeritud müügiootel olevateks või lõpetatud tegevusvaldkondadeks vastavalt IFRS-ile 5. IFRS 1 muudeti, et tühistada mõned lühiajalised vabastused teistest IFRS standarditest, kuna need vabastused on juba oma eesmärgi täitnud. IAS 28 muudatused selgitavad, et investeerimisfondid ja sarnased ettevõtted tohivad valida investeeinguobjekti kaupa, kas neid kajastada õiglasel väärtusel. Lisaks selgitab muudatus, et mitte-investeeringuobjektist investor, kes omab investeeeringuobjektist sidus- või ühisettevõtet, võib valida investeeinguobjekti kaupa, kas kapitaliosaluse meetodi rakendamisel jätta alles või tagasi pöörata sidus- või ühisettevõtte poolt oma aruandes investeeeringute kajastamine õiglasel väärtusel. Grupp hindab uute standardite mõju finantsaruandele.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“, muudatused

(rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudatused ei muuda standardi põhiprintsiipe, vaid selgitavad, kuidas neid printsiipe tuleks rakendada. Muudatused selgitavad, kuidas tuvastada teostamiskohustusi (lubadust kliendile üle anda kaupa või osutada teenust) lepingus; kuidas määrata, kas ettevõtte on müügitehingu põhiosutaja (*principal*) (kauba või teenuse pakkuja) või agent (vastutav kauba või teenuse pakkumise korraldamise eest); ning kuidas määrata, kas müügitulu litsentsi andmise eest tuleb kajastada konkreetsel ajahetkel või perioodi jooksul. Neile selgitustele lisaks sisaldavad muudatused kaks täiendavat lihtsustust eesmärgiga vähendada ettevõtte kulusid ja keerukust standardi esmakordsel rakendamisel. Grupi hinnangul oluline mõju finantsaruandele puudub.

„Kinnisvarainvesteeringute ümberklassifitseerimised“ - IAS 40 muudatused

(rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudatus selgitas, et kinnisvarainvesteeringute klassi või klassist ümberklassifitseerimiseks peab olema toimunud muudatus objekti kasutamises. Muudatuse kohta peab olema tõendusmaterjali, pelgalt muudatus kavatsuses ei ole piisav ümber klassifitseerimiseks. Grupi hinnangul oluline mõju finantsaruandele puudub.

IFRS 16 „Rendilepingud“

(rakendub 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Uus standard sätestab rendilepingute arvele võtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide

rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning – juhul kui rendimakseid tehakse üle perioodi – ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. Rendilevõtjad peavad (a) arvele võtma varad ja kohustused kõikide üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui renditav vara on väikese väärtusega; ning (b) kajastama kasumiaruandes kulumit renditavadelt varadelt ja intressikulu rendikohustustelt. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega, ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt. Grupp hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Grupile.

Informatsioon emaettevõtja põhjaruannete kohta

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele tuleb konsolideeritud aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtja) konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtja põhjaruanded, mis on avalikustatud lisas 31, on koostatud kasutades samu arvestusmeetodeid ja hindamisaluseid, mida on kasutatud konsolideeritud aruannete koostamisel. Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse on konsolideerimata põhjaruannetes kajastatud kapitaliosaluse meetodil. Emaettevõtja on rakendanud eelmisest majandusaastast ennetähtaegselt IAS 27, mille muudatus lubab ettevõtete konsolideerimata aruannetes tütar-, ühis- ja sidusettevõtete kajastamisel kasutada kapitaliosaluse meetodit.

Valuutaarvestus

Arvestus- ja esitusvaluuta

Gruppi kuuluvate ettevõtjate finantsaruanded on koostatud selles valuutas, mis on iga üksiku ettevõtja äritegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta (arvestusvaluuta), milleks on kohalik valuuta. Emaettevõtja ja tema tütarettvõtjate arvestusvaluuta on euro. Konsolideeritud aruanded on koostatud eurodes.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel arvestusvaluutades on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused on ümber hinnatud vastavalt bilansipäeval kehtinud keskpanga ametlikule valuutakursile. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Välismaiste majandusüksuste finantsaruanded

Kui tütarettvõtja arvestusvaluuta on emaettevõtja arvestusvaluutast erinev, siis on tütarettvõtjate välisvaluutas koostatud aruannete ümberarvestamisel esitusvaluutasse rakendatud järgmisi põhimõtteid:

- Kõigi välismaiste tütarettvõtjate varad ja kohustused on ümber arvestatud bilansipäeva keskpanga vahetuskursiga;
- Tütarettvõtjate tulud ja kulud on ümber arvestatud aasta kaalutud keskmise vahetuskursiga (v.a juhul, kui antud keskmist ei saa lugeda tehingupäevadel valitsevate määrade kumulatiivse mõju mõistlikuks ümardamiseks, millisel juhul tulud ja kulud konverteeritakse tehingu toimumise kuupäevadel).

Konverteerimisel tekkinud kursivahed on esitatud omakapitali kirjel “konverteerimiserinevused”. Välismaal asuvate tüharettvõtjate võõrandamisel kajastatakse omakapitali kirjel “konverteerimiserinevused” kajastatud summad aruandeaasta kasumina või kahjumina.

Konsolideerimise põhimõtted

Tütarettvõtjad

Tütarettvõtjad on kõik majandusüksused, mille üle Grupil on kontroll. Grupp kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjutada seda kasumi suurust kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Tütarettvõtjad konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni.

Grupp kasutab äriühenduste kajastamisel ostumeetodit. Tütarettvõtjate ostmisel üleantud tasu koosneb üleantud varade, omandaja poolt võetud kohustuste ja Grupi poolt emiteeritud omakapitaliinstrumentide

õiglastest väärtustest. Üleantud tasu sisaldab ka tingimusliku tasu kokkuleppest tuleneva vara või kohustuse õiglast väärtust. Omandamisega seotud kulutused kajastatakse kuluna. Omandatud eristatavad varad ja kohustused ning tingimuslikud kohustused võetakse ostukuupäeval arvele nende õiglastes väärtustes. Iga äriühenduse puhul teeb Grupp valiku, kas kajastada mittekontrolliva osalus omandatavas ettevõttes õiglastes väärtuses või mittekontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatavast eristatavast netovarast.

Kui üleantud tasu, omandatavas ettevõttes oleva mitte-kontrolliva osaluse ja omandajale eelnevalt omandatavas ettevõttes kuulunud omakapitaliosaluse õiglase väärtuse (omandamise kuupäeva seisuga) summa ületab Grupi osalust omandatud eristatavates varades ja ülevõetud kohustustes, kajastatakse vahe firmaväärtusena. Kui eelnimetatud summa on soodusostude puhul väiksem kui omandatud tütarettevõtja netovarade õiglane väärtus, kajastatakse vahe koheselt koondkasumiaruandes.

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud kõigi emaettevõtja kontrolli all olevate tütarettevõtjate finantsnäitajad. Ema- ja tütarettevõtjate vaheliste tehingute tulemusena tekkinud nõuded, kohustused, tulud, kulud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on konsolideeritud aastaaruandest elimineeritud. Vajadusel on tütarettevõtjate raamatupidamispõhimõtted muudetud vastavaks Grupi arvestuspõhimõtetele.

Sidusettevõtjad

Sidusettevõtja on ettevõtja, mille üle Grupp omab olulist mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui Grupp omab ettevõtjast 20% - 50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Investeeringud sidusettevõtjatesse on konsolideeritud finantsaruannetes kajastatud kapitaliosaluse meetodil; selle kohaselt on alginvesteeringut korrigeeritud ettevõttest saadud kasumi/kahjumiga ning laekunud dividendidega.

Omavahelistes tehingutes tekkinud realiseerumata kasumid elimineeritakse vastavalt ettevõtja osaluse suurusele. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse samuti, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus.

Juhul kui ettevõtte osalus kapitaliosaluse meetodil kajastatava sidusettevõtja kahjumis on võrdne või ületab sidusettevõtte bilansilist jääkväärtust, vähendatakse investeeringu bilansilist jääkväärtust nullini ning edasisi kahjumeid kajastatakse bilansiväliselt. Juhul kui ettevõtja on garanteerinud või kohustatud rahuldama sidusettevõtja kohustusi, kajastatakse bilansis nii vastavat kohustust kui ka kapitaliosaluse meetodi kahjumit. Vajadusel on sidusettevõtjate raamatupidamispõhimõtted muudetud vastavaks Grupi arvestuspõhimõtetele.

Segmendaruandlus

Raporteeritavad ärisegmendid on identifitseeritud lähtuvalt sisemisest kõrgemale äriotsustajale regulaarselt esitatavast aruandlusest. Grupi kõrgemaks äriotsustajaks, kes vastutab ressursside jaotamise eest ja hindab ärisegmentide tulemust, on emaettevõtja nõukogu, kes teeb strateegilisi otsuseid.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit) ning kuni 3-kuulisi deposiite. Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus. Kassast inkasseeritud, kuid arveldusarvele jõudmata sularaha kajastatakse kirjel raha teel. Raha ja raha ekvivalendid on kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantsvarad

Grupi finantsvarad liigituvad ainult laenude ja nõuete kategooriasse. Klassifitseerimine sõltub finantsvarade omandamise eesmärgist. Juhtkond otsustab finantsvarade klassifitseerimise üle nende esmasel kajastamisel.

Laenud ja nõuded võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvaraga otseselt seotud tehingukulutusi.

Pärast esmast arvele võtmist kajastab Grupp laenusid ja nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses (miinus võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused), arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega finantsvarad, mis ei ole tuletisinstrumentid ja mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenud ja nõuded kajastatakse käibevaradena, välja arvatud juhul, kui nende tasumise tähtaeg on hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansikuupäeva. Selliseid varasid kajastatakse põhivarana. Laene ja nõudeid kajastatakse bilansis nõuetena ostjate vastu ja muude nõuetena.

Vara väärtuse langusest tingitud allahindlus tehakse juhul, kui on objektiivseid tõendusmaterjale selle kohta, et Grupp ei suuda välja nõuda kõiki saadaolevaid summasid vastavalt nõuete algsetele tingimustele. Sellisteks olukordadeks võivad olla võlgniku olulised finantsraskused, pankrot või oma kohustuste mittetäitmine Grupi ees. Allahindluse summa on bilansilise väärtuse ja nõudest tulevikus oodatavate rahavoogude nüüdisväärtuse vahe, diskonteerituna nõude esialgse sisemise intressimääraga.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtja kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või kui ta annab varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest üle kolmandale osapoolele.

Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt päeval, mil ettevõtja saab ostetud finantsvara omanikuks või kaotab omandiõiguse müüdud finantsvaraobjekti üle.

Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ostuhinda, varude ostuga kaasnevat tollimaksu ning muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Tööstuskaupade partiiarvestuse ja toidukaupade soetusmaksumuse arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit. Autokaubanduse segmendis kasutatakse varuosade soetusmaksumuse arvestamisel kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit ja autode puhul kasutatakse individuaalmaksumuse meetodit. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus/tootmisomahind või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus on tavapärases äritegevuses kasutatav hinnanguline müügihind, millest on maha arvatud toote lõpetamiseks ja müügi sooritamiseks vajalikud hinnangulised kulutused.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna kajastatakse kinnisvaraobjekte (maa, hoone), mida Grupp hoiab (kas omanikuna või kapitalirendi tingimustel rendituna) renditulu teenimise või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida ei kasutata enda majandustegevuses. Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid (s.o notaritasud, riigilõivud, nõustajatele makstud tasud ja muud kulutused, ilma milleta ei oleks ostutehing tõenäoliselt aset leidnud). Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid õiglases väärtuses, mis baseerub iga-aastaselt hindaja poolt määratud turuhinnal, tuginedes hiljuti toimunud tehingute hindadele sarnaste objektide osas (korrigeerides hinnangut erinevuste suhtes) või kasutades diskonteeritud rahavoogude meetodit. Õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumiaruandes kirjel "Muud ärikulud" / "Muud äritulud". Õiglase väärtuse meetodil kajastatavatelt kinnisvarainvesteeringutelt ei arvestata amortisatsiooni.

Kinnisvarainvesteeringuobjekte, mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused väärtuse langusest.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamine bilansis lõpetatakse objekti võõrandamise või kasutusest eemaldamise korral, kui varast ei teki eeldatavasti tulevast majanduslikku kasu. Kinnisvarainvesteeringu kajastamise lõpetamisest tekkinud kasum või kahjum kajastatakse lõpetamise perioodi kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

Kui kinnisvaraobjekti kasutamise eesmärk muutub, klassifitseeritakse vara bilansis ümber. Alates muutuse toimumise kuupäevast rakendatakse objekti suhtes selle vararühma arvestuspõhimõtteid, kuhu objekt on üle kantud.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta juhul, kui on tõenäoline, et nende kasutamiseiga seoses saadakse tulevikus majanduslikku kasu.

Maad ja ehitisi kajastatakse ümberhindluse meetodil: maad ja ehitised kajastatakse pärast esmast arvelevõtmist ümberhinnatud väärtuses, mis on vara õiglase väärtus ümberhindamise kuupäeval miinus akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Hindamised viiakse läbi regulaarselt, sõltumatute kinnisvaraekspertide poolt vähemalt kord nelja aasta jooksul. Varasem akumulieeritud kulum elimineeritakse ümberhindluse kuupäeval ning varaobjekti senine soetusmaksumus asendatakse tema õiglase väärtusega ümberhindluse kuupäeval.

Maa ja ehitiste bilansilise jääkväärtuse suurenemine ümberhindluse tulemusena kajastatakse läbi koondkasumi ja akumulieeritakse omakapitali kirjel „Ümberhindluse reserv“. Selliste varaobjektide, mida on varem alla hinnatud läbi kasumiaruande, väärtuse suurenemine kajastatakse läbi kasumiaruande. Varaobjekti väärtuse langus kajastatakse läbi muu koondkasumiaruande sama objekti akumulieerunud ümberhindluse reservi ulatuses. Ülejäänud summa kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Igal aastal kantakse varaobjektide esialgsete soetusmaksumuste ja ümberhinnatud väärtuste vahest tulenev kulumine erinevus „Ümberhindluse reservist“ „Jaotamata kasumi“ reale.

Muud materiaalsed põhivarad kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses, millest on maha arvestatud akumulieeritud kulum ja võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Muud materiaalsed põhivarad võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest.

Juhul kui materiaalse põhivara objekti otstarbekohasusse kasutusvalmidusse viimine vältab pikema perioodi, kapitaliseeritakse vara soetusmaksumusse varaga seotud laenukasutuse kulutused. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine lõpetatakse hetkest, mil vara on olulises osas valmis otstarbekohaseks kasutamiseks või selle aktiivne arendustegevus on pikemaks ajaks peatatud.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad kulutused kajastatakse põhivarana juhul, kui on tõenäoline, et ettevõtja saab tulevikus varaobjektiga seotud majanduslikku kasu ning kui varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Kasulike tööigade vahemikud põhivaragruppidele on järgnevad:

- Maa ja ehitised
 - Maad ei amortiseerita.
 - Ehitised ja rajatised 10-50 aastat
 - s.h. ehitiste renoveerimine* 12-23 aastat
- Masinad ja seadmed 3-7 aastat
- Muu inventar ja sisseseade
 - Infotehnoloogia seadmed ja tarkvara 3-7 aastat
 - Sõidukid ja inventar 5 aastat
 - Kapitaliseeritud parendused rendipindadel 4-10 aastat

Amortiseerimist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav juhtkonna poolt plaanitud eesmärgiks ning lõpetatakse, kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkväärtust, vara lõplikul kasutusest eemaldamisel või ümberklassifitseerimisel „müügiotel põhivaraks“. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ja varadele määratud lõppväärtuste põhjendatust.

Igal bilansipäeval hindab juhtkond, kas teadaolevalt on indikatsioone põhivarade väärtuse languse kohta. Juhul kui on teada asjaolusid, mis võivad põhjustada põhivarade väärtuse langust, määrab juhtkond põhivara kaetava väärtuse (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulud või vara kasutusväärtus). Juhul kui kaetav väärtus on väiksem tema bilansilisest jääkväärtusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele. Eelnevatel perioodidel kajastatud allahindlus tühistatakse juhul, kui kaetava väärtuse määramise aluseks olnud hinnangutes on toimunud muutus ning kaetav väärtus on tõusnud.

Põhivara müügist saadud kasumid ja kahjumid, mis leitakse lahutades müügist saadud summadest jääkväärtuse, on kajastatud kasumiaruandes muudes ärituludes ja –kuludes.

Immateriaalne vara

Ostetud immateriaalsed varad kajastatakse algsel arvelevõtmisel soetusmaksumuses, mis sisaldab ostuhinda ja soetamisega otseselt seotud kulusid. Äriühenduse käigus soetatud immateriaalsete varade soetusmaksumuseks on nende õiglane väärtus äriühenduse toimumise ajal. Pärast algset arvelevõtmist kajastatakse immateriaalseid varasid soetusmaksumuses, millest on maha arvestatud akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest põhjustatud kahjumid.

Määratud kasuliku tööeaga immateriaalseid varasid amortiseeritakse lineaarsel meetodil. Kasulikud tööead on järgmised:

▪ Kasulikud lepingud	5,5 aastat
▪ Kaubamärk	15 aastat
▪ Arendusväljaminekud	5 aastat

Kasulike rendilepingute kasuliku tööea määramisel on aluseks võetud rendilepingute pikkus, kaubamärgi ja arendusväljaminekute puhul on arvestatud varaobjekti raha genereerimise perioodi eeldatava hinnangulise pikkusega.

Määratud kasuliku tööeaga immateriaalsete varade amortisatsioonikulu kajastatakse kasumiaruandes vastavalt immateriaalse vara jaotusele. Määratud kasuliku tööeaga immateriaalsete varade amortisatsiooniperiood ja –meetod vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpus. Muutused oodatavas kasulikus tööeas või varast tulenevate majanduslike hüvede oodatavas kasutusviisis kajastatakse amortisatsiooniperioodi ja –meetodi muutustena. Selliseid muutuseid käsitletakse raamatupidamislike hinnangute muutustena.

Määratud kasuliku tööeaga immateriaalsete varade puhul testitakse väärtuse langust juhul, kui esineb asjaolusid, mis viitavad sellele, et varade bilansiline jääkväärtus pole võib-olla kaetav. Vajadusel hinnatakse vara alla tema kaetava väärtuseni.

Varade väärtuse langus

Amortiseeritavate varade ja maa puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikku langust sündmuste või asjaolude esinemisel, mis viitavad sellele, et vara bilansiline jääkväärtus pole kaetav. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise jääkväärtusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline jääkväärtus ületab tema kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Väärtuse languse test viiakse läbi väikseima eristatava rahavoogusid genereeriva varade grupi (*cash generating unit*) suhtes. Kord alla hinnatud varade puhul korratakse testi igal järgmisel bilansikuupäeval, kontrollimaks, kas vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud.

Firmaväärtus

Arvele võtmise järgselt kajastatakse firmaväärtus soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Firmaväärtust ei amortiseerita. Selle asemel viiakse kord aastas (või tihedamini, kui mõni sündmus või asjaolude muutus viitab, et firmaväärtuse väärtus võib olla langenud) läbi vara väärtuse languse test.

Väärtuse languse testimiseks jagatakse firmaväärtused nendele raha genereerivatele üksustele või üksuste rühmadele, mis peaksid saama konkreetsest äriühendusest majanduslikku kasu. Iseseisvaks raha genereerivaks üksuseks (üksuste kogumiks) loetakse väikseim eristatav varaderühm, mis ei ole suurem kui segmendiaruandluses kasutatav ärisegment. Väärtuse langus määratakse kindlaks firmaväärtusega seotud raha genereeriva üksuse kaetava väärtuse hindamise teel. Kui raha genereeriva üksuse kaetav väärtus on väiksem kui tema bilansiline jääkväärtus (s.h firmaväärtus), kajastatakse firmaväärtuse väärtuse langus. Firmaväärtuse allahindlusi ei tühistata.

Kapitali- ja kasutusrent

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõik muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Grupp kui rentnik

Kapitalirendi tingimustel omandatud varad kajastatakse bilansis vara ja kohustuse õiglates väärtuses või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, vastavalt sellele, kumb on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendiperiood (kui vara omanduse üleminek ei ole piisavalt kindel), vastavalt sellele, kumb on lühem.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna. Rendipindade opereerimisõiguse eest rendileandjale makstavaid tasusid käsitletakse osana renditehingust ning need tasud kajastatakse rendi ettemaksuna bilansis ning rendikuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Grupp kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt põhivaraga. Väljarenditava vara amortiseerimisel lähtutakse ettevõttes sama tüüpi varade suhtes rakendatavatest amortiseerimis põhimõtetest. Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, muud lühi- ja pikaajalised kohustused), saadud laenu võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses, millest on maha arvestatud tehingukulud. Edaspidi kajastatakse finantskohustusi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis tasumisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu sisemise intressimäära meetodil.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg saabub vähem kui 12 kuu jooksul pärast bilansikuupäeva või kui Grupil pole tingimusteta õigust kohustuse tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingutes sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Laenukasutuse kulutused (nt intressid), mis on seotud varade ehitusega, kapitaliseeritakse perioodi jooksul, mis on vajalik vara otstarbekohasesse kasutusvalmidusse viimiseks. Muud laenukasutuse kulutusi kajastatakse tekkeperioodil kuludena.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldised kajastatakse bilansis siis, kui ettevõttel on enne bilansipäeva toimunud sündmusest tulenev eksisteeriv kohustus (seaduslik või lepinguline); on tõenäoline, et kohustuse täitmine nõuab majanduslikke hüvesid moodustavatest ressurssidest loobumist; kuid kohustuse lõplik summa või tasumistähtaeg pole täpselt teada.

Eraldiste kajastamisel bilansis lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolale. Eraldised kajastatakse diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdsväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline. Eraldisega seotud kulu kajastatakse perioodi kasumiaruandes. Tuleviku ärikahjumeid ei kajastata eraldistena.

Muud kohustused, mille realiseerumine on ebatõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on avalikustatud tingimuslike kohustustena aruande lisades.

Ettevõtte tulumaks ja edasilükkunud tulumaks

Tulumaksuvarad ja –kohustused ning tulumaksukulud ja –tulud hõlmavad realiseerunud (tasumisele kuuluvat) ja edasilükkunud tulumaksu. Tasumisele kuuluv tulumaks esitatakse lühiajalise varana või kohustusena ning edasilükkunud tulumaks pikaajalise varana või kohustusena.

Grupi Eesti ettevõtjad

Vastavalt kohaldatavatele Eesti Vabariigi seadustele ei maksa Eesti ettevõtted kasumilt tulumaksu. Kasumilt makstava tulumaksu asemel maksavad Eesti ettevõtted tulumaksu jaotamata kasumist väljamakstavatelt dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Kehtiv maksumäär alates 01.01.2015 on 20/80 väljamakstud netodividendidest. Kuna tulumaksu tasutakse dividendidelt, mitte kasumilt, ei teki ajutisi erinevusi maksustamisväärtuste ning varade ja kohustuste bilansilise jääkväärtuse vahel, mis võiksid põhjustada edasilükkunud tulumaksuvarasid ja –kohustusi.

Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse koondkasumiaruandes tulumaksukuluna ning bilansis eraldisena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneb vaba omakapitali dividendidena väljamaksmisega, on

avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, lisas 29.

Grupi Läti ja Leedu ettevõtjad

Lätis ja Leedus on ettevõtte kasum tulumaksuga maksustatav. Tulumaksuäär on Lätis 15% ja Leedus 15% maksustatavast tulust. Maksustatava tulu tuvastamiseks korrigeeritakse maksude-eelset kasumit kohalike tulumaksuseaduste poolt ajutiselt või püsivalt lubatud tulu- ja kulutäiendustega.

Välismaiste tütarettevõtjate puhul kajastatakse edasilükkunud tulumaksuvarad ja –kohustused kõigi ajutiste erinevuste kohta, mis esinevad varade ja kohustuste bilansilise jääkväärtuse ja maksustamisväärtuste vahel. Edasilükkunud tulumaks on arvestatud bilansipäeval kehtivate maksumäärade ja kehtivate seaduste alusel, mida eeldatakse kehtivat siis, kui edasilükkunud tulumaksu vara või kohustus realiseeruvad. Edasilükkunud tulumaksuvara esitatakse bilansis vaid juhul, kui on tõenäoline, et see realiseerub läbi maksustatava kasumi tekke tulevikus.

Tulude arvestus

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse tehtud allahindlusi ja soodustusi.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu kaupade müügist – jaemüük

Tulu kaupade müügist kajastatakse müügitehingu sooritamisel kliendile jaekaupluses. Klient tasub ostu eest üldjuhul sularahas või kaardimaksega. Kaupade tagastamise tõenäosust hinnatakse lähtuvalt senisest kogemusest ning tagastused kajastatakse müügitehingu toimumise perioodil müügitulu vähendamisenä.

Tulu kaupade müügist – hulgimüük

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik riskid ja hüved on vastavalt tarnetingimustele kliendile üle läinud. Kaupade tagastamise tõenäosust hinnatakse lähtuvalt senisest kogemusest ning tagastused kajastatakse müügitehingu toimumise perioodil müügitulu vähendamisenä.

Tulu teenuste osutamisest

Tulu teenuste osutamisest kajastatakse teenuse osutamise momendil (peamiselt renditulud) või (juhul kui teenust osutatakse pikema perioodi vältel) lähtudes teenuse valmidusastmest bilansipäeval.

Ühisreklaami tulud

Ühisreklaamina kajastatakse lepingulistest suhetest tulenevat turundusteenust, millest tulenevalt on Grupil lepinguline kohustus reklaamida oma koostööpartnereid ja nende toodangut mõlemapoolse kasu saamise eesmärgil aastaringelt erinevate kampaaniate- ja ühisürituste käigus erinevates meediakanalites ja väljaannetes.

Intressitulu

Intressitulu kajastatakse kasutades sisemise intressimäära meetodit. Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Kui intressi laekumine ei ole kindel, kajastatakse intressitulu kassapõhiselt.

Grupp pakub koostöös krediidasutustega klientidele krediivõimalusega lojaalsuskaarti Partner Krediitkaart. Kliendid kohustuvad maksma Partner Krediitkaardiga kasutatud krediidi eest fikseeritud intressi ning intressitulu jaguneb panga ja Grupi vahel vastavalt krediteerimisega kaasneva riski kandmisele.

Lojaalsusprogramm

Grupis juurutati 2012. aastal uus klientidele suunatud lojaalsusprogrammi süsteem, mis võimaldab Partnerkaardi omanikel koguda ostude eest punkte ja nende punktidega saada allahindlust järgnevate ostude eest Grupi kuues ettevõttes. Ostude eest allahindluse saamisel võrdub iga kogutud boonuspunkt ühe eurosendiga. Kalendriaasta jooksul kogutud punktid aeguvad järgmise kalendriaasta jaanuarikuu lõpus. Grupp kajastab esmasel müügitehingul müügitulu summas, milleks on kliendi poolt makstud tasu, mida on vähendatud tulevikus allahindlusena antavate boonuspunktide õiglase väärtuse võrra. Tulevikus allahindlusena antavate boonuspunktide osas kajastatakse bilansis kohustus, mille suuruseks on eeldatavasti allahindlusena antavate boonuspunktide arv korrutatuna ühe eurosendiga. Majandusaasta jooksul kogunenud boonuspunktid, mis aeguvad järgmise majandusaasta jaanuarikuu lõpuks, on majandusaasta aruande koostamise hetkeks

selgunud ning vastavalt on korrigeeritud müügitulu ning boonuspunktide kohustust.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule on ettevõtja moodustanud kohustusliku reservkapitali. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 5% puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Puhaskasum aktsia kohta

Tava puhaskasum aktsia kohta leitakse, jagades aruandeaasta puhaskasumi perioodi kaalutud keskmise emiteeritud aktsiate arvuga. Lahustatud puhaskasum aktsia kohta arvutamisel korrigeeritakse nii puhaskasumit kui keskmist aktsiate arvu potentsiaalsete aktsiatega, millel on lahustav mõju puhaskasumile aktsia kohta. Kuna Grupil puuduvad finantsinstrumendid, mis võiksid tulevikus lahustada puhaskasumit aktsia kohta, on tava puhaskasum aktsia kohta ja lahustatud puhaskasum aktsia kohta võrdsed.

Kohustused töövõtjate ees

Kohustused töövõtjate ees sisaldavad muuhulgas töölepingutest tulenevat kohustust tulemustasu osas, mida arvestatakse vastavalt Grupi finantstulemustele ning töötajatele seatud eesmärkide täitmisele. Tulemustasu kajastatakse aruandeperioodi kuludes ja kohustusena töövõtjate ees, kui tasu väljamaksmine toimub järgmisel aruandeperioodil. Nimetatud kohustus sisaldab lisaks tulemustasule ka sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu.

Kohustused töövõtjate ees sisaldavad lisaks ka töölepingute ja kehtivate seaduste kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustust bilansipäeva seisuga. Nimetatud kohustus sisaldab lisaks puhkusetasule ka sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu.

Lisa 3 Raamatupidamisarvestust puudutavad olulised otsused ja hinnangud

Rahvusvahelisi finantsaruandluse standardeid järgiva aastaaruande koostamine nõuab teatud juhtkonnapoolsete otsuste tegemist ja hinnangute andmist, mis avaldavad mõju finantsaruannetes kajastatud summadele. Samuti tehakse juhtkonnapoolsed otsuseid ja hinnanguid Grupi raamatupidamise arvestuspõhimõtete ja hindamisaluste rakendamisel. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodi kasumiaruandes.

Valdkonnad, mis on nõudnud olulisemaid juhtkonnapoolseid otsuseid ja hinnanguid, mis omavad mõju finantsaruannetes kajastatud summadele on järgmised:

- *Maa ja ehitiste ümberhinnatud väärtuse määramine:* Grupp kajastab maad ja ehitisi ümberhindluse meetodil. Selleks hindab Grupi juhtkond regulaarselt, kas ümberhinnatud põhivarade õiglane väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Ümberhinnatud põhivarade õiglase väärtuse määramisel tugineb juhtkond grupisisestele ja grupivälistele eksperthinnangutele, kusjuures grupiväliste hindajate hinnanguid igale varaobjektile tellitakse vähemalt kord 4 aasta jooksul.
- *Aruandeperioodi lõpus läbi viidud hindamise tulemusena suurenes Eestis asuvate maa ja ehitiste (jääkväärtuses 151 800 tuhat eurot seisuga 31.12.2016) väärtus läbi ümberhindluse reservi 19 689 tuhat eurot.* 2015. aastal hinnati väärtuse languse tõttu alla Eesti „Maa ja ehitiste“ objektide bilansilist jääkväärtust summas 239 tuhat eurot. Lätis asuvate „Maa ja ehitiste“, jääkväärtuses 12 656 tuhat eurot seisuga 31.12.2016 (31.12.2015: 13 075 tuhat eurot), väärtuse hindamisel ei tuvastatud olulisi erinevusi maa ja ehitiste õiglase väärtuse ja bilansilise väärtuse vahel. Ümberhindluse meetodil kajastatud maade ja ehitiste bilansiline jääkväärtus seisuga 31.12.2016 oli 164 456 tuhat eurot (31.12.2015: 146 755 tuhat eurot). Detailsem informatsioon on avalikustatud lisa 13.
- *Lõpetamata ehitiste väärtuse languse hindamine:* Grupp hindab lõpetamata ehitiste puhul igal bilansipäeval, kas on märke võimalikust väärtuse langusest. Kui selliseid märke esineb, viiakse läbi väärtuse test. Igal bilansipäeval viiakse läbi väärtuse test eelnevalt allahinnatud varade osas. Väärtuse hindamiseks leitakse objektide kasutusväärtus. Kasutusväärtuse määramisel kasutatakse diskonteeritud rahavoogude meetodit ja leitakse investeerimisväärtus. Kasutusväärtuse leidmisel on kasutatud grupiväliseid ja grupisiseseid hindajaid. 2016. aasta lõpus läbi viidud väärtuse testide tulemusena kajastati Eestis asuvate „Lõpetamata

ehitiste“ (jääkväärtuses 8 692 tuhat eurot seisuga 31.12.2016) väärtuse langus summas 502 tuhat eurot. Lätis asuvate „Lõpetamata ehitiste“ (jääkväärtuses 14 516 tuhat eurot seisuga 31.12.2016) tuvastati väärtuse langus summas 3 242 tuhat eurot. 2015. aasta lõpus läbi viidud väärtuse testide tulemusena kajastati Eestis asuvate „Lõpetamata ehitiste“ (jääkväärtuses 12 142 tuhat eurot seisuga 31.12.2015) väärtuse langus summas 1 448 tuhat eurot. Lätis asuvate „Lõpetamata ehitiste“ (jääkväärtuses 17 732 tuhat eurot seisuga 31.12.2015) tuvastati väärtuse langus summas 587 tuhat eurot. Detailsem informatsioon lisas 13.

- *Firmaväärtuse väärtuse languse hindamine:* Grupp hindab tütarettevõtjate omandamisel tekkinud firmaväärtuse bilansilise väärtuse võimalikku kaetava väärtuse vähenemist vähemalt kord aastas. Väärtuse hindamiseks leitakse nende raha genereerivate äriüksuste, millele firmaväärtus on allokeeritud, õiglane väärtus miinus müügikulutused või kasutusväärtus. Kasutusväärtuse leidmiseks on juhtkond prognoosinud raha genereerivate üksuste tulevase rahavoogusid ning valinud sobiva diskontomäära rahavoogude nüüdisväärtuse määramiseks. Firmaväärtuse bilansiline jääkväärtus seisuga 31.12.2016 oli 5 373 tuhat eurot (31.12.2015: 5 373 tuhat eurot). Firmaväärtuse allahindluse vajadust ei tuvastatud 2016. aastal. 2015. aastal läbiviidud firmaväärtuse testide tulemused tuvastasid jalatsikaubanduse firmaväärtuse allahindluse vajaduse summas 1 441 tuhat eurot. Detailsem informatsioon on avalikustatud lisas 14.
- *Hinnangud materiaalse põhivara kasuliku tööea osas:* Grupile kuuluvad mitmed lähiminevikus valminud kaubanduspinnad, mille oluliste komponentide kasulike eluigade hindamiseks on kasutatud tehnilise projektdokumentatsiooni andmeid, ning ajaloolist kogemust. Tegelikud kasulikud tööead võivad erineda juhtkonna poolt hinnatud tööigadest. Ehitiste kasuliku eluea pikendamine 10% võrra vähendaks Grupi amortisatsioonikulu 300 tuhande euro võrra (2015: 356 tuhande euro võrra).

Lisa 4 Riskijuhtimine ja peamiste riskide kirjeldus

Grupi äritegevusega seotud riskide juhtimine on oluline ja lahutamatu osa Grupi juhtimisest. Äriühingute nõukogude teostavad järevalvet riskijuhtimise protsessi üle tervikuna. Auditikomitee saab regulaarset aruandlust riskijuhtimise osas, nõustab ettevõtete nõukogusid järelevalve teostamise osas ja teeb vastavalt vajadusele ettepanekuid riskijuhtimise protsessi osas. Tegevjuhtkonnad tuvastavad ja analüüsivad riske, koostavad maandamisplaanid ning teevad vajadusel ettepanekuid ressursside eraldamiseks oluliste riskidega tegelemiseks. Siseauditi osakond koos tegevjuhtkondadega edendavad riskiteadlikkust ja riskijuhtimise viimist protsesside ja töötajateni.

Grupi võime identifitseerida, mõõta ja kontrollida erinevaid riske omab olulist mõju Grupi kasumlikkusele. Riskijuhtimisel lähtutakse Grupis ühtsest metoodikast, mis reguleerib riskide tuvastamist, hindamist, prioriseerimist ja käsitlemist. Riski defineeritakse kui tulevikus toimuvat võimalikku sündmust või stsenaariumi, mis võib mõjutada kontserni ja/või tema äriühingute eesmärkide saavutamist. Igal aastal viiakse läbi riskide tuvastamine ja hindamine kõikides kontserni äriühingutes. Riskide juhtimisel hinnatakse riski realiseerumise mõju ja tõenäosust ning riskid klassifitseeritakse ja kategoriseeritakse. Riskijuhtimise tegevust koordineerib siseauditi osakonna juhataja, kes raporteerib regulaarselt auditikomiteele.

Finantsriskide juhtimine

Grupi tegevusega võivad kaasneda mitmed finantsriskid, millest olulisemat mõju avaldavad likviidsusrisk, krediidirisk ja tururisk (s.h. valuutakursi risk, intressimäärarisk ja hinnarisk). Finantsriskide juhtimine on emaettevõtja juhatuse pädevuses ja sisaldab riskide määratlemist, mõõtmist ja kontrollimist. Finantsriskide juhtimise eesmärk on finantsriskide maandamine ja finantstulemuste volatiilsuse vähendamine. Järevalvet juhatuse poolt riskide maandamiseks võetud meetmete üle teostab emaettevõtja nõukogu. Grupp analüüsib ja kontrollib riske süstemaatiliselt läbi finantsüksuse, mis tegeleb nii emaettevõtja kui tema tütarettevõtjate finantseerimisega ja sellest otseselt tulenevalt likviidsusriski ja intressimäära riski haldamisega, samuti analüüsivad ja kontrollivad riske tütarettevõtjate juhtkonnad ja finantsüksused. Riskijuhtimiseks kasutatakse lisaks tuumikaktsionäri NG Investeeringud OÜ spetsialistide abi.

Kõik Grupi finantsvarad on kategoorias „laenuid ja nõuded“ ning hõlmavad raha ja raha ekvivalente (lisa 5), nõudeid ostjate vastu (lisa 7), muid lühiajalisi nõudeid (lisa 6) ja muid pikaajalisi nõudeid (lisa 11). Grupi kõik finantskohustused on kategoorias „muud finantskohustused“ ning need hõlmavad võlakohustusi (lisa 15), võlgnevusi tarnijatele (lisa 17), intressivõlgnevust, muid viitvõlgu ning rentnike ettemakseid (lisa 17).

Tururisk

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursi muutuste tõttu. Valuutariskivabadeks finantsvaradeks ja –kohustusteks loetakse euros nomineeritud finantsvarasid ja –kohustusi. Kontserni valuutariski maandamiseks on enamus lepinguid europõhised. Samuti on kõik laenulepingud sõlmitud eurodes, mistõttu käsitletakse neid valuutariskivabade kohustustena. Aruandeperioodi lõpu seisuga ei olnud Grupil olulisi, euroga mitteseotud valuutades fikseeritud finantsvarasid ja –kohustusi. Grupp on aruandeaastal pidevalt hinnanud valuutariske ja ei leia vajadust kasutada täiendavaid meetmeid valuutariski maandamiseks.

Grupp tegutseb oma tütarettevõtete kaudu nii Lätis kui Leedus. Alates 01.01.2014 ühines Läti euroalaga ja alates 01.01.2015 ühines Leedu euroalaga, võttes valuutana kasutusele euro. Eelnevast tulenevalt puudub Grupil Läti ja Leedu tütarettevõtetega seonduvalt valuutarisk.

Rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära risk

Intressiriskina käsitletakse sellist riski, kus intressimäära tõustes võib kohustustelt tasutavate intressikulude suurenemine märkimisväärselt mõjutada kontserni tegevuse tulemuslikkust. Grupi intressirisk tuleneb peamiselt pikaajalistest laenukohustustest.

Grupi pikaajalised laenud on valdavalt seotud EURIBORiga, mistõttu sõltutakse rahvusvahelistel finantsturgudel toimuvatest arengutest. Grupi intressiriski juhtimisel on oluline jälgida rahaturu intressikõvera liikumisi, mis väljendab turuosaliste ootusi turuintresside osas ning võimaldab hinnata EUR intressimäärade kujunemise trendi.

2016. aastal langes 6 kuu EURIBOR aasta alguse tasemelt -0,041% aasta lõpul tasemele -0,221%. 2017. aasta alguses on EURIBOR olnud jätkuvalt väikeses languses. Majandusanalüütikute hinnangul ei tõuse EURIBOR 2017. aastal sellisel määral, mis mõjutaks Grupi majandustulemust.

Juhul, kui siiski ujuva intressimääraga finantskohustuste intressimäärad oleksid 31.12.2016 seisuga olnud 1 protsendipunkti (31.12.2015: 1 protsendipunkti) võrra kõrgemad, oleks see suurendanud kontserni finantskulu 957 tuhande euro võrra (2015: 944 tuhande euro võrra). Juhul, kui intressimäärad oleksid 31.12.2016 seisuga olnud 0,1 protsendipunkti võrra madalamad, oleks see vähendanud kontserni finantskulusid 96 tuhande euro võrra (31.12.2015 seisuga muutus 0,1 protsendipunkti ja 94 tuhande euro võrra).

Intressiriski analüüsi käigus kaalutakse erinevaid võimalusi riskide maandamiseks. Sellisteks võimalusteks on refinantseerimine, olemasolevate positsioonide uuendamine ja alternatiivne finantseerimine. Aruandeaastal ja sellele eelnenud majandusaastal on juhtkond hinnanud ja teadvustanud intressiriski ulatust, kuid ei ole sõlmitud tehinguid intressiriski maandamiseks finantsinstrumentidega, kuna juhtkonna hinnangul on intressiriski ulatus ebaoluline.

Grupi võlakohustused on avatud intressimäära muutustele järgnevalt:

Tuhandetes eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Kuni 3 kuu jooksul muutuv intress	22 774	16 399
3 – 6 kuu jooksul muutuv intress	54 873	74 404
Ujuva intressimääraga võlakohustused kokku	77 647	90 803
Võlakohustused kokku	100 624	90 803

Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et Grupile tekib rahaline kaotus, mis on põhjustatud finantsinstrumendi teise osapoole poolt, kuna viimane ei suuda oma kohustusi täita.

Grupp on avatud krediidiriskidele, mis tulenevad äritegevusest (peamiselt nõuetest) ning investeerimistegevusest, s.h. deposiitidest pankades ja finantsasutustes. Grupi juhtkond juhib deposiitidest pankades ja finantsasutustes tulenevat krediidiriski vastavalt Grupi strateegiale, mille kohaselt võib Grupp paigutada vabu rahalisi vahendeid üksnes finantsinstrumentidesse, mis vastavad järgmistele kriteeriumidele:

- Kodumaiste krediidasutuste deposiidid ja raha arvelduskontodel – kodumaine krediidasutus omab krediidasutuste seadusega kehtestatud tegevusluba ja kelle Emapanga Moody's reitinguagentuuri kre-

- diidireiting on vähemalt A2 ja kus reitingu väljavaade on vähemalt staatuses stabiilne või selle ekvivalent;
- Välismaiste krediidasutuste deposiidid ja raha arvelduskontodel – välismaine krediidasutus omab Moody's reitinguagentuuri krediidireitingut vähemalt A2 ja kus reitingu väljavaade on vähemalt staatuses stabiilne või selle ekvivalent.

Lühiajaliselt vabade rahaliste vahendite paigutamisel juhendatakse järgmisest printsiipidest alltoodud tähtsuse järjekorras:

- likviidsuse tagamine;
- kapitali säilimine;
- tulu teenimine.

Likviidsusrisi hajutamiseks ei hoia Grupp üle poole Grupi vahenditest (s.h raha arvelduskontol, deposiidid ja investeeringud vastava panga võlakirjadesse) ühes pangas.

Raha ja raha ekvivalendid hoiustava panga krediidireitingu lõikes tuhandetes:

	31.12.2016	31.12.2015
Aa3	31 785	13 329
Kokku	31 785	13 329

Krediidireiting on antud deposiitidele. Andmed pärinevad Moody's Investor Service kodulehelt.

Tulenevalt jaemüügi spetsiifikast ei ole Grupp avatud olulistele krediidiriskidele. Võimalikud nõuetega seotud krediidiriskid on suures osas seotud renditulude mittelaekumisega, kuid antud risk ei ole Grupi jaoks olulise suurusega. Seisuga 31. detsember 2016 väljendab maksimaalset krediidiriski nõuete summa suuruses 11 327 tuhat eurot (2015: 17 809 tuhat eurot).

Nõuete vanuseline struktuur on alljärgnev, tuhandetes eurodes:

	31.12.2016	31.12.2015
Aegumata	10 578	16 862
<i>sh nõue kontsernikontole</i>	0	5 000
<i>sh nõue kaardimaksete osas</i>	1 979	2 083
<i>sh nõuded ostjatele</i>	8 199	7 254
<i>sh muud nõuded</i>	400	2 525
Tähtaja ületanud < 3 kuud	643	878
Tähtaja ületanud 3 – 6 kuud	73	36
Tähtaja ületanud 6 – 12 kuud	15	28
Tähtaja ületanud > 12 kuud	18	5
Nõuded kokku	11 327	17 809

Aegumata nõuete osas on kontsernikonto nõue tagatud peakontserni (NG Investeeringud OÜ) kontsernikontolepinguga, vastavalt lepingule vastutavad kontsernikonto liikmed tasumata summade eest solidaarselt. Kaardimaksete nõue on tagatud Swedbank AS kaardimaksete lepinguga, millega on tagatud kaardimaksete laekumine kahe pangapäeva jooksul. Muud nõuded on tagatud kaubaliste lepingutega ja nende osas krediidirisk puudub, kuna Grupi ettevõtete kohustused samade lepingupartnerite ees ületavad nende vastu suunatud nõudeid.

Grupp ei näe vajadust tähtaja ületanud nõuete allahindamiseks, sest aegunud nõuetega kliendid on ühtlasi Grupi hankijad, kelle kohustused ületavad nõuete summat.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et Grupp ei suuda oma finantskohustusi täita rahavoo puudujäägi tõttu.

Likviidsuse ehk Grupi tegevusest tulenevate kohustuste täitmiseks piisavate rahaliste vahendite olemasolu säilitamine on Tallinna Kaubamaja Grupi üks olulisi finantsvaldkonna tegevusi. Grupi rahavoogude efektiivsemaks

juhtimiseks on moodustatud Tallinna Kaubamaja Grupp ASi ja tema tütarettevõtjate pangakontode ühtne kontsernikonto, mis võimaldab kontsernikonto liikmetel kasutada Grupi rahalisi vahendeid Grupi poolt kehtestatud limiitide piires. Grupp on omakorda allkontsernina liitunud NG Investeeringud OÜ kontsernikonto lepinguga. Kontsernikonto toimib Eestis. Likviidsusriski maandamiseks kasutab Grupp erinevaid finantseerimise allikaid, milleks on pangalaenu, arvelduslaen, ostjate nõuete ja tarnelepingute regulaarne monitooring.

Grupi operatiivüksused prognoosivad jooksvalt oma rahavoogusid ning need liidetakse Grupi emaettevõtte rahavooproгноosidega kontserni finantsüksuses. Grupi finantsüksus jälgib pidevalt Grupi jooksvat rahavooproгноosi tagamaks piisav rahaliste vahendite olemasolu operatiivtegevuse rahastamiseks, kindlustades samal ajal laenukohustuste täitmise. Nimetatud rahavooproгноosid võetakse aluseks kontserni rahastamiskavade koostamisel ja võimalike lepinguliste rahastamistingimuste (covenantide) jälgimisel.

Tallinna Kaubamaja Grupil on kindel finantssektori tugi, toetamaks kontserni likviidsust ja arenguprotsessi. Grupp on kogenud, et soodsate intressimääradega täiendavate finantseerimisvahendite leidmine on võimalik, samuti on võimalus olemasolevaid laene vajadusel refinantseerida või pikendada.

Grupi diskonteerimata finantskohustuste analüüs maksetähtaegade lõikes:

Tuhandetes eurodes	< 3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	pärast 5 aastat	Kokku 31.12.2016
Võlakohustused	2 767	22 594	71 179	5 338	0	101 878
Finantskohustused (lisa 17)	69 791	0	0	0	0	69 791
Kokku	72 558	22 594	71 179	5 338	0	171 669

Tuhandetes eurodes	< 3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	pärast 5 aastat	Kokku 31.12.2015
Võlakohustused	6 530	25 473	41 795	18 606	0	92 404
Finantskohustused (lisa 17)	64 503	0	0	0	0	64 503
Kokku	71 033	25 473	41 795	18 606	0	156 907

Tuleviku rahavoogude arvestamisel on kasutatud bilansipäeva seisuga vastavalt 31.12.2016 ja 31.12.2015 kehtinud ujuva intressi määrasid.

Majandusaasta lõpu seisuga oli Grupil vabu rahalisi vahendeid 32 375 tuhat eurot (2015: 13 911 tuhat eurot). Vabade vahendite paigutamisel juhindub Grupp sisemiselt kehtestatud krediidiriski juhtimise strateegiast. 31.12.2016 seisuga ei paigutanud Grupp läbi emaettevõtja NG Investeeringud OÜ Grupil vabu rahalisi vahendeid kontsernikonto deposiiti (31.12.2015: paigutas Grupp deposiiti 5 000 tuhat eurot).

Käibekapital oli 31. detsember 2016 seisuga positiivne 7 293 tuhat eurot (2015: negatiivne 15 231 tuhat eurot). Käibekapitali positiivne muutus toimus tänu investeeringute mahu vähenemisele ning teatud laenude restruktureerimisele aruandeaastal. Samuti on investeerimistegevuse rahalise mahu vähenemise tulemusel Tallinna Kaubamaja Grupi likviidsuskordaja (varude võrra vähendatud käibevarad/ lühiajalised kohustused) 2016. aastal paranenud olles 0,43 (2015. aastal oli vastav näitaja 0,31). Juhtkonna hinnangul ei ole Grupil likviidsusprobleemi.

Kapitalirisk

Grupi esmaseks kapitali (nii võõr- kui omakapitali) juhtimise eesmärgiks on kindlustada tugev kapitali struktuur, mis toetaks ettevõtte äritegevuse stabiilsust ja tegevuse jätkuvust ning optimeeriks kapitali struktuuri, alandades kapitali hinda ja sedakaudu kindlustaks aktsionäride huve. Kapitali struktuuri säilitamiseks või korrigeerimiseks võib Grupp reguleerida aktsionäridele makstavaid dividende, müüa aktsiaid tagasi, muuta aktsiate nominalväärtust, lasta välja uusi aktsiaid või müüa kohustuste katteks varasid.

Vastavalt jaekaubanduses levinud praktikale kasutab Grupp kapitali jälgimiseks võlgnevuste suhtarvu, mis arvutatakse netovõla suhtena kogukapitali. 31.12.2016 seisuga kujunenud suhtarv 25% on võrreldes 31.12.2015 seisuga, mil suhe oli 30%, oluliselt paranenud seoses vabade rahaliste vahendite suurenemisega aruandeperioodil.

Tuhandetes eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Intressikandvad kohustused (lisa 15)	100 624	90 803
Raha ja pangakontod (lisa 5)	-32 375	-13 911
Netovõlg	68 249	76 892
Omakapital	203 844	179 609
Omakapital ja netovõlg kokku	272 093	256 501
Võlgnevuste suhtarv*	25%	30%

*Võlgnevuste suhtarv = Netovõlg / Omakapital ja Netovõlg kokku

Finantsinstrumentide õiglane väärtus

Juhtkonna hinnangul ei erine Grupi finantsvarade ja –kohustuste bilansiline väärtus oluliselt nende õiglasest väärtusest. Nõuded ostjatele ja võlad hankijatele on lühiajalised ja seega on juhtkonna hinnangul nende bilansiline väärtus lähedane nende õiglasele väärtustele. Enamus Grupi pikaajalistest võlakohustustest baseeruvad ujuval intressimääral, mis muutub vastavalt turu intressimääradele. Juhtkonna hinnangul ei ole Grupi riskimarginaalid oluliselt muutunud võrreldes laenude saamise ajaga ja Grupi võlakohustuste intressimäärad vastavad turutingimustele. Eelnevast tulenevalt hindab juhtkond, et pikaajaliste kohustuste ja nõuete õiglased väärtused on ligilähedased nende bilansilistele väärtustele. Õiglase väärtuse määramiseks on kasutatud diskonteeritud rahavoogude analüüsi, diskonteerides lepingulisi tuleviku rahavooge kehtivate turuintressimääradega, mis on Grupile kättesaadavad sarnaste finantsinstrumentide kasutamisel. Finantsinstrumentide õiglane väärtus on tase 3.

Lisa 5 Raha ja pangakontod

Tuhandetes eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Sularaha kassas	590	582
Pangakontod	29 178	11 488
Raha teel	2 607	1 841
Raha ja pangakontod kokku	32 375	13 911

Lisa 6 Nõuded ja ettemaksed

Tuhandetes eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Nõuded ostjate vastu (lisa 7)	10 927	10 284
Nõue emaettevõtja vastu (Lisa 26)	0	5 000
Muud lühiajalised nõuded	365	2 490
Finantsvarad kokku bilansikirjel "Nõuded ja ettemaksed"	11 292	17 774
Ettemaks kaupade eest	3 461	1 741
Muud ettemakstud kulud	585	590
Rendikulude ettemaks	35	77
Maksude ettemaksed (lisa 18)	23	9
Nõuded ja ettemaksed kokku	15 396	20 191

Lisa 7 Nõuded ostjate vastu

Tuhandetes eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Nõuded ostjate vastu	8 036	7 211
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-6	-37
Nõuded seotud osapoolte vastu (lisa 26)	918	1 027
Kaardimaksed	1 979	2 083
Nõuded ostjate vastu kokku	10 927	10 284

Lisa 8 Varud

Tuhandetes eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Müügiks ostetud kaubad	69 434	60 358
Tooraine ja materjal	752	752
Varud kokku	70 186	61 110

Kasumiaruande real "Müüdud kaubad, kasutatud materjalid ja teenused" on kajastatud kulud varude allahindlusest ja mahakandmisest ning inventuuri puudujäägid alljärgnevalt:

Tuhandetes eurodes

	2016	2015
Varude allahindlus ja mahakandmine	8 681	7 995
Inventuuride puudujäägid	1 729	1 843
Kasutatud materjal ja tarvikud kokku	10 410	9 838

Varude allahindamisel lähtutakse varude vanuselisest struktuurist ja moekaupade puhul varude hooajalisusest. Varude bilansilise maksumuse korrigeerimine toimub läbi allahindluse reservi. Seisuga 31. detsember 2016 oli raamatupidamisliku allahindluse reservi suuruseks 968 tuhat eurot (31.12.2015: 815 tuhat eurot).

Grupi müüdud kaupade, kasutatud materjalide ja teenuste kulu 2016. aastal oli 445 424 tuhat eurot (2015: 416 134 tuhat eurot). Grupp kajastab müüdud kaupade, kasutatud materjalide ja teenuste kuluna ostetud autode, toidu- ja tööstuskaupade maksumust, pakkematerjalide ja valmistoodangu kulu, logistika ning transpordikulu, kaupade allahindluse ja mahakandmise kulu.

Varud on osaliselt panditud osana kommertspandist, informatsioon panditud varade kohta on esitatud lisa 25.

Lisa 9 Tütarettevõtjad

Tallinna Kaubamaja Gruppi kuuluvad 31.12.2016 seisuga:

Ettevõtte nimi	Asukoht	Tegevusala	Osalus 31.12.2016	Soetus- Aasta
Selver AS	Tallinn Pärnu mnt. 238	Jaekaubandus	100%	1996
Tallinna Kaubamaja Kinnisvara AS	Tallinn Gonsiori 2	Kinnisvara haldamine	100%	1999
Tartu Kaubamaja Kinnisvara OÜ	Tartu Riia 1	Kinnisvara haldamine	100%	2004
SIA TKM Latvija	Riga Ieriku iela 3	Kinnisvara haldamine	100%	2006
SIA Selver Latvia	Riga Ieriku iela 3	Jaekaubandus	100%	2006
TKM Auto OÜ	Tallinn Gonsiori 2	Kaubandus- ja finantstegevus	100%	2007
KIA Auto AS	Tallinn Ülemiste tee 1	Jaekaubandus	100%	2007
Forum Auto SIA	Marupe K.Ulmana gatve 101	Jaekaubandus	100%	2007
KIA Auto UAB	Vilnius Perkunkiemia g.2	Jaekaubandus	100%	2007
TKM Beauty OÜ	Tallinn Gonsiori 2	Jaekaubandus	100%	2007
TKM Beauty Eesti OÜ	Tallinn Gonsiori 2	Jaekaubandus	100%	2007
TKM King AS	Tallinn Betooni 14	Jaekaubandus	100%	2008
Kaubamaja AS	Tallinn Gonsiori 2	Jaekaubandus	100%	2012
Kulinaaria OÜ	Tallinn Taevakivi 7B	Keskusköögi tegevus	100%	2012
Viking Motors AS	Tallinn Tammsaare tee 51	Jaekaubandus	100%	2012
Viking Security AS	Tallinn Tammsaare tee 62	Turvaalane tegevus	100%	2014

2016. aastal ei ole toimunud äriühendusi. Osaluse määrad 31.12.2016 seisuga on samad nagu 31.12.2015 seisuga.

Lisa 10 Sidusettevõtjad

Tuhandetes eurodes

Tallinna Kaubamaja Grupp AS omab 50% osalust (2015: 50%) ettevõttes AS Rävala Parkla, mis osutab Tallinnas parkimismaja teenuseid.

	31.12.2016	31.12.2015
Investeering sidusettevõtjasse aasta alguses	1 778	1 778
Aruandeperioodi kapitaliosaluse kasum	159	142
Saadud dividendid	-175	-142
Investeering sidusettevõtjasse aasta lõpus	1 762	1 778

Sidusettevõtja Rävala Parkla AS finantsinformatsioon (kajastades 100% sidusettevõttest):

	31.12.2016	31.12.2015
Käibevara	66	58
Põhivara	3 509	3 547
Lühiajalised kohustused	51	48
Müügitulu	487	460
Puhaskasum	317	284

Lisa 11 Pikaajalised nõuded ja ettemaksed

Tuhandetes eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Rendikulude ettemaks	50	48
Edasilükkunud tulumaksu vara	179	210
Muud pikaajalised nõuded	35	35
Pikaajalised nõuded ja ettemaksed kokku	264	293

Lisa 12 Kinnisvarainvesteeringud

Tuhandetes eurodes

Bilansiline maksumus 31.12.2014	3 035
Ümberklassifitseerimine (lisa 13)	37 614
Õiglase väärtuse muutus	4 314
Bilansiline maksumus 31.12.2015	44 963
Ümberklassifitseerimine (lisa 13)	2 171
Müük	-35
Õiglase väärtuse muutus	1 585
Bilansiline maksumus 31.12.2016	48 684

Kinnisvarainvesteeringu näol on tegemist lõpetamata ehitistega ja kaubandushoonega hoonestatud kinnistutega.

2015. aastal jagati Eestis Viimsi Keskus ja Tartu Kaubamaja kaubandushoonega hoonestatud kinnistud, mida Grupp hoiab valdavalt renditulu teenimise eesmärgil, kinnisvarainvesteeringu ja materiaalse põhivara vahel. Lätis asuv Rezekne kaubandushoonega hoonestatud kinnistu klassifitseeriti materiaalsest põhivarast ümber kinnisvarainvesteeringuks. Kinnistu Harju maakonnas Rae vallas Peetri alevikus klassifitseeriti samuti materiaalsest põhivarast ümber kinnisvarainvesteeringuks. Selle tulemusena teostati 2015. aastal ümberklassifitseerimine põhivaragrupist „Maa ja ehitised“ kinnisvarainvesteeringusse maksumuses 37 614 tuhat eurot. Ümberklassifitseerimise hetkel puudus erinevus varade bilansilise maksumuse ja õiglase väärtuse vahel.

Aruandeperioodil tehti Tartu Kaubamaja keskusele renoveerimistöid 2 153 tuhande euro ulatuses ja Viimsi keskusele kapitaal töid 18 tuhande euro ulatuses.

„Kinnisvarainvesteeringud“ õiglase väärtuse hindamine.

2016. aasta lõpul hinnati „Kinnisvarainvesteeringute“ õiglast väärtust. Õiglasel väärtusel kasutades sisendite määramisel sõltumatute atesteeritud kinnisvaraekspertide hinnanguid. Õiglase väärtuse määramisel kasutati tulumeetodit (diskonteeritud rahavoogude meetodit) ja turupõhiseid andmeid (võrreldavad tehingud, üüritulud jms). Eesti „Kinnisvarainvesteeringute“ hindamise aluseks seisuga 31.12.2016 võeti ühe valmisobjekti puhul sõltumatu atesteeritud kinnisvaraeksperti arvamus ning ülejäänud kahe objekti puhul saadi samalt ekspertarvamus diskonto- ja rendikasvumäärade osas. Hindamisel on kasutatud diskontomäärana 8,2% - 10,0% (2015: 8,5% - 10,0%) sõltuvalt objekti asukohast ja rendikasvumäärasid 1,0% - 2,0% (2015: 2,0% - 2,4%). „Kinnisvarainvesteeringute“ hindamisel kasutatud üürihinna sisendi määramisel on lähtutud kehtivatest üürilepingutest, mis juhtkonna hinnangul vastavad turutingimustele.

Läti „Kinnisvarainvesteeringute“ puhul võeti hindamise aluseks sõltumatu atesteeritud kinnisvaraeksperti arvamus diskonto- ja kapitalisatsioonimäärade olulise muutumatuse osas võrreldes 2015. aastaga. Hindamisel on kasutatud diskontomäärana 10,0% (2015: 10,0%) ja rendikasvumäärana 1,5%-2,5% (2015: 1,5%-2,5%). Hindamisel kasutatud üürihinna sisendi määramisel on lähtutud kehtivast üürilepingust, mis juhtkonna hinnangul vastab turutingimustele.

2016. aastal toimus hindamise tulemusena Eesti kinnisvarainvesteeringu üleshindlus summas 1 585 tuhat eurot ja 2015. aastal 3 852 tuhat eurot. Kinnisvarainvesteeringu üleshindlus kajastati kasumiaruandes muudes aritludes. 2016. aastal Läti kinnisvarainvesteeringu õiglasel väärtuses muutust ei toimunud. 2015. aastal toimus Läti kinnisvarainvesteeringu üleshindlus 462 tuhat eurot.

Grupi juhtkond on koostanud kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse sensitiivsuse analüüsi, mille tulemusena on leitud, et juhul, kui üüritulu muutuks +/- 10%, muutuks objektide õiglane väärtus + 4 874/-4 874 tuhat eurot (2015: + 4 700/-4 699 tuhat eurot). Juhul kui õiglase väärtuse leidmisel kasutatud diskontomäär muutuks +/- 0,5%, muutuks objektide õiglane väärtus -884/+907 tuhat eurot (2015: -860/+884 tuhat eurot).

Grupi kinnisvarainvesteeringud, mida kajastatakse seisuga 31. detsember 2015 ja 2016 õiglates väärtuses, on mõõdetud tasemel 3.

Kinnisvarainvesteeringutelt teeniti 2016. aastal renditulu 3 273 tuhat eurot (2015: 548 tuhat eurot). Kinnisvarainvesteeringute haldamisega seotud kulud olid 2016. aastal 1 374 tuhat eurot (2015: 419 tuhat eurot).

Katkestamatute kasutusrendilepingute tulu jaguneb tähtaegade lõikes järgmiselt:

Tuhandetes eurodes	31.12.2016	31.12.2015
kuni 1 aasta	3 239	1 435
vahemikus 1 kuni 5 aastat	10 620	5 194
Üle 5 aasta	5 999	1 224
Kokku	19 858	7 853

Osa kinnisvarainvesteeringutest on panditud pikaajaliste pangalaenude tagatiseks, informatsioon panditud varade kohta on esitatud Lisas 25.

Lisa 13 Materiaalne põhivara

Tuhandetes eurodes

	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar ja sisseseade	Lõpetamata ehitised ja ettemaksed	Kokku
31.12.2014					
Soetus- või ümberhinnatud maksumus	181 815	28 728	29 527	50 630	290 700
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-7 871	-20 976	-18 189	-15 750	-62 786
Jääkmaksumus	173 944	7 752	11 338	34 880	227 914
2015.a. toimunud muutused					
Ostud ja parendused	20	187	132	19 643	19 982
Soetused läbi äriühenduste (Lisa 9)	0	0	7	0	7
Ümberklassifitseerimine	4 650	3 047	3 076	-10 773	0
Ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringuks (Lisa 12)	-26 294	0	0	-11 320	-37 614
Müük	0	-174	-197	0	-371
Mahakandmine	0	-9	-17	0	-26
Väärtuse langusest tingitud allahindlus	-239	0	0	-2 035	-2 274
Amortisatsioonikulu	-5 326	-2 256	-3 345	0	-10 927
31.12.2015					
Soetus- või ümberhinnatud maksumus	156 799	30 688	30 577	48 180	266 244
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-10 044	-22 141	-19 583	-17 785	-69 553
Jääkmaksumus	146 755	8 547	10 994	30 395	196 691
2016.a. toimunud muutused					
Ostud ja parendused	17	442	147	12 385	12 991
Ümberklassifitseerimine	5 453	4 862	5 375	-15 690	0
Ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringuks (Lisa 12)	-2 171	0	0	0	-2 171
Müük	-645	-133	-16	0	-794
Mahakandmine	-21	-9	-68	0	-98
Väärtuse langus/tõus läbi kasumiaruande	0	0	0	-3 744	-3 744
Väärtuse tõusust tingitud üleshindlus läbi ümberhindluse reservi	19 689	0	0	0	19 689
Amortisatsioonikulu	-4 621	-2 658	-3 774	0	-11 053
31.12.2016					
Soetus- või ümberhinnatud maksumus	164 456	33 797	34 978	44 315	277 546
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	0	-22 746	-22 320	-20 969	-66 035
Jääkmaksumus	164 456	11 051	12 658	23 346	211 511

Investeeringud põhivarasse

2016. aasta investeeringute maksumuseks kujunes 13 148 tuhat eurot (sh. materiaalsed põhivara 12 991 tuhat eurot ja immateriaalsed põhivara 157 tuhat eurot).

Supermarketite ärisegmendis oli 2016. aasta investeeringute maksumus 7 603 tuhat eurot. Aruandeperioodil avati Tallinnas Lasnamäel Kärberi kaubanduskeskuses, Kalamajas Arsenali keskuses ja Maardus uued Selverid. Tondi ja Veeriku Selverile teostati ulatuslikke renoveerimise –ja laiendustöid. Täiendavalt soetati SelveEkspress iseteeninduskassade tarbeks arvutustehnikat, uuendati Selveri kaupluste sisustust ja seadmeid.

Kaubamaja ärisegmendi investeeringute suuruseks oli 3 414 tuhat eurot. Aruandeperioodil läbis Tartus uuenduse Ilu- ja Naistemaailm ning Tallinnas Naiste Kingamaailm ja Meestemaailm. Avati Kaubamaja e-pood.

Autokaubanduse ärisegmendis oli aruandeperioodi investeeringute maksumuseks 484 tuhat eurot.

Jalatsikaubanduse segmendis investeeriti aruandeperioodil 94 tuhat eurot.

Kinnisvara ärisegmendi investeeringute maksumuseks oli 1 396 tuhat eurot. Aruandeperioodil teostati Tartu Kaubamaja keskusele renoveerimistöid.

Tallinna Kaubamaja Grupi ettevõtjatel puudusid 31. detsember 2016 ja 31. detsember 2015. aastal siduvad kohustused materiaalse põhivara ostuks.

2016. aasta lõpul hinnati „Maa ja ehitiste“ õiglast väärtust ja „Lõpetamata ehitiste“ kaetavat väärtust. „Maa ja ehitiste“ õiglased väärtused ning lõpetamata ehitiste kaetavad väärtused (tuginedes kasutusväärtusele ja õiglasele väärtusele miinus müügikulutused) määrati juhtkonna otsusel kasutades sõltumatute atesteeritud kinnisvaraekspertide hinnanguid kasutatavate sisendite või objekti õiglase väärtuse määramisel. Nii õiglase väärtuse kui ka kaetavate väärtuste määramisel kasutati diskonteeritud rahavoogude meetodit, milles kasutati sisendina ka turupõhiseid andmeid (toimunud tehingud, üüritulud jms) ja/või turumeetodit.

„Maa ja ehitiste“ õiglase väärtuse hindamine.

2016. aastal kasutati Eesti „Maa ja ehitiste“ hindamisel 4 objekti puhul (2015: 6 objekti puhul) sõltumatu atesteeritud kinnisvaraeksperti hinnangut ning 18 objekti puhul (2015: 16 objekti puhul) saadi samalt ekspertarvamus diskonto- ja kapitalisatsioonimäärade osas. Hindamisel on kasutatud diskontomäärasid 8,2% - 12,0% (2015: 8,5% - 12,0%) sõltuvalt objekti asukohast ja rendikasvumäärasid 1,0% - 2,5% (2015: 1,0% - 2,5%). „Maa ja ehitiste“ hindamisel kasutatud üürihinna sisendi määramisel on lähtutud kehtivatest üürilepingutest, mis juhtkonna hinnangul vastavad turutingimustele.

Läti „Maa ja ehitiste“ hindamise aluseks seisuga 31.12.2016 võeti ühe valmisobjekti puhul sõltumatu atesteeritud kinnisvaraeksperti arvamus. Kolme valmisobjekti puhul võeti hindamise aluseks sõltumatu atesteeritud kinnisvaraeksperti arvamus diskonto- ja kapitalisatsioonimäärade olulise muutumatuse osas võrreldes 2015. aastaga. Hindamisel kasutati samu sisendeid, nagu Läti ülejäänud lõpetamata objektide puhul. Hindamisel on kasutatud diskontomäära 10,0%-12,0% (2015: 10,0% - 12,0%) ja rendikasvumäärasid 1,0% - 2,5% (2015: 1,0% - 2,5%).

Grupp kajastas viimati „Maa ja ehitiste“ objektide üleshindlust 2013. aastal. Objektide hindamisi on tehtud iga majandusaasta lõpul. Arvestades majanduskeskkonna stabiliseerumist hinnati aruandeaastal juhtkonna poolt teostatud põhivarade hindamise tulemusi piisavalt usaldusväärseks ümberhindluse kajastamiseks.

Hindamise tulemusena hinnati Eesti „Maa ja ehitiste“ objekte läbi ümberhindluse reservi üles summas 19 689 tuhat eurot. 2015. aastal ei kajastatud üleshindlusi, kuid vähendati hindamise tulemusena Eesti „Maa ja ehitiste“ objektide väärtust 239 tuhande euro võrra. Läti „Maa ja ehitiste“ objekte 2016. aastal ja 2015. aastal ümber ei hinnatud.

Alljärgnevalt on toodud õiglases väärtuses kajastatavate põhivarade (kinnistute) analüüs väärtuse hindamise meetodi järgi. Erinevad tasemed defineeritakse järgmiselt:

- Identsete varade või kohustuste (korrigeerimata) noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel (tase 1);
- muud sisendid kui 1. tasemel liigitatavad noteeritud hinnad, mis on vara või kohustise puhul kas otseselt või kaudselt jälgitavad (tase 2);
- vara või kohustiste puhul mitte jälgitavad sisendid (tase 3).

Maa ja ehitiste õiglane väärtus määratakse hindamistehnikate abil. Hindamistehnikates kasutatakse nii palju kui võimalik jälgitavaid turuandmeid, kui need on kättesaadavad, ja toetatakse nii vähe kui võimalik Grupi enda hinnangutele. Kinnistud liigitatakse tasemel 2, juhul kui kõik olulised sisendandmed, mis on vajalikud õiglase väärtuse määramiseks, on jälgitavad. Kui üks või mitu olulist sisendit ei baseeru jälgitavatel turuandmetel, liigitatakse kinnistud tasemele 3.

Grupi põhivarad (kinnistud), mida kajastatakse seisuga 31. detsember 2016 õiglasel väärtusel, on tasemel 3.

Tuhandetes eurodes	Õiglane väärtus 31.12.2016	Hindamismeetod	Mittejälgi- tavad sisendid	Mittejälgi- tavatel turu- andmetel baseeruv vahemik (eur)	Seos mittejälgitavatel turuandmetel ja õiglasel väärtusel
Eesti objektid, millele anti eksperthinnang	39 524	diskonteeritud rahavoogude meetod	Üüritulu ruutmeetri kohta	8,0-18,3	Mida kõrgem on hind ruutmeetri kohta, seda suurem on õiglane väärtus
Eesti objektid, millele saadi ekspertidelt hinnangud diskonto- ja kapitalisatsiooni- määrade osas	106 330	diskonteeritud rahavoogude meetod	Üüritulu ruutmeetri kohta	9,0-13,6	Mida kõrgem on hind ruutmeetri kohta, seda suurem on õiglane väärtus
Ülejäänud Eesti objektid	5 946	diskonteeritud rahavoogude meetod	Üüritulu ruutmeetri kohta	9,0	Mida kõrgem on hind ruutmeetri kohta, seda suurem on õiglane väärtus
Läti objektid, millele anti eksperthinnang	2 657	diskonteeritud rahavoogude meetod	Üüritulu ruutmeetri kohta	8,47	Mida kõrgem on hind ruutmeetri kohta, seda suurem on õiglane väärtus
Ülejäänud Läti objektid	9 999	diskonteeritud rahavoogude meetod	Üüritulu ruutmeetri kohta	7,3 -12,4	Mida kõrgem on hind ruutmeetri kohta, seda suurem on õiglane väärtus
Kokku	164 456				

Grupi põhivarad (kinnistud), mida kajastatakse seisuga 31. detsember 2015 õiglasel väärtusel, on tasemel 3.

Tuhandetes eurodes	Õiglane väärtus 31.12.2015	Hindamismeetod	Mittejälgi- tavad sisendid	Mittejälgi- tavatel turu- andmetel baseeruv vahemik (eur)	Seos mittejälgitavatel turuandmetel ja õiglasel väärtusel
Eesti objektid, millele anti eksperthinnang	18 752	diskonteeritud rahavoogude meetod	Üüritulu ruutmeetri kohta	6,3-12,5	Mida kõrgem on hind ruutmeetri kohta, seda suurem on õiglane väärtus
Eesti objektid, millele saadi ekspertidelt hinnangud diskonto- ja kapitalisatsiooni- määrade osas	109 293	diskonteeritud rahavoogude meetod	Üüritulu ruutmeetri kohta	7,8-17,7	Mida kõrgem on hind ruutmeetri kohta, seda suurem on õiglane väärtus
Ülejäänud Eesti objektid	5 635	diskonteeritud rahavoogude meetod	Üüritulu ruutmeetri kohta	9,0	Mida kõrgem on hind ruutmeetri kohta, seda suurem on õiglane väärtus
Läti objektid, millele anti eksperthinnang	5 199	Võrreldavate tehingute meetod, diskonteeritud rahavoogude meetod	Üüritulu ruutmeetri kohta	12,6	Mida kõrgem on hind ruutmeetri kohta, seda suurem on õiglane väärtus
Ülejäänud Läti objektid	7 876	diskonteeritud rahavoogude meetod	Üüritulu ruutmeetri kohta	7,1 -13,0	Mida kõrgem on hind ruutmeetri kohta, seda suurem on õiglane väärtus
Kokku	146 755				

„Lõpetamata ehitiste kaetava väärtuse määramine.

2016. aastal kasutati Eesti lõpetamata ehitiste väärtuse hindamisel 3 objekti (2015. aastal 3 objekti) puhul sõltumatu atesteeritud kinnisvaraeksperti hinnangut. Hindamisel on kasutatud 2 objekti puhul turumeetodit (võrdlusmeetodit) ja 1 objekti puhul tulumeetodit (diskonteeritud rahavoogude meetodit). Diskonteeritud rahavoogude meetodil on kasutatud diskontomäära 9,7% (2015: 10,6%) ja kasvumäära 1,5% (2015: 2,0%).

Läti lõpetamata ehitiste puhul kasutati aruandeaastal nelja objekti puhul sõltumatu atesteeritud kinnisvaraeksperti hinnangut ja ülejäänud objektide puhul teostati hinnang ettevõttesiseselt, lähtudes investeringu kasutusväärtusest. 2015. aastal kasutati kolme objekti puhul sõltumatu atesteeritud kinnisvaraeksperti hinnangut, ülejäänud objektide puhul teostati hinnang ettevõttesiseselt. Hindamisel on kasutatud diskontomäärasid 9,0% - 10,0% (2015: 9,0% - 12,5%) sõltuvalt objekti asukohast ja renditulu kasvumäärasid 1,0% - 2,4% (2015: 1,0% - 1,5%). Investeringuväärtuse määramisel kasutati diskonteeritud rahavoogude meetodit. Üürihinna ja vakantsuse sisendite määramisel on lähtutud sõltumatu rentnikuga sõlmitud rendilepingu üürihinnast ja atesteeritud ekspertide poolt määratud vakantsuse määrast valmis objektide puhul.

„Lõpetamata ehitiste“ jääkväärtused:

Tuhandetes eurodes	Objektide arv 31.12.2016	31.12.2016	Objektide arv 31.12.2015	31.12.2015
Eesti objektid, millele anti eksperthin- nang	3	3 339	3	4 248
Eesti objektid, millele anti ettevõttesi- sene hinnang	12	5 320	13	7 894
Ülejäänud Eesti objektid	2	33	0	0
Läti objektid, millele anti eksperthin- nang	4	6 501	3	8 571
Läti objektid, millele anti ettevõttesi- sene hinnang	9	8 015	8	7 473
Ülejäänud Läti objektid	0	0	2	1 688
Kokku	30	23 208	29	29 874

Hindamise tulemusena hinnati 2016. aastal Eesti „Lõpetamata ehitiste“ objekte alla läbi kasumiaruande summas 502 tuhat eurot (2015: 1 448 tuhat eurot) ning Läti „Lõpetamata ehitiste“ objekte (hoonestamata maad) 3 242 tuhat eurot (2015: 587 tuhat eurot) seoses Läti majandusarengu aeglustumisega.

Ümberhinnatud põhivara bilansiline väärtus oleks olnud, kui neid oleks kajastatud soetusmaksumuse meetodil, järgmine:

31.12.2016 94 461 tuhat eurot

31.12.2015 90 010 tuhat eurot

Seisuga 31.12.2016 oli jääkmaksumuseta, kuid veel kasutuses oleva põhivarade soetusmaksumus 27 096 tuhat eurot (2015: 26 638 tuhat eurot).

Seisuga 31.12.2016 oli seatud võlakohustuste tagatiseks materiaalselt põhivara bilansilise väärtusega 147 897 tuhat eurot (2015: 127 303 tuhat eurot). Täpsemad andmed on toodud lisas 25.

Põhivarade kaetava väärtuse hindamine.

31.12.2016 seisuga on hinnatud Kaubamaja segmenti kuuluva I.L.U. kosmeetikakaupluste põhivarade (jääkmaksumuses 303 tuhat eurot (2015: 470 tuhat eurot)) kaetavat väärtust. Kaetav väärtus tugineb kasutusväärtusele, mille aluseks on prognoositud tuleviku rahavood 5 aastaks. I.L.U. keskmiseks müügikasvuks aastatel 2017 - 2021 on eeldatud 2,5% (2015: aastatel 2016 - 2020 on eeldatud 2,5%). I.L.U. ketil oli 2016. aasta lõpu seisuga avatud kuus kauplust. Käibe kasvu prognoosimisel on lähtutud Grupi pikaajalisest ilukaupade müügikogemusest. Kasutatud diskontomäär on 7,4% (2015: 8,6%) ning pikaajaline kasvumäär (kasv peale 5. aastat) on 2,5%. Väärtuse testi tulemusena ei tuvastatud varade väärtuse langust.

Seisuga 31.12.2016 on hinnatud põhivarade kaetavat väärtust ka jalatsikaubanduse segmendis. Kasutusväärtuse testi tulemusel ei tuvastatud põhivaradel, jääkväärtuses 429 tuhat eurot (2015: 710 tuhat eurot), allahindlusvajadust. Täpsem info kaetava väärtuse testi sisendite kohta on toodud lisas 14.

Lisa 14 Immateriaalne põhivara

Tuhandetes eurodes

	Firma- väärtus	Kaubamärk	Kasulikud lepingud	Arengu- välja- minekud	Kokku
31.12.2014					
Soetusmaksumus	7 298	5 272	1 080	621	14 271
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-588	-2 057	-1 080	-144	-3 869
Jääkmaksumus	6 710	3 215	0	477	10 402
2015.a. toimunud muutused					
Ostud ja parendused	0	5	0	539	544
Lisandumised äriühenduste kaudu (lisa 9)	104	0	0	0	104
Amortisatsioonikulu	0	-486	0	-80	-566
Väärtuse langusest tingitud allahindlus	-1 441	0	0	0	-1 441
31.12.2015					
Soetusmaksumus	6 814	5 277	1 080	1 160	14 331
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-1 441	-2 543	-1 080	-224	-5 288
Jääkmaksumus	5 373	2 734	0	936	9 043
2016.a. toimunud muutused					
Ostud ja parendused	0	0	0	157	157
Amortisatsioonikulu	0	-487	0	-208	-695
31.12.2016					
Soetusmaksumus	6 814	5 277	1 080	1 317	14 488
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-1 441	-3 030	-1 080	-432	-5 983
Jääkmaksumus	5 373	2 247	0	885	8 505

Arenguväljaminekuna on Grupp aruandeperioodil teostanud veebilehe ja e-poe uuendusi summas 157 tuhat eurot.

Kaubamärgina on Grupp kajastanud 2008. aastal soetatud jalatsikaubandussegmentis ABC Kinga kuvandit suurusega 3 509 tuhat eurot, mis sisaldab nime, sümboli ja disaini kombinatsiooni koos tuntuse ja eelistatusega tarbijate poolt. Jalatsikaubandussegmenti kaubamärki amortiseeritakse 15 aasta jooksul. 2012. aastal AS Viking Motors aktsiate soetamise käigus omandati kaubamärk suurusega 1 588 tuhat eurot, kaubamärki amortiseeritakse 7 aasta jooksul.

2014. aastal Viking Security AS aktsiate soetamise käigus omandati kaubamärk suurusega 180 tuhat eurot. Kaubamärki amortiseeritakse 7 aasta jooksul.

Firmaväärtuse ja muude immateriaalsete varade väärtuse testid on läbi viidud seisuga 31. detsember 2016 ja 2015.

Firmaväärtus jaguneb Grupi raha genereerivatele üksustele allolevate segmentide lõikes:

Tuhandetes eurodes	31.12.2016	31.12.2015
Autokaubandus	3 156	3 156
Jalatsikaubandus	2 113	2 113
Kaubamaja	104	104
Kokku	5 373	5 373

Kaetav väärtus (tuginedes kasutusväärtusele) määrati arvestades ärisegmentide eripärasid ning võttes aluseks tuleviku rahavood viie aasta lõikes. 2016. aastal selgus, et rahavoogude nüüdsväärtus katab nii firmaväärtuse ja kaubamärgi muude üksusega seotud varade väärtuse.

2015. aastal jalatsikaubanduse üksuse puhul rahavoogude nüüdsväärtus ei katnud firmaväärtusega seotud varade väärtust, mille tulemusena toimus firmaväärtuse allahindlus summas 1 441 tuhat eurot.

Kasutusväärtuse arvutamisel on lähtutud järgmistest eeldustest:

	Autokaubandus		Jalatsikaubandus	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ärikasumi marginaal järgneva 5 aasta jooksul	5,2% - 5,4%	4,3% - 4,4%	-2,1% - 2,6%	-4,6% - 1,1%
Diskontomäär	5,7%	7,1%	9,7%	8,6%
Müügi kasv järgneva 5 aasta jooksul	3,0% - 5,0%	3,0% - 19,2%	3,0% - 4,0%	3,0% - 14,0%
Tuleviku kasvumäär*	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%

*Tuleviku kasvumäär on eeldatav rahavoo kasv peale 5. aastat.

Kasutatud on maksude-eelseid diskontomäärasid, mis kajastavad asjakohaste ärisegmentidega seotud riske. Kasutatud kaalutud keskmised kasvumäärad tuginevad Grupi kogemusele ja majanduskeskkonna hinnangule. 2016. aastal tegi autokaubandus läbi 35,9%lise müügi kasvu (2015: 5,3%). 2017. aastal eeldame müügi kasvu pidurdumist 3,6%ni, edaspidi aastased müügi kasvud stabiliseeruvad 3% kuni 5% juures. Autokaubanduse viie aasta keskmiseks müügi kasvaks on arvestatud 3,5% (2015. aastal 5,7%). Jalatsikaubandussegmenti viie aasta keskmiseks müügi kasvaks on planeeritud 3,2% (2015: 5,8%). Ärikasumi marginaal on jalatsikaubanduse kaetava väärtuse testides -0,3% (2015. aastal -0,7%). Marginaali ootused on mõlema segmenti puhul veidi suurendatud kaupade parema juhtimise ja efektiivsema opereerimistegevuse korraldamise tõttu nimetatud segmentides.

Juhtkonna hinnangul on väärtuse testides tehtud eeldused realistlikud ning pigem konservatiivsed. Juhul, kui väärtuse testides kasutatud eeldustes toimuksid allpool toodud muutused, oleks kaetav väärtus võrdne bilansilise väärtusega:

	Autokaubandus		Jalatsikaubandus	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Erinevus raha genereerivate üksuste bilansiliste väärtuste ning kaetavate väärtuste vahel tuh. EUR	84 077	38 437	446	0
Piisavalt tõenäolised muutused eeldustes, mille tulemusena kaetav väärtus võrduks bilansilise väärtusega:				
Keskmise müügi kasvu vähenemine	-4,1%	-2,0%	-8,10%	0%
Keskmise ärikasumi marginaali vähenemine	-3,88 pp	-2,91 pp	-0,29 pp	0 pp

Lisa 15 Intressi kandvad võlakohustused

Tuhandetes eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Lühiajalised võlakohustused		
Arvelduskrediit	3 017	2 542
Pangalaenu	21 716	28 007
Muud laenu	2 119	2 828
Lühiajalised võlakohustused kokku	26 852	33 377
	31.12.2016	31.12.2015
Pikaajalised võlakohustused		
Pangalaenu	73 596	56 858
Muud laenu	176	568
Pikaajalised võlakohustused kokku	73 772	57 426
Võlakohustused kokku	100 624	90 803

Saadud laenud

	2016	2015
Arvelduskrediit	475	943
Pangalaenud	60 055	47 224
Muud laenud	3 399	1 781
Saadud laenud kokku	63 929	49 948

Makstud laenud ja liisingud

	2016	2015
Pangalaenud	49 608	53 889
Muud laenud	4 500	3 325
Makstud laenud ja liisingud kokku	54 108	57 214

Pangalaenud on fikseeritud eurodes. Informatsioon panditud varade kohta on esitatud lisa 25. Juhtkonna hinnangul ei erine Grupi võlakohustuste bilansiline väärtus oluliselt nende õiglasest väärtusest (lisa 4).

Pangalaenude tagasimaksetähtajad on 31.12.2016 seisuga vahemikus 15.02.2017 ja 27.03.2020 (2015: vahemikus 28.01.2016 ja 27.03.2020), intress on seotud nii 3 kuu ja 6 kuu EURIBOR'ga ning ka EONIA'ga. Kaalutud keskmine intressimäär oli 0,96% (2015: 1,14%).

Lisa 16 Kapitali- ja kasutusrent

Grupp kui rendilevõtja – kasutusrendilepingud

Kasutusrendi kulud sisaldavad jaemüügipindade rentimise kulusid. Info aruandeperioodi rendikulude kohta on toodud lisa 21.

Mittekatkestatavate kasutusrentide tulevaste perioodide maksete miinimumsumma jaguneb alljärgnevalt:

Tuhandetes eurodes	31.12.2016	31.12.2015
kuni 1 aasta	15 663	14 735
vahemikus 1 kuni 5 aastat	50 437	53 468
üle 5 aasta	39 341	45 593
Kokku	105 440	113 796

Mittekatkestatavate kasutusrentide tulevaste perioodide maksete miinimumsumma on arvatud võttes arvesse rendilepingute katkestamatuid perioode ja renditasu kasvamist vastavalt lepingus sätestatud tingimustele.

Kasutusrendilepingutes ei ole sätestatud väljaostutingimusi. Kasutusrendilepingutes on sees klausel, et rendihinnad vaadatakse üle kord aastas vastavalt turusituatsioonile või rendihinnad tõusevad vastavalt lepingutes fikseeritud protsendile.

Grupi, kui rentniku, üürilepingud on aluseks ühele osale tema põhitegevusest – kaupluste opereerimine, mistõttu Grupp eeldab, et ei katkesta üürilepinguid ka siis, kui lepingutingimused seda teatud tingimustel võimaldavad enne lepingu tähtaja lõppu. Tulenevalt eelnevast on kõiki tähtjalisi üürilepinguid loetud mittekatestatavateks lepinguteks.

Kasutusrendi tingimustel renditud ehitiste allrendid:

Mittekatkestatavatest allrentidest saadaolevate tulevikumaksete miinimumsumma:

Tuhandetes eurodes	31.12.2016	31.12.2015
kuni 1 aasta	2 057	2 175
vahemikus 1 kuni 5 aastat	5 073	6 158
Üle 5 aasta	3 429	5 169
Kokku	10 559	13 502

Grupp rendileandjana

Kasutusrent

Saadud renditulud koosnevad ruumide rentimisest saadud tuludest.

Mittekatkestatavatest kasutusrentidest saadaolevate tulevikumaksete miinimumsumma (välja arvatud ülaltoodud allrendi maksed):

Tuhandetes eurodes	31.12.2016	31.12.2015
kuni 1 aasta	3 469	2 142
vahemikus 1 kuni 5 aastat	10 586	7 733
Üle 5 aasta	3 646	0
Kokku	17 701	9 875

Enamik rendilepinguid on sõlmitud 7 kuni 10 aastaks ja renditingimuste muutmine räägitakse läbi enne rendiperioodi lõppemist. Tähtajatud rendilepingud kehtivad alates lepingu sõlmimisest ootustekohaselt vähemalt 5 aastat ja on katkestatavad 1-3 kuulise etteteatamise tähtajaga.

Lisa 17 Võlad ja ettemaksed

Tuhandetes eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Võlad tarnijatele	63 170	57 901
Võlad seotud osapooltele (lisa 26)	4 409	4 579
Muud viitkohustused	102	79
Rentnike ettemaksed	2 110	1 944
Finantskohustused kokku bilansikirjel „Võlad ja ettemaksed“	69 791	64 503
Maksuvõlad (lisa 18)	6 847	6 284
Võlad töövõtjatele	5 689	4 944
Saadud ettemaksed	1 372	1 215
Lühiajalised eraldised*	113	120
Võlad ja ettemaksed kokku	83 812	77 066

*Lühiajalised eraldised on jalatsikaubandusega seotud garantiieraldised.

Lisa 18 Maksud

Tuhandetes eurodes

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Maksukohustuslaste ettemaksukonto (lisa 6)	23	0	9	0
Käibemaks	0	3 324	0	3 014
Üksikisiku tulumaks	0	1 026	0	943
Sotsiaalmaks	0	2 204	0	2 017
Ettevõtte tulumaks	0	31	0	67
Töötuskindlustusmaks	0	147	0	137
Kogumispension	0	115	0	106
Maksud kokku	23	6 847	9	6 284

Seisuga 31. detsember 2016 ja 31. detsember 2015 on Grupi bilansis kajastatud edasilükkunud tulumaksuvara, vaata lisa 11. Edasilükkunud tulumaksukohustusi Grupil ei olnud seisuga 31. detsember 2016 ja 31. detsember 2015.

Tuhandetes eurodes

	2016	2015
Tulumaksukulu väljamaksetelt omanikele:		
- väljakuulutatud dividendid (lisa 19)	5 219	3 873
Välismaistest tütarettevõtjatest tulenev tulumaksukulu:		
- Tasumisele kuuluv tulumaksukulu	39	10
Tulumaks kokku	5 258	3 883

Lisa 19 Aktsiakapital

Seisuga 31.12.2016 jagunes aktsiakapital summas 16 292 tuhat eurot 40 729 200 lihtaktsiaks nimiväärtusega 0,40 eurot (seisuga 31.12.2015 jagunes aktsiakapital summas 16 292 tuhat eurot 40 729 200 lihtaktsiaks nimiväärtusega 0,40 eurot). Kõigi emitteeritud aktsiate eest on tasutud. Põhikirja kohaselt on maksimaalselt lubatud aktsiate arv 162 916 800 aktsiat.

2016. aastal kuulutati ja maksti välja aktsionäridele dividende summas 21 179 tuhat eurot, 0,52 eurot aktsia kohta (2015: 16 292 tuhat eurot, 0,40 eurot aktsia kohta). Dividendide väljamaksmisega kaasnes dividendide tulumaksu kulu summas 5 219 tuhat eurot (2015: 3 873 tuhat eurot).

Teave tingimuslikust tulumaksukohustusest, mis tekib kasumi jaotamisel, on toodud lisa 29.

Lisa 20 Segmentiaruandlus

Grupp on ärisegmendid määratlenud põhinedes nõukogu poolt regulaarselt strateegiliste otsuste tegemiseks kasutatavale aruandlusele.

Kõrgem äriotsustaja jälgib äritegevust tegevusvaldkonna põhiselt. Valdkondade lõikes jälgitakse äritegevust kaubamaja, supermarketite, kinnisvara, autokaubanduse, jalatsikaubanduse, ilutoodete kaubanduse (I.L.U.) ja turvasegmentide lõikes. I.L.U. ja turvasegmenti näitajad on väiksemad, kui IFRS 8-s toodud raporteeritava segmenti kvantitatiivsed kriteeriumid ja need segmendid on raporteeritavates segmentides liidetud kaubamaja ärisegmendi juurde seetõttu, et nad on sarnased majandusnäitajate ning muude IFRS 8-s kirjeldatud omaduste poolest.

Kaubamajade, supermarketite, jalatsi- ja autokaubanduse peamiseks tegevusvaldkonnaks on jaemüük. Supermarketid keskenduvad toidu- ja esmatarbekaupade müügile, kaubamajad ilu- ja moetoodete müügile, autokaubandus on suunatud autode ja autovaruosade müügile. Autokaubanduse segmentis toimub autode hulgimüük volitatud autodiileritele. Muudes segmentides ei oma hulgimüük olulist osa. Kinnisvarasegment tegeleb Grupi omanduses oleva kinnisvara haldamise, hooldamise ja kaubanduspindade rentimisega.

Grupi tegevus toimub Eestis, Lätis ja Leedus. Grupp on tegev kõigis viies ärisegmendis Eestis, autode müügiga ning kinnisvara arendamisega tegeletakse Lätis ning autode müügiga Leedus.

Avalikustatav finantsinformatsioon vastab nõukogule perioodiliselt raporteeritavale informatsioonile. Nõukogule raporteeritud kasumiaruande näitajad ja segmentide varad ning kohustused on kajastatud kooskõlas käesolevas finantsaruandes kasutatud arvestuspõhimõtetega. Peamised mõõdikud mida nõukogu jälgib on segmenti müügitulu (segmentiväline ja segmentidevaheline müügitulu), EBITDA (kasum enne finantstulusid ja -kulusid ning amortisatsiooni) ja puhaskasum/kahjum.

Tuhandetes eurodes

2016	Super- marketid	Kauba- maja	Auto- kauban- dus	Jalatsi- kauban- dus	Kinnis- vara	Segmentide vahelised tehingud	Segmen- did kokku
Grupiväline müük	400 017	98 021	82 587	12 828	4 961	0	598 414
Segmentide vaheline müük	1 062	5 860	45	200	12 697	-19 864	0
Müük kokku	401 079	103 881	82 632	13 028	17 658	-19 864	598 414
EBITDA	19 017	6 529	4 395	-141	17 482	0	47 282
Amortisatsioonikulu (lisa 13,14)	-4 544	-2 412	-513	-608	-7 513	0	-15 590
Ärikasum/kahjum	14 473	4 117	3 882	-749	9 969	0	31 692
Finantstulu (lisa 23)	236	549	16	1	193	-992	3
Finantstulu sidusettevõtja aktsiatelt	0	159	0	0	0	0	159
Finantskulu (lisa 23)	-10	-487	-233	-102	-1 031	992	-871
Tulumaks* (lisa 18)	-2 616	-1 175	-486	0	-981	0	-5 258
Puhaskasum/(-kahjum)	12 083	3 163	3 179	-850	8 150	0	25 725
sh Eesti	14 145	3 163	2 856	-850	10 504	0	29 818
sh Läti	-2 062	0	193	0	-2 354	0	-4 223
sh Leedu	0	0	130	0	0	0	130
Segmendi varad	92 585	51 477	29 980	8 331	252 739	-46 429	388 683
Segmendi kohustused	64 393	16 947	21 358	9 147	100 526	-27 532	184 839
Segmendi põhivara soetus (lisa 13,14)	7 696	3 478	484	94	1 396	0	13 148

Tuhandetes eurodes

2015	Super- marketid	Kauba- maja	Auto- kauban- dus	Jalatsi- kauban- dus	Kinnis- vara	Segmentide vahelised tehingud	Segmen- did kokku
Grupiväline müük	383 441	95 581	60 765	11 933	3 727	0	555 447
Segmentide vaheline müük	1 024	5 267	29	217	12 228	-18 765	0
Müük kokku	384 465	100 848	60 794	12 150	15 955	-18 765	555 447
EBITDA	14 543	6 136	2 971	-398	18 926	0	42 178
Amortisatsioonikulu (lisa 13,14)	-4 049	-1 946	-751	-2 080	-6 408	0	-15 234
Ärikasum/kahjum	10 494	4 190	2 220	-2 478	12 518	0	26 944
Finantstulu (lisa 23)	297	666	33	1	150	-1 135	12
Finantstulu sidusettevõtja aktsiatelt	0	142	0	0	0	0	142
Finantskulu (lisa 23)	-30	-570	-250	-160	-1 269	1 135	-1 144
Tulumaks* (lisa 18)	-2 222	-1 150	-511	0	0	0	-3 883
Puhaskasum/(-kahjum)	8 539	3 278	1 492	-2 637	11 399	0	22 071
sh Eesti	10 899	3 278	1 532	-2 637	10 510	0	23 582
sh Läti	-2 360	0	-90	0	889	0	-1 561
sh Leedu	0	0	50	0	0	0	50
Segmendi varad	87 311	53 497	23 912	8 542	226 884	-52 166	347 980
Segmendi kohustused	60 742	17 286	16 519	10 309	98 584	-35 069	168 371
Segmendi põhivara soetus (lisa 13,14)	4 886	2 468	251	84	12 837	0	20 526

* - tulumaks allokeeritakse vastavalt sellele, millises tütarettevõttes on dividendide jaotamisel tekkinud tulumaksu kulu.

Segmentidevaheliste tehingutena on varadest elimineeritud segmentidevahelised nõuded summas 4 077 tuhat eurot (2015: 3 526 tuhat eurot), antud laenud summas 23 455 tuhat eurot (2015: 31 543 tuhat eurot) ning investeeringud tütarettevõtjate aktsiatesse soetusmaksumuses 18 897 tuhat eurot (2015: 17 098 tuhat eurot).

Segmentide kohustustest on elimineeritud segmentidevaheliste tehingutena lühiajalised kohustused summas 4 077 tuhat eurot (2015: 3 526 tuhat eurot) ja omavahelised laenukohustused summas 23 455 tuhat eurot (2015: 31 543 tuhat eurot).

Grupiväline müügitulu müüdud kaupade ja teenuste liikide järgi

Tuhandetes eurodes

	2016	2015
Jaemüügitulu	546 895	512 260
Hulgimüügitulu	25 204	20 061
Renditulu	8 960	7 827
Tulu teenuste osutamisest	17 355	15 299
Müügitulu kokku	598 414	555 447

Grupiväline müügitulu klientide asukoha järgi

Tuhandetes eurodes

	2016	2015
Eesti	563 651	533 329
Läti	24 369	14 868
Leedu	10 394	7 250
Kokku	598 414	555 447

Põhivarade* jaotus varade asukoha järgi

Tuhandetes eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Eesti	238 189	216 439
Läti	30 662	34 410
Leedu	113	141
Kokku	268 964	250 990

* Põhivarad, v.a. finantsvarad ja investeering sidusettevõtjasse.

Grupil ei olnud aruandeperioodil ega võrreldaval perioodil kliente, kellelt saadavad müügitulud ületaksid 10% Grupi müügituludest.

Lisa 21 Mitmesugused tegevuskulud

Tuhandetes eurodes

	2016	2015
Rendikulud	15 506	15 393
Soojuse-ja elektrikulud	8 141	8 288
Halduskulud	6 291	6 301
Müügiga seotud teenuste ja materjalide kulud	5 317	5 921
Turunduskulud	7 021	6 302
Muud tegevuskulud	3 238	3 066
Andmeside ja IT kulud	3 428	3 397
Personaliga seotud kulud	2 866	2 108
Mitmesugused tegevuskulud kokku	51 808	50 776

Lisa 22 Tööjõukulud

Tuhandetes eurodes

	2016	2015
Palgakulu	42 473	38 295
Sotsiaalmaks	13 898	12 595
Tööjõukulud kokku	56 371	50 890
Aruandeperioodi keskmine palgakulu kuus töötaja kohta (eurot)	868	809
Keskmine töötajate arv aruandeperioodil	4 079	3 946
Tööjõukulud sisaldavad ka töötajate väljateenitud puhkusetasusid ning 2016. aasta eest määratud, kuid välja maksmata preemiaid ja koondamishüvitiisi.		

Lisa 23 Finantstulud ja -kulud

Tuhandetes eurodes

Finantstulud

	2016	2015
NGI kontserni kontsernikonto intressid (lisa 26)	2	5
Muud finantstulud	1	7
Finantstulud kokku	3	12

Finantskulud

	2016	2015
Pangalaenude intressikulu	-787	-997
Muude laenud intressikulu	-19	-39
Muud finantskulud	-65	-108
Finantskulud kokku	-871	-1 144

Lisa 24 Puhaskasum aktsia kohta

Tava puhaskasumi arvutamiseks aktsia kohta jagatakse emaettevõtja aktsionäridele jaotatav aasta puhaskasum aasta jooksul käibelolevate lihtaktsiate kaalutud keskmise arvuga. Kuna ettevõtte ei ole potentsiaalseid lihtaktsiaid, võrdub lahustatud puhaskasum aktsia kohta tavapuhaskasumiga aktsia kohta.

	2016	2015
Puhaskasum (tuhandetes eurodes)	25 725	22 071
Kaalutud keskmine aktsiate arv	40 729 200	40 729 200
Tava- ja lahustatud puhaskasum aktsia kohta (eurot)	0,63	0,54

Lisa 25 Laenude tagatised ja panditud varad

Gruppi kuuluvate ettevõtjate poolt võetud laenudel on järgnevad tagatised ja nende bilansilised väärtused:

Tuhandetes eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Maa ja ehitised	145 028	123 534
Muu põhivara	2 869	3 769
Kinnisvarainvesteeringud	44 445	26 756
Varud	4 065	3 703
Finantsvarad	165	211

31.12.2016 seisuga oli maale ja ehitistele ning muule põhivarale bilansilises väärtuses 147 897 tuhat eurot (seisuga 31.12.2015 bilansilises väärtuses 127 303 tuhat eurot) ning kinnisvarainvesteeringutele bilansilises väärtuses 44 445 tuhat eurot (seisuga 31.12.2015: 26 756 eurot) seatud hüpoteegid. Varudele bilansilises väärtuses 4 065 tuhat eurot (seisuga 31.12.2015 bilansilises väärtuses 3 703 tuhat eurot) ning finantsvaradele bilansilises väärtuses 165 tuhat eurot (seisuga 31.12.2015 bilansilises väärtuses 211 tuhat eurot) olid seatud kommertspandid.

Lisa 26 Tehingud seotud osapooltega

Tuhandetes eurodes

Tallinna Kaubamaja Grupp AS konsolideeritud aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- omanikke (emaettevõtja ning emaettevõtjat kontrollivad või selle üle olulist mõju omavad isikud);
- sidusettevõtjaid;
- teisi emaettevõtja konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtjaid;
- Grupi ettevõtjate juhatuste ja nõukogude liikmeid;
- eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Tallinna Kaubamaja Grupp AS emaettevõtja on OÜ NG Investeeringud, mille enamusomanik on NG Kapital OÜ. NG Kapital OÜ on Tallinna Kaubamaja Grupp ASi üle lõplikku valitsevat mõju omav ettevõtja.

Tallinna Kaubamaja Grupp AS on ostnud ja müünud kaupu, teenuseid ning põhivara järgnevalt:

	Ostud 2016	Müügid 2016	Ostud 2015	Müügid 2015
Emaettevõtja	236	12	322	19
Emaettevõtja konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	30 023	7 609	27 365	7 495
Juhatuse ja nõukogu liikmed	20	6	16	5
Muud seotud osapooled	998	106	943	100
Kokku	31 277	7 733	28 646	7 619

Suurema osa ostudest emaettevõtja konsolideerimisgruppi kuuluvatelt ettevõtjatelt moodustavad edasimüügiks soetatud kaubad. Ostud emaettevõtjalt koosnevad peamiselt juhtimistasudest. Müügid seotud osapooltele koosnevad peamiselt osutatud teenustest.

Saldod seotud osapooltega:

	31.12.2016	31.12.2015
Emaettevõtja intressivõlg (lisa 7)	0	1
Nõue emaettevõtja vastu (lisa 6)	0	5 000
Nõue emaettevõtja konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtjate vastu (lisa 7)	918	1 016
Juhatuse ja nõukogu liikmed (lisa 7)	0	10
Nõuded seotud osapoolte vastu kokku	918	6 027

	31.12.2016	31.12.2015
Emaettevõtja	17	0
Emaettevõtja konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	4 243	4 463
Muud seotud osapooled	149	116
Kohustused seotud osapoolte ees kokku (lisa 17)	4 409	4 579

Nõuded ja kohustused seotud osapoolte vastu ja ees, mis on tekkinud tavapärase majandustegevuse raames, on tagamata ja ei kanna intresse, v.a. nõue kontsernikontole.

Kontsernikonto

Grupp kasutab tütarettevõtjate jooksvaks finantseerimiseks kontsernikontot, mille liikmed on enamuse Gruppi kuuluvatest ettevõtjatest. Grupp on omakorda allkontsernina liitunud NG Investeeringud OÜ kontsernikonto (edaspidi peakontsern) lepinguga. Alates 2001. aasta sügisest on Tallinna Kaubamaja Grupp AS hoidnud oma vabasid vahendeid peakontserni käsutuses teenides hoiustelt intressitulu. 2016. aastal teenis Tallinna Kaubamaja Grupp oma vabade vahendite hoidmisest intressitulu 2 tuhat eurot (2015: 5 tuhat eurot).

Seisuga 31.12.2016 ei ole Tallinna Kaubamaja Grupp andnud peakontsernile vabasid rahalisi vahendeid kasutada ja ei ole peakontserni vabasid rahalisi vahendeid kasutanud. Seisuga 31.12.2015 oli Tallinna Kaubamaja Grupp AS läbi emaettevõtja NG Investeeringud OÜ deposiiti paigutatud 5 000 tuhat eurot. Deposiidi tähtaeg oli 26.01.2016 ning intressimäär 0,4%. 2016 ja 2015. aastal ei ole Tallinna Kaubamaja Grupp kasutanud ega kasutada andnud peakontserni rahalisi vahendeid ega maksnud peakontserni vabade rahaliste vahendite kasutamise eest intresse. Vastavalt kontsernikonto lepingule vastutavad Grupi liikmed pangale tasumata summade eest solidaarselt.

Juhatuse ja nõukogu liikmetele arvestatud tasud

Tallinna Kaubamaja Grupi ettevõtjate juhatuse liikmetele aruandeperioodi eest arvestatud lühiajalised hüvitised, mis sisaldavad töötasu, sotsiaalmakse, boonuseid ning autokulusid, kokku olid 2016. aastal 1 637 tuhat eurot, 2015. aasta 12 kuuga 1 412 tuhat eurot ja nõukogude liikmete tasud koos sotsiaalmaksuga 2016. aastal 578 tuhat eurot, 2015. aastal olid nõukogude liikmete tasud koos sotsiaalmaksuga 321 tuhat eurot.

Juhatuse liikmete ennetähtaegse lepingu lõppemisel on lahkumishüvitised piiratud kuni 3-kuulise kuupalga summaga.

Lisa 27 Nõukogu ja juhatuse liikmete huvid

Järgnevad nõukogu ja juhatuse liikmed omavad või esindavad seisuga 31.12.2016 Tallinna Kaubamaja Grupp AS-i aktsiaid:

Andres Järving	Esindab 4 795 909 (11,78%) Tallinna Kaubamaja Grupp AS aktsiat
Jüri Kõo	Esindab 4 768 606 (11,71%) Tallinna Kaubamaja Grupp AS aktsiat
Enn Kunila	Esindab 4 692 346 (11,52%) Tallinna Kaubamaja Grupp AS aktsiat
Raul Puusepp	Omab 10 002 (0,0246%) Tallinna Kaubamaja Grupp AS aktsiat

Järgnevad nõukogu ja juhatuse liikmed omasid või esindasid seisuga 31.12.2015 Tallinna Kaubamaja Grupp AS-i

aktsiaid:

Andres Järving	Esindab 4 795 909 (11,78%) Tallinna Kaubamaja Grupp AS aktsiat
Jüri Kõo	Esindab 4 768 606 (11,71%) Tallinna Kaubamaja Grupp AS aktsiat
Enn Kunila	Esindab 4 692 346 (11,52%) Tallinna Kaubamaja Grupp AS aktsiat
Raul Puusepp	Omab 10 002 (0,0246%) Tallinna Kaubamaja Grupp AS aktsiat

Lisa 28 Aktsionärid, kes omavad rohkem kui 5% Tallinna Kaubamaja Grupp AS aktsiatest

Aktsionär	31.12.2016 Osalus	31.12.2015 Osalus
OÜ NG Investeeringud (emaettevõtja)	67,00%	67,00%
ING Luxembourg S.A.	6,92%	6,92%

Seisuga 31. detsember 2016 kuulub 68,75% (31. detsember 2015: 68,75%) NG Investeeringud OÜ aktsiatest NG Kapital OÜ-le, mis on Tallinna Kaubamaja Grupp AS' i üle lõplikku valitsevat mõju omav ettevõtja.

Lisa 29 Tingimuslikud kohustused

Tingimuslik dividendide tulumaksu kohustus

31. detsembril 2016 oli Tallinna Kaubamaja Grupp ASi jaotamata kasum 101 272 tuhat eurot (31. detsember 2015: 95 268 tuhat eurot). Dividendide väljamaksmisel omanikele kaasneb sellega tulumaksukulu 20/80 netodividendidena väljamakstavalt summalt. Seega on bilansipäeva seisuga eksisteerinud jaotamata kasumist omanikele võimalik dividendidena välja maksta 81 018 tuhat eurot (31. detsember 2015: 76 214 tuhat eurot) ning dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks summas 20 254 tuhat eurot (31. detsember 2015: 19 054 tuhat eurot).

Tingimuslikud kohustused seoses pangalaenudega

Laenulepingutel summas 56 195 tuhat eurot on vastavalt laenulepingute tingimustele laenusaaaja kohustatud täitma teatud finantssuhtarvude, nagu intressikandvate võlakohustuste suhet EBITDA-sse (debt to EBITDA ratio; EBITDA - puhaskasum enne finantstulusid ja -kulusid, ettevõtte tulumaksu ning materiaalse ning immateriaalse põhivara väärtuse langust ja amortisatsioonikulusid) või võlateenuste kattekordaja suhet (DSCR ehk arvestusperioodi EBITDA jagatud arvestusperioodi jooksul tasumisele kuuluvate võlakohustustega). Seisuga 31.12.2016 ei tekkinud vastuolu laenulepingu eritingimustega ühegi laenu osas.

Tingimuslikud kohustused seoses Maksuametiga

Maksuhalduril on õigus kontrollida Grupi maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv. 2015. ja 2016. aastal ei viidud läbi kontrolli maksuhalduri poolt. Grupi emaettevõtja juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata Gruppi kuuluvatele ettevõtetele olulise täiendava maksusumma.

Tingimuslikud kohustused seoses süüdistusega

Harju Maakohus mõistis 29.04.2015 Selver AS-i süüdi KarS § 400 lg 2 (alates 27. veebruarist 2010 KarS § 400 lg 4) järgi kvalifitseeritud kuriteo toimepanemises ja mõistis talle karistuseks rahalise karistuse summas 2 950 000 eurot. Kohus jättis mõistetud karistuse Selver AS-i suhtes osaliselt täitmisele pööramata ning määras, et koheselt tuleks tasuda rahaline karistus summas 295 600 eurot. Rahaline karistus summas 2 660 400 eurot jäetakse täitmisele pööramata, kui Selver AS ei pane 1 aasta pikkuse katseaja jooksul toime uut tahtlikku kuritegu. Selver AS vaidlustas vastava otsuse ringkonnakohtus. Tallinna Ringkonnakohtus ei rahuldanud Selver AS-i apellatsiooni ja jättis 15.12.2016 otsusega maakohtu lahendi muutmata. Selver AS esitas 12.01.2017 ringkonnakohtu otsusele kogu teda puudutavas osas kassatsiooni Riigikohtusse ja sellest tulenevalt ei ole ka Tallinna Ringkonnakohtu otsus käesolevaks ajaks jõustunud. Järgnevalt otsustab Riigikohus kassatsioonkaebuse menetlusse võtmise või sellest keeldumise.

Süüdistuse väitel leppisid Selver AS, Rimi Eesti Food AS, Maxima Eesti OÜ, Prisma Peremarket AS, AS Helter-R ja AS Liviko kokku teatud viinade jaehindade tõstmises 2009. aastal. Selver AS on kogu protsessi vältel pidanud prokuratuuri süüdistust alusetuks ja mõistetamatuks, sest Selver AS ei ole konkurentidega mingeid hinnakokkuleppeid kunagi sõlminud.

Lisa 30 Bilansipäevajärgsed sündmused

Eesmärgiga arendada Tallinna Kaubamaja Grupi autoäri Leedus asutas 2017. aasta jaanuaris Tallinna Kaubamaja Grupp AS 100%-line tütarettevõtja Tallinna Kaubamaja Kinnisvara AS Leedu Vabariigis 100%-lise tütarettevõtja ärinimega UAB TKM Lietuva, mille tegevusvaldkonnaks saab olema kinnisvara arendus.

Lisa 31 Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele on lisades avaldatud informatsioon konsolideeriva üksuse konsolideerimata põhiaruannete kohta (emaettevõtte finantsseisundi aruanne, kasumi ja muu koondkasumiaruanne, rahavoogude aruanne ning omakapitali muutuste aruanne). Emaettevõtte põhjaruanded on koostatud kasutades samu arvestusmeetodeid ja hindamisaluseid, mida on kasutatud konsolideeritud aruannete koostamisel, v.a tütar- ja sidusettevõtted, mida kajastatakse emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes kapitaliosaluse meetodil.

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

Tuhandetes eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
VARAD		
Käibevara		
Raha ja pangakontod	368	201
Nõuded ja ettemaksed	3 172	7 933
Käibevara kokku	3 540	8 134
Põhivara		
Tütarettevõtjate aktsiad	204 932	193 563
Sidusettevõtjate aktsiad	1 762	1 778
Pikaajalised nõuded	10 000	9 000
Materiaalne põhivara	78	131
Immateriaalne põhivara	372	392
Põhivara kokku	217 144	204 864
VARAD KOKKU	220 684	212 998
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		
Lühiajalised kohustused		
Võlakohustused	13 708	17 283
Võlad ja ettemaksed	971	997
Lühiajalised kohustused kokku	14 679	18 280
Pikaajalised kohustused		
Võlakohustused	1 612	0
Pikaajalised kohustused kokku	1 612	0
KOHUSTUSED KOKKU	16 291	18 280
Omakapital		
Aktiivkapital	16 292	16 292
Kohustuslik reservkapital	2 603	2 603
Jaotamata kasum	185 498	175 823
OMAKAPITAL KOKKU	204 393	194 718
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	220 684	212 998

KASUMI JA MUU KOONDKASUMIARUANNE

Tuhandetes eurodes

	2016	2015
Müügitulu	2 910	2 809
Muud äritulud	1	55
Mitmesugused tegevuskulud	-577	-484
Tööjõukulud	-2 461	-2 336
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-154	-140
Muud ärikulud	-16	-17
Äri kahjum	-297	-113
Intressitulud ja -kulud	172	163
Kasum kapitaliosaluse meetodist	30 979	32 217
Finantstulud ja -kulud kokku	31 151	32 380
Kasum enne tulumaksustamist	30 854	32 267
ARUANDEPERIOODI PUHASKASUM	30 854	32 267
ARUANDEPERIOODI KOONDKASUM	30 854	32 267
Tava ja lahustatud puhaskasum aktsia kohta (eurodes)	0,76	0,79

RAHAVOOGUDE ARUANNE

Tuhandetes eurodes

	2016	2015
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST		
Puhaskasum	30 854	32 267
<i>Korrigeerimised:</i>		
<i>Intressikulu</i>	495	587
<i>Intressitulu</i>	-667	-750
<i>Kapitaliosaluse meetodi mõju</i>	-30 979	-32 217
<i>Saadud dividendid</i>	154	140
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	4 760	-460
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-26	226
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST KOKKU	4 591	-207
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST		
Materiaalse põhivara soetus	-22	-27
Saadud intressid	667	750
Muutus kontsernikonto nõudes	-181	11 393
Tütarettevõtjate aktsiate ja osade soetus	-1 910	-1 680
Tütarettevõtjatele antud laenud	-1 000	-9 000
Immateriaalse põhivara soetus	-65	-51
Materiaalse põhivara müük	7	180
Saadud dividendid	21 210	16 332
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST KOKKU	18 706	17 897
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST		
Saadud laenude tagasimaksed	-1 456	-1 821
Makstud intressid	-495	-587
Makstud dividendid	-21 179	-16 292
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST KOKKU	-23 130	-18 700
RAHAVOOD KOKKU	167	-1 010
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	201	1 211
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	368	201
Raha ja raha ekvivalentide muutus	167	-1 010

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

Tuhandetes eurodes

	Aktisia- kapital	Kohustuslik reserv- kapital	Jaotamata kasum	Kokku
Korrigeeritud saldo seisuga 31.12.2014	16 292	2 603	159 848	178 743
Makstud dividendid	0	0	-16 292	-16 292
Aruandeperioodi kasum	0	0	32 267	32 267
Saldo seisuga 31.12.2015	16 292	2 603	175 823	194 718
Makstud dividendid	0	0	-21 179	-21 179
Aruandeperioodi kasum	0	0	30 854	30 854
Saldo seisuga 31.12.2016	16 292	2 603	185 498	204 393

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruannet koostav äriühingust raamatupidamiskohuslane lähtub omakapitali kohta äriseadustikus kehtestatud nõuetele vastavuse arvestamisel korrigeeritud konsolideerimata omakapitalist.

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS-i Tallinna Kaubamaja Grupp aktsionäridele

Meie arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt AS-i Tallinna Kaubamaja Grupp (Ettevõtte) ja selle tütarettevõtete (koos Kontsern) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2016 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Mida me auditeerisime

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2016;
- konsolideeritud kasumi- ja muu koondkasumi aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

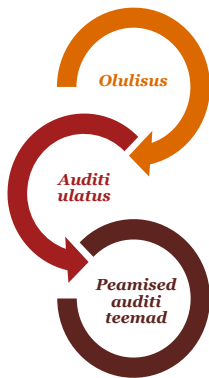
Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Ülevaade meie auditist

Kokkuvõte

Olulisus

Auditi olulisus Kontserni tasandil on 6,0 miljonit eurot, mis on määratud kui 1% Kontserni müügitulust. Kontserni põhivarade ja kinnisvarainvesteeringute väärtuse auditeerimisel on rakendatud eraldi olulisust 3,9 miljonit eurot, mis on määratud kui 1% Kontserni varadest.

Auditi ulatus

Kontserni auditi meeskond teostas täismahus auditid viies suuremas ettevõttes. Ülejäänud ettevõtete auditid viidi läbi teiste audiitorite poolt. Viisime läbi täiendavaid auditiprotseduure kõigis üksustes, kus auditi või ülevaatus teostas teine audiitor.

Peamised auditi teemad

- Materiaalse põhivara ja kinnisvarainvesteeringute väärtuse hindamine

Oma auditi kujundamisel määrasime me olulisuse ja hindasime olulise väärkajastamise riske konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes. Erilist tähelepanu pöörasime valdkondadele, kus juhatuse on kasutanud subjektiivseid hinnanguid, näiteks oluliste raamatupidamislike hinnangute puhul, mis tuginesid eeldustele ja tulevikusündmustele, mis on oma olemuselt ebakindlad. Nagu kõikides oma auditites, tegelesime riskiga, et juhtkond eirab sisekontrollisüsteemi, hinnates muu hulgas seda, kas on asjaolusid, mis viitavad pettusest tuleneda võivale olulise väärkajastamise riskile.

Olulisus

Meie auditi ulatust mõjutas meie poolt määratud olulisus. Auditi eesmärgiks on omandada põhjendatud kindlustunne selle kohta, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast. Neid loetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Tuginedes oma professionaalsele hinnangule määrasime olulisusele, sealhulgas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku olulisusele, teatud numbrilised piirmäärad, mis on toodud alljärgnevas tabelis. Need numbrilised piirmäärad koos kvalitatiivsete kaalutlustega aitasid meil määrata meie auditi ulatust ja meie auditiprotseduuride olemust, ajastust ja mahtu ning hinnata väärkajastamiste mõju raamatupidamise aastaaruandele kui tervikule nii eraldiseisvalt kui summeerituna.

Kontserni olulisus	Olulisuse määr aruandele tervikuna on 6,0 miljonit eurot. Eraldi olulisuse määra 3,9 miljonit eurot rakendati põhivarade ja kinnisvarainvesteeringute auditeerimisele.
Kuidas me selle määrasime	Olulisus aruande kui terviku suhtes: 1% konsolideeritud müügitulust. Eraldi olulisus: 1% konsolideeritud varade mahust.
Rakendatud olulisuse kriteeriumi põhjendus	Meie hinnangul peegeldavad müügitulu ja sellel põhinev turuosa kõige enam Kontserni väärtust ning need on peamised näitajad, mida jälgivad juhtkond, investorid, analüütikud ja kreditorid. Lisaks rakendasime eraldi olulisuse määra 3,9 miljonit eurot materiaalse põhivara ja kinnisvarainvesteeringute auditeerimisele. See moodustab ligikaudu 1% konsolideeritud varade mahust. Määrasime materiaalsele põhivarale ja kinnisvarainvesteeringutele eraldi olulisuse, võttes arvesse nende mõju Kontserni raamatupidamise aastaaruandele ning auditi ulatusele.

Peamised auditi teemad

Peamised auditi teemad on valdkonnad, mis olid meie professionaalse hinnangu kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditis kõige olulisemad. Neid valdkondi käsitleti konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditeerimise ja sellele arvamuse avaldamise kontekstis ning me ei avalda nende valdkondade kohta eraldi arvamust.

Peamine auditi teema	Kuidas me tegelesime peamise auditi teemaga oma auditis
Materiaalse põhivara ja kinnisvarainvesteeringute väärtus Vaata lisaks leheküljed 39-40 (Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted) ja leheküljed 52-57 (aastaaruande lisad). Kontserni kinnisvaraportfelli kuuluvad: Materiaalne põhivara, kuhu kuuluvad ostukeskused bilansilises väärtuses 164,5 miljonit eurot (kajastatakse ümberhindluse meetodil) ning lõpetamata ehitused bilansilises väärtuses 23,2 miljonit eurot (kajastatakse soetusmaksumuses). 2016 kajastati nende varade suhtes kokku ümberhindluse kahjumit kasumiaruandes summas 3,7 miljonit eurot ja ümberhindluse kasumit muus koondkasumis summas 19,7 miljonit eurot.	Tulenevalt kinnisvara väärtuse hindamise subjektiivsusest ning vajaminevast turutundmisest ja ekspertiisist kaasasime selle valdkonna auditeerimisse PwC hindamiseksperdid. Lugesime läbi hindamisaktid ja info sisendite kohta kõigi kinnisvaraobjektide osas ning hindasime, kas iga objekti väärtuse hindamisel kasutatud meetod on kooskõlas IFRSi õiglase väärtuse hindamise printsiipidega. Leidsime, et meetodid on kooskõlas IFRSis toodud nõuetega. Hindasime väliste hindajate kvalifikatsiooni ja asjatundlikkust ning lugesime Kontserni ja hindajate vahel sõlmitud lepingute tingimusi, tuvastamaks asjaolusid, mis võiksid mõjutada hindajate objektiivsust või piirata nende töö ulatust. Leidsime, et hindajad on teostanud oma töö vastavalt professionaalsetele hindamisstandarditele ning neil

- Kinnisvarainvesteeringud bilansilises väärtuses 48,7 miljonit eurot (kajastatakse õiglasest väärtuses). 2016 kajastati nende suhtes ümberhindluse kasumit kasumiaruandes summas 1,6 miljonit eurot.

Kontsern kasutab ülal nimetatud varade õiglase väärtuse (või kaetava väärtuse) leidmiseks diskonteeritud rahavoogude meetodit, milles kasutatud üürihinna sisendi määramisel on välja renditud objektide puhul lähtutud kehtivatest üürilepingutest ning oma kasutuses oleva kinnisvara ja lõpetamata ehituste puhul turutingimustele vastavat üürimäära. Kontserni kinnisvaraportfelli väärtuse hindamine on oma olemuselt subjektiivne, kuna väärtused sõltuvad muude faktorite hulgas iga kinnisvaraobjekti olemusest, asukohast ja oodatavast tulevikust renditasemest. Juhtkond kasutab õiglaste väärtuste hindamisel Kontserniväliseid sõltumatuid atesteeritud hindajaid, tellides igale varaobjektile välise hindamise vähemalt kord nelja aasta jooksul ning olulisemad hindamismudeli sisendid vahepealsetel aastatel.

Kinnisvara väärtuse leidmisel võtavad hindajad ja juhtkond arvesse objektipõhist informatsiooni nagu kehtivad rendilepingud ja saadud renditulu. Tootluse ja hinnangulise turu renditaseme määramisel kasutatakse eeldusi, mis tuginevad turul tootlusel ja võrreldavate tehingute infol. Lõpetamata ehituste hindamiseks leitakse objekti investeerimisväärtus, hinnates lõpetatud ehitise ja lõpetamiseks vajalike tööde õiglast väärtust, kasutades diskonteeritud rahavoogude meetodit.

Hindamisega kaasnev oluline ebakindlus ning asjaolu, et protsentuaalselt väike muutus iga kinnisvaraobjekti väärtuses võib koosmõjus põhjustada olulist mõju finantsaruannetele, on põhjuseks, miks oleme keskendunud auditis antud valdkonnale.

on märkimisväärne kogemus turgudel, kus Kontsern tegutseb. Me ei tuvastanud tõendeid, mis viitaksid, et hindajad ei olnud oma töös objektiivsed.

Keskendusime oma töös suurema bilansilise väärtusega objektidele ning sellistele objektidele, kus kasutatud eeldused võivad suurema tõenäosusega erineda turuandmetest.

Võrdlesime peamisi hindajate poolt kasutatud eeldusi nagu rendi-, diskonto-, kapitalisatsiooni- ja vakantsuse määrad meie endi poolt väljatöötatud eeldatavate vahemikega, mis tuginesid võimalusel jälgitavatel turuandmetel. Kui kasutatud eeldused olid väljaspool eeldatavat vahemikku või muul moel ebaharilikud, või hindamistulemused ei ühtinud turutrendidega, siis viisime läbi täiendava uurimise ning küsisime hindajatelt ja Kontserni juhtkonnalt lisainformatsiooni ja selgitusi kasutatud sisendite ja eelduste kohta. Kokkuvõttes leidsime, et juhtkonna poolt kasutatud andmed ja eeldused on mõistlikud.

Juhtkonna ja hindajatega tehtud järelepärimiste ning hindamisaktide analüüsi tulemusel järeldasime, et iga kinnisvaraobjekti hindamisel on arvesse võetud selle spetsiifilisi omadusi nagu üldine kvaliteet, geograafiline asukoht ning rahavoogude potentsiaal tervikuna. Lisaks leidsime, et iga objekti hindamisel kasutatud eeldused võtsid asjakohaselt arvesse hiljutiste oluliste turutehingute mõjusid. Saime tunnistust, et juhtkond ja hindajad on arvesse võtnud ja kaalunud alternatiivseid eeldusi enne lõpliku hindamistulemuseni jõudmist. Järeldasime, et kättesaadava ning võrreldava turuinformatsiooni valguses on hinnangutes kasutatud eeldused põhjendatud.

Lisaks hindasime, kas lisades nr 12 ja 13 avalikustatud informatsioon vastab IFRSi nõuetele ning ei tuvastanud puudusi.

Kuidas me kujundasime oma auditi ulatuse

Kujundasime oma auditi ulatuse eesmärgiga teha piisavalt tööd, võimaldamaks meil avaldada arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta, võttes arvesse Kontserni struktuuri, raamatupidamisprotsesse ja kontrollprotseduure, ning tööstusharu, milles Kontsern tegutseb.

Kontserni raamatupidamise aastaaruandes on konsolideeritud 17 eraldiseisva ettevõtte andmed. Vastavalt meie riski ja olulisuse hinnangutele määrasime kindlaks, milliseid ettevõtteid on vaja auditeerida täies mahus, võttes arvesse iga ettevõtte suuruselt tulenevat suhtelist mõju Kontsernile ning seda, kuidas on kaetud kõik olulised konsolideeritud aastaaruande kirjed. Kontserni auditi meeskond teostas raamatupidamise aastaaruande auditid viies suuremas ettevõttes – Tallinna Kaubamaja Grupp AS, Selver AS, Kulinaaria OÜ, Kaubamaja AS ja KIA Auto AS. Ülejäänud ettevõtete auditid viidi läbi teiste audiitorite poolt. Kontserni auditi meeskond viis nende ettevõtete suhtes läbi täiendavaid täsimahus auditi protseduure valitud kirjete osas (peamiselt maa ja hoonete ning kinnisvarainvesteeringute väärtuse hindamine ja konsolideerimisel tekkinud firmaväärtuse ja kaubamärkide kaetava väärtuse hindamine), mis annab meile piisava tõendusmaterjali Kontserni raamatupidamise aastaaruande kohta tervikuna. Seal, kus töö oli teostatud teiste audiitorite poolt, hindasime, kas ja millises mahus on vajalik meie osalemine nende ettevõtete auditites saamaks veendumust piisava ja sobiva auditi tõendusmaterjali olemasolu osas, et anda audiitori aruanne Kontserni raamatupidamise aastaaruandele tervikuna.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub Kontserni konsolideeritud majandusaasta aruandes lisaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Samuti kinnitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mis võivad tekitada põhjendatud kahtlust meie sõltumatuse riivamise kohta, ja vajadusel vastavate kaitsemehhanismide kohta.

Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, edastatud auditiga seotud teemade seast valime välja need teemad, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kontekstis kõige olulisemad ja on seega peamised auditi teemad. Me kirjeldame neid teemasid audiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud antud teema kohta infot avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et antud teema kohta ei peaks meie aruandes infot esitama, kuna võib põhjendatult eeldada, et antud info esitamisega kaasnevad kahjulikud tagajärjed ületavad avaliku huvi rahuldamisest saadava kasu.

AS PricewaterhouseCoopers

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Raimla".

Tiit Raimla
Vandeaudiitor, litsents nr 287

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Jansen-Diener".

Eva Jansen-Diener
Vandeaudiitor, litsents nr 501

23. veebruar 2017

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Tallinna Kaubamaja Grupi jaotamata kasum on:

Kokku jaotamata kasum 31. detsember 2016

101 272 tuhat eurot

Tallinna Kaubamaja Grupp AS juhatuse esimees teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku maksta kuni 31. detsembrini 2016 kogunenud jaotamata kasumist dividende summas 25 659 tuhat eurot.

Raul Puusepp
Juhataja

Tallinn, 27. veebruar 2017

JUHATAJA JA NÕUKOGU ALLKIRJAD 2016. MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Tallinna Kaubamaja Grupp ASi nõukogu on vaadanud läbi juhatuse poolt koostatud 2016. majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, konsolideeritud raamatupidamisaruandest, juhatuse ettepanekust kasumi jaotamise kohta ning sõltumatu vandeaudiitori aruandest, ja on kinnitatud selle esitamiseks korralisel üldkoosolekul.

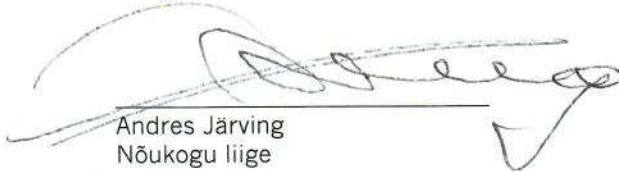
Käesolevaga kinnitame, et Tallinna Kaubamaja Grupp ASi konsolideeritud 2016. aasta majandusaasta aruandes esitatud informatsioon on tõene.

Raul Puusepp
Juhataja

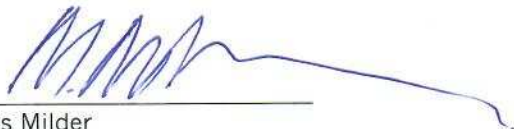
Jüri Käs
Nõukogu esimees

Andres Järving
Nõukogu liige

Enn Kunila
Nõukogu liige

Meelis Milder
Nõukogu liige

Gunnar Kraft
Nõukogu liige

Tallinn, 27. veebruar 2017

MÜÜGITULU JAOTUS VASTAVALT EESTI MAJANDUSE TEGEVUSALADE KLASSIFIKAATORILE (EMTAK)

Grupi emaettevõtja müügitulu on jaotatud vastavalt EMTAK-i koodidele alljärgnevalt:

Tuhandetes eurodes aasta kohta

		2016
EMTAKi kood	EMTAKi grupi nimetus	
64201	Valdusfirmade tegevus	2 910
Müügitulu kokku		2 910

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Valdusfirmade tegevus	64201	2910000	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6673200
Faks	+372 6673205
E-posti aadress	tkmgroup@kaubamaja.ee